

MAKSOD

MAKSOD 1

So Totolan ko Kiyaaдена ko Doniya

Sii sa pagampaganay na inaden o Tohan so langit ago so doniya.

2 So doniya na da a mambobontal iyan ago da a madadalem on. Lomalangkap so maliboteng ko liyawaw o kalodan; samaoto na so Roh o Tohan na dii mamagenebened ko liyawaw o ig.

3 Pitero o Tohan a “Maaden so maliwanag,” na miyaaden den so maliwanag.

4 Miyailay o Tohan a mapiya so maliwanag na taros a piyakasibaya iyan so maliwanag ago so maliboteng.

5 Bitowan iyan so maliwanag sa ‘kadaondaw,’ na so maliboteng na bitowan iyan sa ‘kagagawii.’ Giyoto a miyagagawii ago miyapita a so paganay a gawii.

6 Pitero o Tohan a “Maaden so kawang a mipagelet ko manga ig ago mapakasenggaya iyan so manga ig.”

7 Na pimbaalan o Tohan so kawang a miyapakasenggaya iyan so ig sa kababaan o kawang ago so ig sii sa kaporoan iyan; na miyanggolaola oto.

8 Na bitowan iyan so kawang sa ‘langit.’ Giyoto a miyagagawii ago miyapita a so ikadowa gawii.

9 Pitero o Tohan a “Matimo sa satiman a darpa so manga ig ko atag o langit kaan makagemaw so mamara a lopa,” na sakamaoto a miyanggolaola den.

10 Bitowan iyan so mamara a lopa sa ‘kalopaan’ na so miyatimo a manga ig na bitowan iyan sa ‘ragat.’ Na miyailay o Tohan a mapiya.

11 Mandiyadi na pitero o Tohan a “Kapamangetoan so kalopaan sa manga paotanotan ago so langon a pitibarangan a pamomolan a pepemagod ago pepemangonga.” Na sakamaoto a miyanggolaola den

12 Ka miyakaaden so kalopaan sa paotanotan ago so langon a pitibarangan a pamomolan. Na miyailay o Tohan a mapiya.

13 Giyoto a miyagagawii ago miyapita a so ikatelo gawii.

14 Pitero o Tohan a “Maaden so manga solo sii ko langit a mapakasenggaya iran so kadaondaw ago so kagagawii. Mabaloy siran a manga nanao a kitendo ko manga mosim ago so manga gawii ago so manga ragon,

15 Na mamanindaw siran ko langit a pemakaliwanag ko doniya.” Na sakamaoto a miyanggolaola den,

16 Ka pimbaalan o Tohan so dowan timan a mangaala a solo a so alongan a makapepaar ko kadaondaw ago so olan a makapepaar ko kagagawii. Inembaalan iyan mambo so manga bitoon.

17 Tiyago iyan so manga solo ko langit kaan iran mapakaliwanag so doniya

18 Ago kandatoan iran so kadaondaw ago so kagagawii, ago mapakasibaya iran pen so

maliwanag ago so maliboteng. Na miyailay o Tohan a mapiya.

19 Giyoto a miyagagawii ago miyapita a so ikapat gawii.

20 Pitero o Tohan a “Mangapepeno so manga ig sa mbarambarang den a manga panenedaan, na makapelayolayog mambo so manga papanok ko kawang.”

21 Na inaden o Tohan so mangaala a seda ko ragat, so langon a pitibarangan a manga baraniyawa sii ko ig, ago so oman i pisosonan a papanok. Na miyailay o Tohan a mapiya.

22 Riyakmatan iyan siran langon a tig iyan a “Mbabad ago ndakedakel so manga panenedaan kaan mamangipeno ko ragat, na ndakedakel mambo so manga papanok sii ko doniya.”

23 Giyoto a miyagagawii ago miyapita a so ikalima gawii.

24 Pitero o Tohan a “Makaaden so lopa sa langon a pitibarangan a manga meranaranap, maana a so manga pangangayamen, manga paoleoled ago manga binatang.” Na sakamaoto a miyanggolaola den,

25 Ka inembaalan o Tohan so langon angkai a pitibarangan a meranaranap. Na miyailay niyan a mapiya.

26 Oriyan iyan na pitero o Tohan a “Mbaal tano sa manosiya a misayan ko ginawa tano ago mipelagid tano. Na kandatoan iran so manga seda ko ragat, so manga papanok ko kawang, ago so langon o manga pangangayamen, manga iila a binatang ago manga paoleoled.”

27 Kagiya ka maoto na inaden o Tohan so manosiya a inisayan iyan siran ko ginawa niyan.

Minisayan siran ko ginawa o Tohan ko kiyaadena niyan kiran.

Inaden iyan siran a mama ago babay.

28 Na riyakmatan iyan siran, na pitero iyan kiran a “Mbabawata kano ago ndakedakel kaan iyo mapeno ago kambayabayai so doniya. Ndatoi niyo so manga seda ko ragat, so manga papanok ko kawang, ago so langon a meranaranap ko kalopaaan.”

29 Na pitero iyan pen a “Inibegay aken rekano so langon a pitibarangan a pereperan ago manga onga a kayo a pangenengken iyo.

30 Ogaid na so langon a binatang, manga papanok ago manga paoleoled, maana a so oman i baraniyawa na aya pangenengken iran na so manga paotanotan ago so dii meraraon a pamomolan.” Na miyanggolaola oto.

31 Inilay o Tohan so langon taman a inembaalan iyan na sayana a mapiya. Giyoto a miyagagawii ago miyapita a so ikanem gawii.

MAKSOD 2

Miyapasad den so kiyaadena ko langit ago so doniya a rakes o langon a madadalem on.

2 Kagiya maoma so ikapito gawii na miyapasad den o Tohan so galebek a pinggolaola niyan; na domike sekaniyan sii ko ikapito gawii ko langon a galebek iyan.

3 Piyakambarakat iyan so ikapito gawii ago inisenggay niyan a soti, ka domike sekaniyan on sabap sa miyapasad iyan den so langon a galebek iyan a kapangaden.

4 Giyanan i totolan ko kiyaaadena ko langit ago so doniya.

Si Adam ago si Sittihawa

Isako pagembaalan o Allah so doniya ago so langit

5 Na den a ba pamomolan sii sa doniya aya pen o ba paotanotan a ba romiti ko lopa ka kagiya da pen pakiorani o Allah, ago da den a manosiya a ba on makapembasok;

6 Ogaid na aden a manga ig a pepekapoon ko didalem a lopa a pepekabasa ko langon o liyawaw o kalopaan.

7 Samaoto na kominowa so Allah sa bayanek sii ko lopa na linimbag iyan a mama. Inisengaw niyan on sa ngirong so napas a pepangoyag, na miyabaloy so mama a baraniyawa.

8 Miyamola so Allah sa sapadan sii sa Iden sa tampar sa sebangan na roo niyan tiyago so mama a linimbag iyan.

9 Piyamakato on o Allah so oman i pisosonan o kayo a mapiya i paras ago mapiya a ken so onga niyan. Sii ko look o sapadan na ron matatago so kayo a pembegay sa kapeketokawi ko mapiya ago so marata.

10 Aden a lawasaig a petoga sii sa Iden a pepekabasa ko sapadan. Sii ko onaan o sapadan na miyambaabaad on so lawsaig sa pat.

11 Aya ngaran o paganay a lawasaig na Pison a pegondas ko melilibeta ko kalopaan a Habila a aden a bolawan on.

12(Lombos so bolawan a matatago sangkoto a darpa, ago aden mambo a manga ambar ago manga montiya roo.)

13 Aya ngaran o ikadowa a lawasaig na Giyon. Pegondas ai ko melilibeta ko kalopaan a Kos.

14 Aya ngaran o ikatelo a lawasaig na giya Tigris a pegondas sa sebangan a Asiriya. Na aya ikapat a lawasaig na giya Yopratis.

15 Kinowa o Allah so mama na tiyago iyan ko sapadan a Iden a kibir ago pekaipaten on.

16 Na bigan iyan so mama sa sogoan a tig iyan a “Makapembayabaya ka koman ko onga o apiya antonaa kayo a matatago ko sapadan

17 Liyo ron so onga o kayo a pembegay sa kaketokawi ko mapiya ago so marata. Di ka den ken ko onga angkoto a kayo, ka o makakan ka on na mataan a petay ka sangkoto a gawii,”

18 Na pitero o Allah a ”Kena a ba mapiya i ba mabobotong so mama. Ipagembaal aken sekaniyan sa domadait on a salinggogopa.”

19 Sa da pen ai kanggolaola na miyalimbag o Allah poon ko bote so langon a manga binatang ago manga papanok. Na piyangowit iyan siran ko mama ka pagilain iyan o antonaa i ipemeto niyan kiran, na apiya antonaa i inibeto o mama ko oman i bibiyag a

kaaden na giyoto den i ngaran iyan.

20 Kagiya ka maoto na piyamametowan o mama sa ngaran so langon o manga pangangayamen, manga papanok ago manga binatang.

Ogaid na da pen a ba salinggogopa a domadait ki Adam.

21 Kagiya ka maoto na piyakipangenapan o Allah so mama sa torog. Sii ko katotoroga on na kinowa niyan so satiman ko gosok o mama ago piyakandemet iyan bo so sapo a kinowaan iyan ko gosok.

22 Na biyaloy o Allah a babay so gosok a miyakowa niyan ko kilid o mama; na inowit iyan so babay ko mama.

23 Na pitero o mama a

"Na, katii den i datar aken, a tolan a poon ko tolan aken ago sapo a poon ko sapo aken.

Mbetowan sekaniyan sa 'babay,' sabap sa miyakowa poon ko mama."

24 Giyanan I kesabapan sa kangganati o mama ko ama iyan ago so ina iyan ka petepi siran ago so karoma niyan, na pembaloy siran a isaisa.

25 Si Adam ago so karoma niyan na palaya siran matatalandiyang, na kena a ba siran pekeya.

MAKSOD 3

So Da Kaparatiyaya o Manosiya

So nipay na aya mala i akal a di so apiya antonaa a binatang a inaden o Allah. Na iniise o nipay ko babay a "Ba matamataan a pitero rekano o Tohan a 'Di kano den ken ko onga o apiya antonaa a kayo sii ko sapadan'?"

2 Na tig o babay ko nipay a "Pekakan kami ko onga o manga kayo sii ko sapadan

3 Liyo ron so onga o kayo a matatago ko look o sapadan. Ka pitero o Tohan a 'Di kano ken ko onga angkoto a kayo ago di niyo pen ai sekoa, ka o nggolaolaa niyo na petay kano.' "

4 "Matamataan a kena a ba niyo petain!" a tig o nipay ko babay.

5 "Ka aya sabap a kiyateroa on o Tohan na katawan iyan a sii ko gawii a kapakakan iyo ron na kebekar so manga mata niyo na kebaloy kano a lagid o Tohan, ka ketokawan iyo so mbidaan o mapiya ago so marata."

6 Na kagiya mailay o babay a so onga angkoto a kayo na mapiya a ken, ago mapiya i paras a kapekeilaya niyan on, ago ikesigi ini a ikebaloy niyan a maongangen na kominowa sekaniyan on na kiyaniyan. Na bigan iyan on pen so karoma niyan a mipageepeda iyan na komiyan on mambo.

7 Sarta den a miyanga bebekar so manga mata iran na kiyatokawan iran a

matatalandiyang siran. Kagiya ka maoto na piyakandaidair iran mamana so manga raon a higos na inisapeng iran ko lawas iran.

8 Si ko kaperimon iyan na miyaneg o mama ago so karoma niyan so dalepek o Allah a pelalakaw sii ko sapadan. Na mitepok siran sii ko manga kayo ko sapadan ka piyagna iran rekaniyan a ginawa iran.

9 Ogaid na tiyalowan o Allah so mama a tig iyan a “Anda ka sesaya?”

10 Inisembag o mama a “Miyaneg aken seka sii ko sapadan, na miyalek ako ago mitepok ako ka matatalandiyang ako.”

11 “Antawaa i mitero reka on sa matatalandiyang ka?” a iniise on o Allah. “Ba ka miyakakan ko onga o kayo a inisapar aken reka a di ka on ken?”

12 Tig o mama a “So babay a inibegay ngka raken a ped aken, na sekaniyan i migay raken on ko onga o kayo, na kiyang aken.”

13 Na pitero o Allah ko babay a “Antonaa bes angkai a pinggolaola ngka?” Tig o babay a “So nipay na piyagakalan ako niyan, na giyoto i kiyapakakan aken on.”

So Kiyapangokom o Allah

14 Mandiyadi na pitero o Allah ko nipay a

“Sabap sa pinggolaola ngka oto na kemorkaan ka a di so langon a pangangayamen ago so langon a maila a binatang! Kidola ngka so tiyan ka, na kekan ka so bayanek taman ko kaooyagoyag ka.

15 Pakaperidoain ko seka ago so babay, ago so mambo so mbawataan ka ago so mbawataan iyan. Sesaan iyan so olo ngka na tokaan ka so palo niyan.”

16 Na pitero iyan mambo ko babay a

“Tanto aken a pekaregenen so kaoogat ka, na mbaliliten ka sa masakit ko kapembawata a ka. Apiya oto na kebabayaan ka pen so karoma ngka, na pendatoan ka niyan den.”

17 Na aya pitero iyan ki Adam na “Sabap sa piyakineg ka so karoma ngka ko kiyakana ngka ko onga o kayo a inisapar aken reka a ‘Di ka on ken,’ na

“Kesintaan so lopa sabap reka;

na aya bo a kakeragona ngka on ko ken ka
na makapenggolalan ko maregen a galebek taman ko kaooyagoyag ka.

18 Pemangeto on so mangararata a otan ago manga soroken,
na pekakan ka sa baden dii mamangeto a manga pamomolan.

19 Aya bo a kapekakan ka sa pereperan
na sabap ko kapengangatingi reka nggalebek
taman den ko kapakakasoy ngka ko bote,
ka giyanan i poonan ka;
pimbaalan ka poon ko bayanek,
na pembaloy ka bo a bayanek.”

20 Aya inibeto o Adam ko karoma niyan na Sittihawa ka kagiya sekaniyan i pembaloy a
ina o langon o manosiya.

21 Na inimbaal o Allah sa manga nditaren a kobal a ayam so Adam ago so karoma niyan,
na pinditaran iyan siran.

Piyakaawa si Adam ago si Sittihawa ko Sapadan

22 Oriyan na pitero o Allah a “Imanto na miyabaloy so mama a lagid tano ko kiyatokawi
niyan ko mbidaan o mapiya ago so marata. Na di on mapeparo o ba sekaniyan
makakowa ko onga o kayo a pembegay sa kaoyagoyag ago makakan sekaniyan on taros a
makapeginetaw sa taman sa pakataman.”

23 Kagiya ka maoto na piyakaawa sekaniyan o Allah ko Sapadan a Iden ka
pakapenggalebeken iyan ko lopa a ron miyakowa.

24 Kagiya mabogaw niyan roo so mama na tiyagoan iyan so sebang an a Sapadan a Iden
sa manga malaikat ago pekedeg a pedang a dii nggilinggiling ko mbalabala a petemeng
ko lalan a ipesong ko kayo a pembegay sa kaoyagoyag.

MAKSOD 4

Si Kain ago si Abil

Rimbang i Adam so karoma niyan a Sittihawa, na miyaogat sekaniyan na inimbawata
iyan si Kain. Na pitero i Sittihawa a “Nggolalan ko tabang o Allah na miyakaaden ako sa
wata a mama.”

2 Oriyan iyan na mimbawata sekaniyan sa salakaw a wata a mama a si Abil.

Si Abil na mimbawata a pananagikor sa bilibili, na si Kain na taribasok.

3 Miyakaisa a gawii na somiyapaat si Kain ko Allah ko miyaron iyan.

4 Si peman si Abil na siyombali iyan so paganay a nati o isa ko bilibili niyan na so den so
aden a kaleboan on i inisapaat iyan ko Allah. Miyasoat so Allah ki Abil
ago so inisapaat iyan,

5 Ogaid na da niyan tarimaa si Kain ago so inisapaat iyan. Kagiya ka maoto na
miyakarimeng so paras i Kain ka tanto a kiyarangitan.

6 Mandiyadi na pitero o Allah ki Kain a “Ino ka pekerangiti? Ino pekarimeng so paras

ka?

7 O patot so di ngka dii nggolaolaan na ba ka di ketarima? Ogaid na o di patot so di ngka dii nggolaolaan na magaayan so dosa sii ko pintoan ka, ka masisinganin iyan a kandatoan ka niyan, ogaid na disomala a mipaar ka nan.”

8 Mandiyadi na pitero i Kain ko pagari niyan a Abil a “Somong ta ko dii mbabasokan.” Na sii ko kandodoo iran na piyamabaan i Kain so pagari niyan na biyono iyan.

9 Na iniise o Allah ki Kain a “Anda so pagari ngka a si Abil?”
“Di ko katawan,” a inisembag iyan. “Ba saken i pepegipat ko pagari aken?”

10 Tig o Allah a “Antonaa bes i pinggolaola ngka.” So rogo o pagari ngka na penggoraok raken a pepekapon ko lopa.

11 Kasintaan ka imanto, na di ka den makapenggalebek ko lopa a mingganga ko kiyatarimaa niyan ko rogo o pagari ngka ko kiyabonoa ngka on.

12 O temepeng ka mbasok na da den a ba reka ipegeper o lopa. Pembaloy ka a da a kebalingan iyan a dii melaolaog ko doniya.”

13 Pitero i Kain ko Allah a “So indaneg raken na mala a di so kekena ko!

14 Pembogaon ako ngka imanto ko lopa, na kebelag ako ko kamamasaan ka. Pembaloy ako a da a kebalingan aken a dii melaolaog ko doniya, na apiya antawaa i pekatoon raken na mbonoon ako niyan.”

15 Ogaid na pitero on o Allah a “Kena, ka o aden a makabono reka, Kain, na makapito ka misaop.” Na giyoto a tiyagoan o Allah si Kain sa tiyap kaan di kebono o apiya antawaa i pekatoon on.

16 Na miyawa den si Kain ko kamamasaan o Allah na miyaling ko inged a Nod sa sebangan a Iden.

So Kiyababadan ki Kain

17 Romimbang si Kain ko karoma niyan na miyaogat, na inimbawata iyan si Inok. Sa masa oto na pembangon si Kain sa bandar a inged a inisangay niyan ko wata iyan a mama a si Inok.

18 Mimbawata si Inok sa wata a mama a si Irad; si Irad na aya ama I Mehodsail; si Mehodsail na aya ama i Metosail, na si Metosail na aya ama i Lamek.

19 Miyangaroma si Lamek sa dowata kataw a babay a aya manga ngaran iran na si Adah ago si Silah.

20 Inimbawata i Adah si Yabal; apoapooan sekaniyan o manga taw a kibabaling ko manga barombarong ago pepemangoyag sa pangangayamen.

21 Aya ngaran o pagari niyan na si Yobal a apoapooan mambo o langon a paboboniboniyan sa kotiyapi ago insi.

22 Si mambo si Silah na mimbawata sa mama a si Tobal-Kain a mimbalooy a panenesel sa langon a pitibarangan a kasangkapan a galang ago potaw. So babay i Tobal-Kain na si Naamah.

23 Pitero i Lamek ko manga karoma niyan a

“Hey Adah ago Silah, pamakinega ko niyo;
sekano a manga karoma i Lamek, na pakinega niyo so manga katero aken.
Miyakabono ako sa mangoda a mama sabap sa bintol ako niyan
ago kiyapalian ako niyan.

24 O makapito misaop si Kain,
na makapito polo ago pito misaop si Lamek.”

Si Sito ago si Inos

25 Romimbang peroman si Adam ko karoma niyan, na mimbawata sa wata a mama na bitowan iyan sa Sito a tig iyan a “Bigan ako o Tohan sa salakaw a wata a mama a minisambi ki Abil a miyabono i Kain.”

26 Si mambo si Sito na aden a wata iyan a mama, na iningaranan iyan sa Inos. Sangkoto a manga gawii na mipoon mananalo so manga taw ko Ingaran o Allah.

MAKSOD 5

Ipoon ki Adam taman ki Nok

Giyai i salsila ko kiyababadan ki Adam:

Isako maaden o Tohan so manosiya na pimbaalan iyan siran a mipelagid o Tohan.

2 Inaden iyan siran a mama ago babay, na sii ko kiyaadena niyan kiran na riyakmatan iyan siran ago bitowan iyan sa ‘Manosiya.’

3 Kagiya makapagidad si Adam sa magatos ago telo polo ragon na mimbawata sekaniyan sa mama a lagid iyan, na bitowan iyan sa Sito.

4 Oriyan o kinimbawataan ki Sito na miyakapaginetaw pen si Adam sa miyakawalo gatos ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago babay.

5 Miniraot so idad i Adam sa siyaw gatos ago telo polo ragon, na miyatay sekaniyan.

6 Kagiya makapagidad si Sito sa magatos ago lima ragon na mimbawata sa mama a si Inos.

7 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Sito sa miyakawalo gatos ago pito ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

8 Miniraot so idad i Sito sa siyaw gatos ago sapolo ago dowo ragon, na miyatay sekaniyan.

9 Kagiya makapagidad si Inos sa siyaw polo ragon na mimbawata sa mama a si Kinan.

10 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Inos sa miyakawalo gatos ago sapolo ago lima ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

11 Miniraot so idad i Inos sa siyaw gatos ago lima ragon, na miyatay sekaniyan.

12 Kagiya makapagidad si Kinan sa pito polo ragon na mimbawata sa mama a si

Mahalalil.

13 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Kinan sa miyakawalo gatos ago pat polo ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

14 Miniraot so idad i Kinan sa siyaw gatos ago sapolo ragon, na miyatay sekaniyan .

15 Kagiya makapagidad si Mahalalil sa nem polo ago lima ragon na mimbawata sa mama a si Yared.

16 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Mahalalil sa miyakawalo gatos ago telo polo ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

17 Miniraot so idad i Mahalalil sa walo gatos ago siyaw polo ago lima ragon, na miyatay sekaniyan.

18 Kagiya makapagidad si Yared sa magatos ago nem polo ago dow a ragon na mimbawata sa mama a si Inok.

19 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Yared sa miyakawalo gatos ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

20 Miniraot so idad i Yared sa siyaw gatos ago nem polo ago dow a ragon, na miyatay sekaniyan.

21 Kagiya makapagidad si Inok sa nem polo ago lima ragon na mimbawata sa mama a si Mitosilah.

22 Oriyan iyan na ipageepeda i Inok so Tohan sa miyakatelo gatos ragon, na mimbabawata pen si Inok sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

23 Miniraot so idad iyan sa telo gatos ago nem polo ago lima ragon.

24 Mipageepeda i Inok so Tohan, na baden miyada ka kinowa o Tohan.

25 Kagiya makapagidad si Mitosilah sa magatos ago walo polo ago pito ragon na mimbawata sa mama a si Lamek.

26 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Mitosilah sa miyakapito gatos ago walo polo ago dow a ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

27 Miniraot so idad i Mitosilah sa siyaw gatos ago nem polo ago siyaw ragon, na miyatay sekaniyan.

28 Kagiya makapagidad si Lamek sa magatos ago walo polo ago dow a ragon na mimbawata sa wata a mama.

29 Iningaranan iyan sa Nok a tig iyan a “Giyangkai a wata na mapekapiya niyan so manga ginawa tano ko di tano dii kanggolaolaa ko langon a maregen a galebek tano a minisabap ko kinisintaan o Allah ko lopa.”

30 Oriyan o kinimbawataan ki Nok na miyakapaginetaw pen si Lamek sa miyakalima gatos ago siyaw polo ago lima ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

31 Miniraot so idad i Lamek sa pito gatos ago pito polo ago pito ragon, na miyatay sekaniyan.

32 Kagiya makapagidad si Nok sa lima gatos ragon, na mimbabawata sekaniyan sa telo kataw a wata a mama a si Sim, si Ham ago si Yapet.

MAKSOD 6

So Kadostaan o Manosiya

Isako poon den ndakel so manga taw ko doniya ago di siran dii mbabawata sa manga babay,

2 Na aden a manga mbawataan o Tohan a miyailay iran a manga tataid so manga babay a mbawataan o manosiya na piyamangaroma iran so kiyababayaon iran on.

3 Sangkoto a masa na pitero o Allah a “Kena a ba taman sa pakataman a kakakaden o niyawa ko ko lawas o manga taw, ka matag siran manosiya. Aya bo a taman a kapepoginetaw iran na magatos ago dowo polo ragon.”

4 Sangkoto a manga gawii na aden a mangaala a taw sii sa doniya a kiyababadan siran ko manga mbawataan o Tohan ago so manga babay a mbawataan o manosiya. Siran i mangaala i kabatowa ago kababantogan a manga mama ko miyangaona a gawii.

5 Miyailay o Allah a mala i kadostaan so manga taw sa doniya, ka so dii mapamikir o oman i isa kiran na lalayan marata.

6 Na misendit sekaniyan ko kiyambaali niyan ko manosiya sii sa doniya na miyarata a ginawa niyan.

7 Kagiya ka maoto na pitero o Allah a “Peyopasen aken ko doniya so manosiya a miyaaden aken, na kena bo a ba so manga taw ka so pen so manga ayam, manga paoleoled ago so manga papanok, ka miyakasendit ako ko kiyadena ko kiran.”

8 Ogaid na inikalimo o Allah si Nok.

Nabi Nok

9 Giyai I totolan ki Nok. Maontol a mama si Nok na sekaniyan bo I taw a da a ba on kidaway sii ko masa niyan, na ipagepeda iyan pen so Tohan.

10 Aden a telo kataw a manga wata i Nok a manga mama a si Sim, si Ham ago si Yapet.

11 Mikerata so doniya ko kapekeilaya on o Tohan ago mapepeno a kapanganiyaya.

12 Miyailay o Tohan a mala a kiyakerata o doniya ka miyamakarata i olaola so langon a taw ron.

13 Na pitero o Tohan ki Nok a “Miyapamikir aken a pageposen aken so langon o manosiya ka lomiyangkap ko doniya so kapepenganiyaya iran; na mataan den a mbinasaan ko siran ago so doniya.

14 Kagiya ka maoto na mbaalen ka a ginawa ngka sa mala a kapal a kayo a kalipapa. Perowarowangi ngka ago lapisi ngka sa lita so soled iyan ago so liyo niyan.

15 Giyai i kapembaali ngka on: aya kalendo iyan na magatos ago lima polo ka mitros, aya kabelang iyan na dowo polo ago lima ka mitros ago aya kaporo iyan na sapolo ago lima ka mitros.

16 Atepi ngka so kapal a aya pangeleban iyan na tenga sa mitros a poon ko bibir iyan taman ko atep. Mbaali ngka sa pintoan so kilid o kapal, na pakatelowa ngka ka andana.

17 Pekitalingomaan aken sa mala a bagiyaw so doniya a ikebinasa o langon a baraniyawa

a inaden ko atag o langit. Pematay so langon taman sii sa doniya.

18 Ogaid na magembaal ako sa kapasadan mipantag reka; soled kano ko kapal, seka ago so karoma ngka taman ko manga wata a ka a mama ago so manga karoma iran.

19 Pamakasoleda ngka pen ko kapal so nggagisa ka tiwalaya ko oman i pisosonan o manga meranaranap kaan iyo mapangoyag a rakes o manga ginawa niyo.

20 Song reka so nggagaisa ka tiwalaya ko oman i pisosonan o papanok, oman i pisosonan o binatang ago oman i pisosonan o paoleoled a pemakipangoyag reka.

21 Rorani ngka so kapal ko langon a pitibarangan a pangenengken a kekan iyo na taliyonga ngka on ka aya niyo kaoyagan ago so manga ayam.”

22 Na so den so langon taman a inisogo o Tohan ki Nok i pinggolaola niyan.

MAKSOD 7

So Mala a Bagiyaw

Na pitero o Allah ki Nok a “Soled ka den ko kapal, seka ago so langon o pamiliya ngka ka seka bo i miyailay aken a maontol sangkai a masa.

2 Pakaonota ngka so pito ka tiwalaya ko oman i halal a ayam, ago isa ka tiwalaya ko oman i karam a ayam,

3 Ago pito mambo ka tiwalaya ko oman i pisosonan o papanok kaan siran langon mapangoyag ago mababad peroman ko dalem o doniya.

4 Ka makapito pen gawii na pekioranan aken den so doniya ko soled o pat polo kadaondaw ago kagagawii, ka peyopasen aken ko liyawaw o lopa so oman i baraniyawa a kiyambaalan aken.”

5 Na ininggolalan i Nok so langon a inisogo on o Allah.

6 Nem gatos ragon a idad i Nok isako makatalingoma so mala a bagiyaw ko doniya.

7 Si Nok ago so karoma niyan a rakes o manga wata iyan. ago so manga karoma iran na somiyoled siran ko kapal kaan on mamakalindong sabap ko bagiyaw.

8 So titiwalaya ko halal ago karam a manga binatang, so manga papanok ago so langon a paoleoled ko lopa

9 A manga mama ago manga babay na somiyoled siran ko kapal a ped i Nok a aya den inisogo o Tohan ki Nok.

10 Kagiya maipos so pito gawii na miyakatalingoma den ko doniya so mala a bagiyaw.

11 Sii ko kiyaniem gatos ragon a idad I Nok ko ikasapolo ago pito gawii ko ikadowa a olanolan na sii den sangkoto a gawii na mimbebetso so langon a manga bowalan ko didalem a lopa, na piyangalelekaan pen so manga gimowa o ig roo sa langit.

12 Na pendeseng so oran sii ko doniya ko soled o miyakapat polo kadaondaw ago kagagawii.

13 Sii sangkoto a gawii na miyakoled den si Nok ago so karoma niyan ko kapal a rakes o manga wata iyan a si Sim, Ham ago si Yapet ago so telo kataw a manga karoma iran.

14 Sakamaoto mambo na so oman i pisosonan o binatang, pangangayamen ago paoleoled, ago so langon a pitibarangan a manga papanok

15 A so titiwalaya ko oman i baraniyawa na somiyoled siran ko kapal a ped i Nok

16 Ka giyoto den i inisogo o Tohan ki Nok. Na likeban o Allah so kapal kagiya mamakasoled siran on den.

17 Miyakapat polo gawii a dii kambagiyawi ko doniya, na sii ko kapepegorog o ig na iniletaw niyan so kapal ko kaporoan o lopa.

18 Tanto a mala a kiyarog ago kiyalangkap o ig sii ko doniya, na pekeanodanod mambo so kapal ko liyawaw o ig.

19 Na pegiseg pen a kapepekadalem o ig taman sa miyanga sasangkap so langon a manga poporo a palaw ko pirowarowangan o doniya.

20 Na pepekadalem den so ig taman sa manga pat repa a kiyasangkapa ko manga palaw.

21 Miyamatay so langon a bibiyag a inaden sii sa doniya; so manga papanok, manga pangangayamen, manga binatang, manga paoledoled ago so langon a manosiya.

22 Miyamatay so langon o manga baraniyawa ko kalopaan.

23 Giyanan i kiyapayopasa o Tohan ko langon taman a bibiyag a matatago ko lopa; so manga manosiya, manga binatang, manga paoledoled ago so manga papanok na palaya miyapapas ko doniya. Aya bo a miyalamba na si Nok ago so siran oto a miyaped iyan ko kapal.

24 Na da den tirak so ig ko doniya ko soled o miyakamagatos ago lima polo gawii.

MAKSOD 8

So Kiyaiapos o Bagiyaw

Ogaid na tatagoon o Tohan sa ginawa niyan si Nok ago so langon a manga binatang ago pangangayamen a miyaped iyan ko kapal. Na piyakasamber iyan so ndo ko doniya na mipoon den tomirak so ig.

2 Miyanga oolen so manga bowalan ko didalem a lopa, na gominek mambo moran ka piyangalelekeban so manga gimowa o ig roo sa langit.

3 Petirak so ig sa maito-maito, na so kiyapopos o magatos ago lima polo gawii na minirat den so ig.

4 Sii ko ikasapolo ago pito gawii ko ikapito olan na tomiked so kapal ko isa a palaw sii sa kapalawan sa Ararat.

5 Petirak pen so ig taman ko ikasapolo olan, na sii ko paganay a gawii ko ikasapolo olan na miyamakagemaw so poro o manga palaw.

6 Kagiya makapat polo gawii na likaan i Nok so dirowasa a inembaalan iyan ko kapal

7 Na miyoka sekaniyan sa kakowak. Na da ini makakasoy ka baden milayolayog ko mbalabala taman ko kiyati o langon a ig ko lopa.

8 Mandiyadi na miyoka si Nok sa marapatik kaan iyan katokawi o tominirak den so ig.

9 Ogaid na da den a ba ketoon o marapatik a ketanaan iyan ka lomalangkap pen so ig ko langon o kalopaan, na mimbalingan ki Nok sii ko kapal. Na kiyawa i Nok na inisoled iyan.

10 Nomiyayaw sekaniyan sa miyakapito gawii na piyakalayog iyan peroman so marapatik a poon ko kapal.

11 Kagiya makakasoy ron ko kaperimon iyan na aden a matotoka iyan a mailaw a raon a kayo a olibi, na kiyatokawan i Nok a tominirak den so ig ko doniya.

12 Na nomiyayaw peroman sa miyakapito gawii na piyakalayog iyan bo so marapatik, ogaid na da rekaniyan den kasoy.

13 Sii ko kiyaniem gatos ago saragon a idad i Nok sii ko paganay a gawii ko paganay a olanolan na miyati so ig ko doniya. Kinowa i Nok so midadapeng ko kapal na miyailay niyan a pekemara so lopa.

14 Na sii ko ikadowa polo ago pito gawii ko ikadowa olanolan na miyamara den piyapiya so kalopaan.

15 Mandiyadi na pitero o Tohan ki Nok a

16 “Peliliyo kano ko kapal, seka ago so karoma ngka taman ko manga wata a ka ago so manga karoma iran.

17 Pamakaonota ngka pen lomiyo so langon a meranaranap a ped ka a so manga papanok, so manga ayam ago so langon a paoleoled kaan siran mamakambabawata ago manga bababad ago manga bebembar ko doniya.”

18 Kagiya ka maoto na lominiyo den si Nok a rakes o karoma niyan ago so manga wata iyan ago so manga karoma iran.

19 So langon a manga ayam, manga paoleoled ago manga papanok a so oman i pekeoyagoyag sii ko kalopaan na mililiyo ko kapal a mitondotondog so oman i pisosonan iran.

Mikorban si Nok

20 Mandiyadi na mimbaal si Nok sa aparan ko Allah, na kominowa sekaniyan sa satiman ko oman i pisosonan o halal a ayam ago halal a papanok na piyangorban iyan ai ko Allah a petotongen.

21 Miyabaw o Allah so mamot na inikasoat iyan, na pitero iyan ko ginawa niyan a “Di aken den ipesinta so lopa sabap ko manosiya apiya pen marata so masisinganin o poso iran ipoon ko kawawatai kiran; ago di aken den mbinasaan so langon a manga baraniyawa a datar o miyanggolaola ko den.

22 “Taman ko kaaaden pen o doniya na so kapeseod ago so dii kaperagon, so matenggaw ago so mayaw, so pangolaon ago so pangoran, so kadaondaw ago so kagagawii na di den tereg.”

MAKSOD 9

So Kapasadan o Allah Mipantag ki Nok

Riyakmatan o Tohan si Nok ago so manga wata iyan a mama ka pitero iyan kiran a “Mbabawata ago ndakedakel kano kaan mamangipeno ko doniya so kebabadan rekano.

2 So langon a manga binatang sa kalopaan, manga papanok sa kawang, manga paoleoled ko lopa ago manga seda sa ragat na pengaalek rekano ago pemalagoy; mapapalad siran den rekano ko kipepaaren iyo kiran.

3 Imanto na kekan iyo siran langon ka ipembegay aken siran rekano a pangenengken iyo a lagid o kinibegan aken on rekano ko leletean.

4 “Ogaid na di kano den ken sa sapo a aden pen a rogo on, ka so rogo na aya niyan kaoyagoyag.

5 Disomala a misaop so kapamonoa ko taw. Seopan aken so oman i binatang a makabono sa manosiya, ago so pen mambo so oman i taw a makabono sa isen iyan a manosiya.

6 “Apiya antawaa i pekabono sa manosiya, na kebono mambo o manosiya; ka sii ko kiyambaali o Tohan ko manosiya na inisayan iyan sa ginawa niyan.

7 Sekano peman na mbabawata ago ndakedakel kano kaan mabembar ko doniya so kebabadan rekano.”

8 Na pitero pen o Tohan ki Nok ago so manga wata iyan a

9 “Pagembaalan ko imanto so kapasadan aken mipantag rekano ago so manga moriyataw niyo

10 Ago so langon a manga baraniyawa a miyaped iyo; so manga papanok, manga pangangayamen ago manga binatang a so langon a merananap a miyaped iyo a mililiyo ko kapal.

11 Na giyai i kapasadan aken; itopa ko rekano a di den kapeperomanan o ba mapolang a bagiyaw so langon a oyagoyag a inaden, ago di den maaden peroman so bagiyaw a ikebinasa o doniya.”

12 Tig pen o Tohan a “Giyai i nanao sangkai a da a ikepos iyan a kapasadan a pagembaalan aken mipantag rekano ago so langon a baraniyawa:

13 Tegoon aken so boloto aken sii ko manga gabon, na kebaloy ai a nanao ko kapasadan aken mipantag ko doniya.

14 Igira a pegowitan aken sa manga gabon so doniya ago pepekagemaw so boloto sii ko manga gabon

15 Na peketademan aken so initopa ko rekano ago so langon a pisosonan a baraniyawa a di den kapeperomanan o ba mabaloy so ig a bagiyaw a ikebinasa o langon a oyagoyag a inaden.

16 Igira a pepekagemaw so boloto sii ko manga gabon na pekeilay aken ago peketademan aken so da a ikepos iyan a kapasadan o Tohan mipantag ko langon a baraniyawa ko doniya.”

17 Pitero o Tohan ki Nok a “Giyanan den i nanao ko kapasadan a inembaalan aken mipantag ko langon a oyagoyag a inaden ko doniya.”

So Manga Wata i Nok a manga Mama

18 So manga wata i Nok a manga mama a mililiyo ko kapal na si Sim, si Ham ago si

Yapet. (Si Ham na aya ama i Kanaan.)

19 Giyangkai a telo kataw a manga wata i Nok na aya manga apoapoan o langon a taw sa doniya.

20 Sa masa oto na mipoon den mamomolaan si Nok, na miyamamola sa manga obas.

21 Kagiya makainom sekaniyan ko arak a ig a obas na miyabereg, na miniga ko barombarong iyan a matatalandiyang.

22 Si Ham a aya ama i Kanaan na miyailay niyan so ama iyan a matatalandiyang na taros a piyanotol iyan ko dow a kataw a pagari niyan sa liyo.

23 Ogaid na kominowa si Sim ago si Yapet sa kimon na inisablay iran ko dow a waga iran, na miyangendod siran ko ama iran na inisapeng iran on so kimon ko katatalandiyang iyan. Na sabap sa makatatalikod siran on na da iran den mailay so katatalandiyang o ama iran.

24 Kagiya makanaw si Nok ko kabebereg iyan ago kiyatokawan iyan o antonaa i inikidia on o ari a wata iyan

25 Na pitero iyan a

“Pesintaan si Kanaan!

Pembaloy sekaniyan a lebi a mababa a oripen o manga pagari niyan.”

26 Pitero iyan pen a

“So podi na rek o Allah a Tohan i Sim!

Mabaloy si Kanaan a oripen i Sim.

27 Pakalaan o Tohan so pangingedan i Yapet; makakaden si Yapet ko manga barombarong i Sim, na mabaloy si Kanaan a oripen iyan.”

28 Kagiya maipos so bagiyaw na miyakapaginetaw pen si Nok sa miyakatelo gatos ago lima polo ragon.

29 Miniraot so idad iyan sa siyaw gatos ago lima polo ragon, na miyatay sekaniyan.

MAKSOD 10

So manga Mbawataan o manga Wata i Nok

Giyai i salsila o manga moriyataw o manga wata i Nok a manga mama a si Sim, si Ham ago si Yapet. Mimbabawata siran mambo sa manga mama ko kiyaiapos o bagiyaw.

So manga Mbawataan i Yapet

2 So manga wata i Yapet a manga mama na Si Gomer, Magog, Maday, Yaban, Tobal, Misik ago si Tiras.

3 So manga wata i Gomer a manga mama na si Askenas, Ripat ago si Togarma.

4 So manga wata i Yaban a manga mama na si Ilisah, Tarsis, Kitim ago si Rodanim.

5(So manga moriyataw iran na miyangabebembar ko kilid a manga ragat.)

Giyanan den so manga mbawataan i Yapet a so kiyababadan kiran na kibabaling ko mbarambarang den a manga inged iran ago manga nasiyon a so oman i isa ka bangsa na aden a rek iyan a basa.

So manga Mbawataan i Ham

6 So manga wata i Ham a manga mama na si Kos, Misir, Pot ago si Kanaan.

7 So manga wata i Kos a manga mama na si Sibas, Habilah, Sabtah, Raamah ago si Sabtikas,
So manga wata i Raamah a manga mama na Si Sibas ago si Didan.

8 Si Kos na aya ama i Nimrod a mimbaloy a mala i gees ko doniya.

9 Mapasang sekaniyan i kapanganop ko kapekeilaya on o Allah. Giyanan i dii kateroa o manga taw sa “Datar o Nimrod a mapasang i kapanganop ko kapekeilaya on o Allah!”

10 Aya maaped ko paganay a ndatoan iyan na giya manga siti a Babilon, Irik, Akad ago Kalni a so kalangolongan ai na sii sa inged a Babiloniya.

11 Poon sangkoto a inged na somiyong sekaniyan sa Asiriya a ron iyan piyamangon so manga siti a Niniba, Rihobot Ir, Kalah

12 Ago giya Risin a sii matatago ko pageletan a Niniba ago so kababantogan a siti a Kalah.

13 Si Misir na aya apoapoan o manga taw sa Lod, Anam, Lihab, Napto,

14 Patros, Kaslo (a miyakapoon on so manga Pilistiyo) ago Kapetor.

15 Si Kanaan na aya ama i Sidon a paganay a wata iyan, ago apoapoan sekaniyan mambo o manga Hitiyo,

16 Manga Hibosiyo, manga Amoriyo, manga Girgasiyo,

17 Manga Hibiyo, manga Arkiyo, manga Siniyo,

18 Manga Arbadiyo, manga Simariyo ago manga Hamatiyo. Miyamangiparak angkoto a manga bangsa a kiyababadan ki Kanaan,

19 Na aya kaolad o pangiingedan iran na poon sa Sidon taman sa Gerar a marani sa Gasasii sa tampar sa pagabagatan, na taman peman sa Sodom, Gomorah, Admah ago giya Siboim a marani sa Lasa sii sa tampar sa sebangan.

20 Giyanan den so manga mbawataan i Ham a so kiyababadan kiran na kibabaling ko mbarambarang den a manga inged ago nasiyon iran a so oman i isa ka bangsa na aden a rek iyan a basa.

So manga Mbawataan i Sim

21 Si Sim a kaka a pagari i Yapet na mimbabawata mambo sa manga mama. Si Sim na aya apoapoan o langon o manga taw sa Ibir.
22 So manga wata i Sim a manga mama na si Ilam, Asor, Arpaksad, Lod ago si Aram.
23 So manga wata i Aram a manga mama na si Os, Hol, Gitir ago si Misik,
24 Si Arapaksad na aya ama i Silah, na si Silah na ama i Ibir.
25 Mimbawata si Ibir sa dow a kataw a mama.
So isa kiran na iningaranan sa Pilig, ka sii ko masa niyan na miyabaad so manga taw sa doniya. Aya ngaran o pagari niyan na si Yoktan.
26 Si Yoktan na aya ama i Almodad, Silip, Hasarmabet, Hirah,
27 Hadoram, Osal, Diklah,
28 Obal, Abimail, Sibas,
29 Opir, Habilah ago si Yobab. Langon siran manga wata i Yoktan a manga mama.
30 Aya kaolad o pagiingedan iran na poon sa Misa taman sa Sipar ko kapalawan a darpa sii sa tampar sa sebangan.

31 Giyanan den so manga mbawataan i Sim a so kiyababadan kiran na kibabaling ko mbarambarang den a manga inged ago nasiyon iran a so oman i bangsa kiran na aden a rek iyan a basa.

32 Langon angkoto a manga taw na manga mbawataan o manga wata a mama i Nok a manga mama. So oman i salsila iran na mipepasod ko manga bangsa a kiyababadan kiran. Miyakapoon kiran so langon a manga nasiyon a miyabembar ko doniya ko kiyaiapos o bagiyaw.

MAKSOD 11

So Maporo a Lantawa

Sa pagampaganay na so langon a taw sa doniya na sasatiman i basa ago ndatadatar so di iran dii katero.

2 Sii ko kapepegiseg iran sa tampar sa sebangan na miyakaoma siran sa kapantaran a lopa sii sa Babiloniya na miyaginged siran roo.

3 Mimbibitiyarai siran a tig o isa ko ped iyan a “Mamagogopa tano ka mamananowang tano sa manga bata a pekategasen tano ko apoy.” Kagiya ka maoto na miyosar siran sa manga bata ko di iran dii kambalay, ago lapot a miyakandekedeketa on.

4 Mandiyadi na pitero iran a “Imanto na bangonan tano a ginawa tano sa bandar a inged a aden a lantawa on a pekarampay so poro iyan ko langit, ka pakibantog tano so ngaran tano kaan tano di kiparak ko pirowarowangan o doniya.

5 Ogaid na miyanog so Allah ka pagilain iyan so bandar a inged ago so lantawa a pembangonen o manga manosiya.

6 Na pitero o Allah a “Maiisaisa angkanan a manga taw ago sasatiman pen i basa. Na o giyanan i kiyapoonan iran nggolaola na imanto na da a ba iran di mapenggolaola ko apiya

antonaa a mapemikir iran.

7 Na, manog tano roo ka goketen tano so basa iran kaan siran di makapesisinabota.”

8 Sii sangkai a okit na iniparak siran o Allah ko dalem o doniya, na ginekan iran mangon so bandar a inged.

9 Giyanan i sabap a kiyabetowi ron sa “Babil,” ka roo giyoket o Allah so basa o langon a manosiya, ago poon roo na iniparak iyan siran ko pirowarowangan o doniya.

Ipoon ki Sim taman ki Abram

10 Giyai i salsila o kiyabababan ki Sim:

Kagiya makadowa ragon a kiyaiapos o bagiyaw na miyakapagidad si Sim sa magatos ragon, na mimbawata sekaniyan sa mama a si Arpaksad.

11 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Sim sa miyakalima gatos ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

12 Kagiya makapagidad si Arpaksad sa telo polo ago lima ragon na mimbawata sa mama a si Silah.

13 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Arpaksad sa miyakapat gatos ago telo ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

14 Kagiya makapagidad si Silah sa telo polo ragon na mimbawata sa mama a si Ibir.

15 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Silah sa miyakapat gatos ago telo ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga mama ago manga babay.

16 Kagiya makapagidad si Ibir sa telo polo ago pat ragon na mimbawata sa mama a si Pilig.

17 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Ibir sa miyakapat gatos ago telo polo ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

18 Kagiya makapagidad si Pilig sa telo polo ragon na mimbawata sa mama a si Riyo.

19 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Pilig sa miyakadowa gatos ago siyaw ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

20 Kagiya makapagidad si Riyo sa telo polo ago dowo ragon na mimbawata sa mama a si Sirog.

21 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Riyo sa miyakadowa gatos ago pito ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga mama ago babay.

22 Kagiya makapagidad si Sirog sa telo polo ragon na mimbawata sa mama a si Nahor.

23 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Sirog sa miyakadowa gatos ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

24 Kagiya makapagidad si Nahor sa dowo polo ago siyaw ragon na mimbawata sa mama a si Tirah.

25 Oriyan iyan na miyakapaginetaw pen si Nahor sa miyakamagatos ago sapolo ago siyaw ragon, na mimbabawata pen sa ped a manga wata a mama ago manga babay.

26 Kagiya makapagidad si Tirah sa pito polo ragon na mimbabawata sa manga mama a si Abram, si Nahor ago si Haran.

27 Giyai so totolan ki Tirah: Si Tirah na aya ama i Abram, Nahor ago si Haran. Si Haran na mimbawata sa mama a si Lot.

28 Isako oyagoyag pen si Tirah a ama i Haran na miyatay si Haran ko siti a Or sa Babiloniya a ron inimbawata.

29 Miyangaroma si Abram ago si Nahor. Aya ngaran o karoma i Abram na si Saray, ago so karoma i Nahor na si Milka a wata i Haran a aya mambo ama i Iskah.

30 Si Saray na da a wata iyan ka di pembawata.

31 Piyamakaonot i Tirah so wata iyan a si Abram, so apo iyan a si Lot a aya wata i Haran ago so miyakamong on a babay a si Saray a karoma i Abram na palaya siran gomiyanat sa siti a Or sa Babiloniya ka song sa inged a Kanaan. Ogaid na kagiya makaoma siran sa siti a Haran na komiyaden siran roo.

32 Kagiya makapagidad si Tirah sa dowagatos ago lima ragon na miyatay sekaniyan roo sa Haran.

MAKSOD 12

Siyogo o Allah si Abram

Sa masa na pitero o Allah ki Abram a “Awai ngka so inged ka, so manga tonganay ngka ago so walay o ama a ka na song ka ko inged a pekiilay aken reka.

2 “Mbaloin ko so manga mbawataan ka a mala a nasiyon, ago perakmatan aken seka pen.

Mbaloin ko so ngaran ka a kababantogan, ago perarakmat ka mambo ko manga ped.

3 Perakmatan aken so siran oto a perakmat reka, ago ipesinta aken so apiya antawaa i pesinta reka; na kerakmatan so langon a taw ko doniya a makapenggolalan reka.”

4 Sa masa oto na pito polo ago lima ragon a idad i Abram; na gomiyanat sekaniyan sa Haran ka giyoto i pitero on o Allah, na miyonot on mambo si Lot.

5 Piyakaonot i Abram so karoma niyan a si Saray ago so pakiwataan iyan a si Lot na initelon iyan pen so langon a tamok ago manga talasogoay a miyakowa iran sa Haran, na miyantap siran sa inged a Kanaan.

Kagiya makaoma siran roo

6 Na tomiyaros lomalakaw si Abram sii sangkoto a inged taman den ko katatagoan ko mala a kayo sa Morah sii sa Sikim. Sa masa oto na mababaling pen so manga Ikanaanen

sangkoto a inged

7 Ogaid na mipeyag so Allah ki Abram na pitero iyan on a “Imbegay aken angkai a inged ko manga mbawataan ka.” Na mimbaal roo si Abram sa aparang ko Allah a miyakapeyag on.

8 Oriyan iyan na miyawa sekaniyan roo ka miyantap ko manga bobongan sa sebangang a Bitil, na mikampo ko masesebangan a Bitil ago masesedepan a Ay. Mimbaal roo pen sa aparang na tialowan iyan on so Ingaran o Allah.

9 Oriyan oto na tomiyaros lomalakaw si Abram a pegantap sa pagabagatan a Kanaan.

Si Abram sii sa Misir

10 Sangkoto a masa na peteonen so inged a Kanaan, na sabap ko karegen o taon na tomiyaros lomalakaw si Abram sa pagabagatan taman sa Misir ka mbeling roo sa di bo matey.

11 Kagiya makarani sa Misir na pitero iyan ko karoma niyan a Saray a “Katawan aken a mataid ka a babay.

12 Na amay ka mailay ka o manga Imisiren na mapemikir iran a seka i karoma ko, na mbonoon ako iran ago pakapegoyagen ka iran.

13 Kapedipedi ka bo na teroa ngka a babay aken seka. Sabap roo na di ako petay, ka ba ako baden kapepiyapiyai sabap reka.”

14 Na giyoto den i miyanggolaola, ka sii ko kiyapakaoma i Abram sa Misir na miyailay o manga Imisiren a tanto a mataid a babay si Saray.

15 Miyailay sekaniyan mambo o ped ko manga sanasanaan o solotan sa Misir na piyodi iran on so kataid iyan. Kagiya ka maoto na miyawit si Saray ko torogan o solotan.

16 Pipiyapiyaan iyan si Abram sabap ki Saray na bigan iyan sa manga bilibili, manga sapi, manga kimar, manga onta ago manga oripen a manga mama ago manga babay.

17 Ogaid na tiniyoba o Allah sa mala a paniyakit so solotan ago so langon a taw ko torogan iyan sabap ko kiyakowaa niyan ki Saray a karoma i Abram.

18 Kagiya ka maoto na piyakisogoan o solotan si Abram na pitero iyan on a “Antonaa bes angkai a pinggolaola ngka raken? Ino ngka raken da teroa a karoma ngka sekaniyan?

19 Ino ngka peteroa a babay ngka sekaniyan a aya ko ron kiyakowaa a mapengaroma ko? Na, katii so karoma ngka. Kowaa ngka den ago awa kano den!”

20 Na somiyogo so solotan ko manga pagtaw niyan, na piyakaliyo iran si Abram ko inged a rakes o karoma niyan ago so langon taman a rek iyan.

MAKSOD 13

Miyakambelag si Abram ago si Lot

Kagiya makaawa sa Misir na lomiyalakaw si Abram sa tampar sa pagotaraan a pegantap sekaniyan ko pagabagatan a Kanaan a ped iyan si karoma niyan ago so langon taman iyan; na miyonot on mambo si Lot.

2 Tanto a kawasa si Abram ka madakel a pangangayamen iyan a rakes o madakel a pirak ago bolawan.

3 Na giyanatan iyan a pagabagatan a Kanaan na minisegiseg pen lomalakaw a pegantap sa Bitil. Miyakaoma sekaniyan ko darpa a pageletan a Bitil ago giya Ay a ron gowani miyakakampo

4 A ron iyan mambo pimbaalan so paganay a aparani. Na roo tiyalowan i Abram so Ingaran o Allah.

5 Si Lot a moonot ki Abram na aden mambo a manga bilibili niyan, manga kambing ago manga sapi a rakes o pamiliya niyan ago manga talasogoay.

6 Kagiya ka maoto na sii ko katitimo iran langon na di petoon so lopa a kapenateban o manga ayam iran ka tanto den a miyakadakil, na di siran keoyag ko satiman a darpa.

7 Na miyakapepawala so manga pananagikor i Abram ago so manga pananagikor i Lot. (Sa masa oto na so manga Ikanaanen ago so manga Pirisiyo na kibabaling mambo sangkoto a inged.)

8 Mandiyadi na pitero i Abram ki Lot a “Kapedipedi ka bo na o ba ta makapewala aya pen o ba so manga pananagikor aken ago so rek ka, ka tonganaya ta.

9 Makapemili ka ko apiya antonaa mapiya i kebayaan ka ko langon angkai a kalopaan. Aya mapiya na mbelag ta. O magantap ka sa diwang na sii ako sa kawatan, na o magantap ka sa kawatan na sii ako sa diwang.”

10 Na milangkalangkaw si Lot na miyailay niyan a so langon a kapantaran sa Yordan na pemangembowatan a ig so mbalabala on ka datar o Sapadan o Allah ago datar pen o inged a Misir sii sa tampar sa Sogar. (Sangkai a masa na da pen binasaa o Allah so siti a Sodom ago giya Gomorah.)

11 Kagiya ka maoto na miyatomo i Lot so langon a kapantaran a Yordan na miniseg sekaniyan den sa tampar sa sebanan. Giyanan i okit a kiyapakambelag angkoto a dowakataw.

12 Mitelimbagak si Abram sa inged a Kanaan, na miyaginged si Lot sii ko manga siti ko kapantaran ka biyangan iyan so kampo niyan a marani sa Sodom.

13 Na so manga mama sa Sodom na palaya den manga rarata, ago mala a di iran dii kapakandosa ko Allah.

14 Na pitero o Allah ki Abram kagiya mabelag on den si Lot a “Pelangkalangkaw ka sii ko darpa a katitindagan ka ago ilaya ngka a pagotaraan ago so pagabagatan, ago giya pen a sebanan ago so sedepan.

15 Ka so langon a kalopaan a keilay ngka na imbegay aken reka ago so manga moriyataw ngka sa katangana niyo ron sa taman sa pakataman.

16 Pakapendakelen ko so kebabadan reka a datar o bayanek ko lopa taman sa opama ka aden a makabilang ko bayanek ko lopa na giyanan bo i kakebilanga ko kebabadan reka!

17 Ika roo den na lalakawi ngka so kaolad angkanan a lopa, ka imbegay aken reka.”

18 Mandiyadi na initepas i Abram so kampo niyan ka roo miyaling ko marani ko mangaala a kayo sa Mamri sii sa Hibron. Na roo sekaniyan peman mimbaal sa aparani ko Allah.

MAKSOD 14

Piyanabangan i Abram si Lot

Sangkoto a masa na aden a pat kataw a manga dato; si Amrapil a dato sa Babiloniya, si Ariyok a dato sa Ilasar, si Kidorlaomer a dato sa Ilam ago si Tidal a dato sa Gowim

2 A miyakitidawa siran ko salakaw pen a lima kataw a manga dato a si Biras a dato sa Sodom, si Birsiyas a dato sa Gomorah, si Sinab a dato sa Admah, si Simiber a dato sa Sibowim ago so dato sa Bila (giyanan so inged a Sowar).

3 Miyaisaisa angkai a lima kataw a manga dato na piyakitimo iran so manga sondaro iran sii ko balintad sa Sidim (giyanan so Maatay a Ragat).

4 Sii ko soled o miyakasapolo ago dowar ragon na mipapaar siran i Kidorlaomer, ogaid na sii ko ikasapolo ago telo ragon na siyopak iran sekaniyan.

5 Sii ko ikasapolo ago pat ragon na si Kidorlaomer ago so miyamakapagabanga on a manga dato a rakes o manga sondaro iran na pinggogobat iran ago piyamanaban iran so manga Ripayo sii sa Astirot Karnaim, so manga Sosiya sii sa Ham, so manga Imiyo sii sa kapantaran sa Kiriyaatim

6 Ago so manga Horiyo sii ko kapalawan sa Idomiya, na piyanaloba iran siran taman sa Ilparan a marani ko disirto.

7 Oriyan iyan na pipetoan iran a Inmispat (giyanan den na Kadis) ago miyamangipaar iran so dalem a inged o manga Amalik ago so pen so manga Amoriyo a kibabaling sa Hasason Tamar.

8 So paman so manga dato sa Sodom, Gomorah, Admah, Sibowim ago Bila (so inged a Sowar) na tiyanor iran so manga sondaro iran sii ko balintad sa Sidim na miyakitidawa siran

9 Ki Kidorlaomer a dato sa Ilam, si Tidal a dato sa Gowim, si Amrapil a dato sa Babiloniya ago si Ariyok a dato sa Ilasar; lima kataw a manga dato a miyakitidawa ko pat kataw a manga dato.

10 So balintad sa Sidim na mapepeno a manga galebo a lapoten, na kagiya palagoyan o manga dato sa Sodom ago Gomorah so manga ridoay iran na miyanga oolog siran baden ko manga galebo, ogaid na so telo kataw a ped a manga dato na miyamagapas ko manga palaw.

11 Pitetaban o pat kataw a manga dato so langon a manga tamok sa Sodom ago Gomorah a rakes o langon a kaoyagan iran, na miyawa siran roo den.

12 Biniyag iran pen si Lot a pakiwataan i Abram ago so langon a rek iyan ka kagiya mababaling sa Sodom.

13 So sakataw a miyakapalagoy na somiyong ki Abram a Hibriyo na piyanotol iyan on so miyanggolaola. Sa masa oto na mababaling si Abram ko marani ko mangaala a kayo a rek i Mamri a so Amoriyo a aya pagari i Iskol ago si Anir. Palaya siran manga abanga i Abram.

14 Kagiya maneg i Abram a miyabiyag so tonganay niyan na linimod iyan so telo gatos ago sapolo ago walo a miyasinanad a manga mama a inimbabawata ko kampo niyan na siyaloba iran so pat kataw a dato taman den sa siti a Dan.

15 Pimbaabaad iyan so manga pagtaw niyan, na giyobat iran so manga dato sii ko

kagagawii. Tiyan iran siran ago piyanaloba iran taman den sa Hobah sii sa pagotaraan a Damaskos.

16 Miyakowa peroman i Abram so langon a tamok, na inibaling iyan pen si Lot a pakiwataan iyan a rakes o manga rek iyan, ago so pen so manga babay ago so manga ped a taw a miyanga bibiyag.

Riyakmatan i Milkisidik si Abram

17 Kagiya makakasoy si Abram ko oriyon o kiyatabana niyan ki Kidorlaomer ago so manga dato a abanga iyan na inalaw sekaniyan o dato sa Sodom sii ko balintad sa Sabih a bebetowan mambo sa Balintad o manga Dato.

18 Na si Milkisidik a dato sa Salim ago imam o Lebi a Maporo a Tohan na miyawid roo sa paan ago arak ki Abram,

19 Na riyakmatan iyan sekaniyan a tig iyan a

“Rarakmatan si Abram o Tohan a Lebi a Maporo a Miyaden ko langit ago so doniya!

20 So podi na rek o Tohan a Lebi a Maporo a aya reka miyalad ko manga ridoay ngka!”

Na inibegay ron i Abram so ikasapolo bagi ko langon taman a miyataban iyan.

21 Na pitero o dato sa Sodom ki Abram a “Began ka raken so manga taw na rek ka den so manga tamok.”

22 Ogaid na pitero on i Abram a “Minisepa aken den ko Allah a Lebi a Maporo a Tohan a Miyaden ko langit ago so doniya

23 A di aken den kowaan so apiya antonaa a rek ka a apiya so sapotol a tanor o di na ba so iket a tinilas, ka o ba ngka matero i ‘Saken i miyaloy ki Abram a tatamoken.’

24 Da den a kowaan ko a rowar ko miyakan o manga pagtaw aken ago so bagian o manga abanga aken a miyonot raken a si Anir, Iskol ago si Mamri. Pakikowaan ka kiran so bagian iran.”

MAKSOD 15

So Kapasadan o Tohan mipantag ki Abram

Kagiya maipos oto na miyakiilay so Allah ki Abram ago miyakimbitiyarai ron a tig iyan a

“Di ka pekelek, Abram,
Saken i kelong ka,
na mbegan ko seka sa mala a balas.”

2 Pitero i Abram a “Ya Allah a Kadnan ko, antonaa i kipantag o imbegay ngka raken kagiya da a wata aken na aya bo a makapekewali ko tamok aken na si Iliyasar a taw sa

Damaskos?

3 Kagiya da ako ngka den begi sa wata na so isa ko talasogoay aken na aya makapekewali ko tamok aken.”

4 Na giyoto a pitero on a Allah a “Giyangkanan a mama na kena a ba so makapekewali ko tamok ka, ka so rek ka a wata a mama a pekapoon ko lawas ka na aya on makapekewali.”

5 Na inowit sekaniyan o Allah sa liyo na pitero iyan on a “Ilaya ngka a langit ago bilanga ngka so manga bitoon o kegaga ngka milang.” Na tig iyan pen a “Giyanan den i kadakel o kebabadan reka.”

6 Na miyaratiyaya si Abram ko Allah na inibilang o Allah so paratiyaya niyan a aya niyan kaontol.

7 Pitero iyan on pen a “Saken so Allah a aya reka miyakaawa sa Or roo sa Babiloniya kaan aken reka mibegay angkai a inged sa katangana ngka on.”

8 Ogaid na pitero i Abram a “Ya Allah a Kadnan ko, andamanaya i kaketokawi aken ko kakatangana ko ron?”

9 Tig o Allah a “Witi ako ngka sa isa a sapi, isa a babay a kambing ago isa a mama a bilibili a nggagatelo ragon a idad iyan, na rakesi ngka sa isa a marapatik ago isa a pagapak.”

10 Na inowit on langon ai i Abram, na piyamotol iyan siran na go inipametad iyan so manga sapo sa dow a koyog, ka piyakapepantaga iyan so oman i sepotola on; ogaid na da niyan pangopaka so manga papanok.

11 Piyanyab o manga banog so sapo ogaid na biyogaw siran i Abram.

12 Kagiya pesedep den so alongan na piyangenepan a torog si Abram na miyaoma sekaniyan a piyakalekelek a tanto a maliboteng.

13 Na pitero on o Tohan a “Pekitokawan ko reka a matamataan a makapeginetaw so manga moriyataw ngka a manga mananangga sii ko inged a kena a ba iran rek. Roo siran mapengongoripen ago pemakaregenan ko soled o makapat gatos ragon.

14 Ogaid na siksaan aken so nasiyon a makapengongoripen kiran, na maipos oto na pekaliyo siran on a makapetelon sa mala a kakawasaan.

15 Seka peman na kitapi ka ko manga apo o ka a lomilintad ka. Kilebeng ka amay ka teman den piyapiya so omor ka.

16 Na di sii pen makapembalingan so manga moriyataw ngka taman ko ikapat kaapid iran, ka so kadostaan o manga Amoriyo na da pen matarotop ko kindanegen ko ron kiran.”

17 Kagiya somedep so alongan ago lomiyangkap den so maliboteng na minitekaw a kiyapakagemaw o pegebel a koden ago pekedeg a barabad, na miyokit siran ko pageletan o dow a koyog a manga sapo.

18 Giyoto den i kiyambaali o Allah sa kapasadan mipantag ki Abram a tig iyan a

“Imbegay aken ko manga mbawataan ka angkai a lopa a poon ko lawasaig sa Misir taman den ko mala a lawasaig a giya Yopratis

19 A maaped on so pagiingedan o manga Kiniyo, manga Kinisiyo, manga Kadmoniyo, manga Hitiyo, manga Pirisiyo, manga Ripayo, manga Amoriyo, manga Kanaaniyo, manga Girgasiyo ago manga Hibosiyo.”

MAKSOD 16

Si Hagar ago si Ismail

So karoma i Abram a si Saray na da den makambawata sa wata ki Abram. Ogaid na aden a talasogoay niyan a babay a Imisiren a aya ngaran iyan na si Hagar,

2 Na pitero i Saray ki Abram a “Da peroa o Allah a kapakambawata aken. Na pengnin ko reka a rembanga ngka so talasogoay aken a babay. Baanda ron penggolalan so kakebegi raken sa wata.”

Na miniyog si Abram ko pitero i Saray.

3 Kagiya ka maoto na inibegay i Saray si Hagar a Imisiren a talasogoay niyan ki Abram a pembaloy a karoma niyan. (Miyanggolaola ini kagiya makasapolo den ragon a kababaling i Abram sa Kanaan.)

4 Na rimbang i Abram si Hagar na miyaogat.

Kagiya katokawan i Hagar a maogat sekaniyan na ineponan iyan mamagitowito so bai niyan.

5 Na pitero i Saray ki Abram a “Madaneg ka sabap sangkai a kaperasaya raken. Piyalad aken reka so talasogoay aken a kerembang ka, ogaid na ipoon ko kiyatokawi niyan sa maogat sekaniyan na ba ko niyan den pepemagitowitoa. Makokom ta o Alah o antawaa rekta i maontol, seka o di na saken!”

6 Ogaid na pitero i Abram a “Ilaya ngka man, ka kambabayabayaan ka so talasogoay ngka! Nggolaolaa ngka on so apiya antonaa i ikesoat ka.” Na ipoon roo na pepakarengan i Saray si Hagar a aya niyan minipalagoy ki Saray.

7 Ogaid na so malaikat o Allah na miyaoma niyan si Hagar ko marani ko bowalan sii ko disirto. Giyoto den so bowalan ko kilid o lalan a ipesong sa Sor.

8 Na pitero iyan a “Hey Hagar a talasogoay i Saray, anda ka poon ago anda ka song?”
“Pepelagoyan aken so bai aken a Saray,” a inisembag iyan.

9 Na pitero on o malaikat o Allah a “Kasoy ka ko bai ngka ago pakimbayabaya ka on.”

10 Tig iyan pen a “Pakapendakelen ko so manga mbawataan ka taman sa di siran kebilang.”

11 Na pitero pen o malaikat o Allah a

“Maogat ka imanto na pembawata ka sa mama.

Aya ngka on imbeto na Ismail,

ka tiyago o Allah sa ginawa niyan so kapekerasay ngka.

12 Pembaloy sekaniyan a datar o maila a kimar;

sorangen iyan so oman i isa a taw
na sorangen sekaniyan mambo o langon a taw,
na mbeling sekaniyan a misisibay
ko langon o manga tonganay niyan.”

13 Na bitowan i Hagar so Allah a miyakimbitiyarai ron sa Ingaran a “Seka so Tohan a pepekailay,” ka pitero i Hagar a “Miyailay aken den sii bes so Tohan a pepekailay raken!”

14 Giyanan i sabap a bitowan angkoto a paridi sa ‘Paridi o Oyagoyag a Pepekailay raken;’ na sii den matatago ko pageletan o Kadis ago Birid.

15 Na mimbawata si Hagar sa wata a mama ki Abram na iningaranan i Abram sa Ismail.

16 Miyakawalo polo ago nem ragon a idad i Abram ko kinimbawataan i Hagar ki Ismail.

MAKSOD 17

So Kapasadan mipantag ko Katori

Kagiya makasiyaw polo ago siyaw ragon a idad i Abram na mipeyag on so Allah a tig iyan a “Saken so Tohan a Lebi a Mabager. Pangongonotani ako ngka ago di ka pekidaway.

2 Itoman aken so kapasadan aken mipantag reka, ka tanto aken seka a pakapembabaden.”

3 Somiyodiyod si Abram, na pitero on o Tohan a

4 “So saken on na giyai so kapasadan aken mipantag reka: pembaloy ka a apoapoan o madakel a nasiyon.

5 Di ka den kebetowan sa Abram, ka aya ngaran ka na Ibrahim sabap sa minitoro aken seka a kebaloy a apoapoan o madakel a nasiyon.

6 Tanto aken a pakapendakelen so manga mbawataan ka, na mbaloin ko siran a manga nasiyon; na aden mambo a manga dato a pekapoon reka.

7 Itoman aken angkai a initopa ko sii reka ago sii ko manga moriyataw ngka taman den ko kapemagapidapidi kiran, ka da a ikepos iyan ai a kapasadan sa saken i Tohan ka ago Tohan mambo o manga moriyataw ngka.

8 So dalem a inged a Kanaan a matag ka on mananangga imanto na imbegay aken reka ago so manga moriyataw ngka sa katangana iran on sa taman sa pakataman; na saken so Tohan iran.”

9 Na pitero pen o Tohan ki Ibrahim a “So seka on na disomala a mipenggolalan ka mambo so kapasadan aken, seka ago so manga moriyataw ngka taman den ko kapemagapidapidi kiran.

10 Na giyai i kapasadan aken mipantag rekano ago so manga moriyataw ngka a mipenggolalan iyo: oman i isa a mama sii rekano na matori.

11 Giyangkanan a kapanoria rekano na aya tanda o kapasadan aken mipantag rekano.

12 Taman den ko kapemagapidapidi rekano na matori so oman i mama sii rekano amay ka makawalo gawii a idad iyan a ped on pen so siran oto a kena a ba niyo mbawataan ka inimawata baden ko kampo niyo o di na miyapamasa niyo ko di niyo royod a taw.

13 Apiya anda ko talasogoay a inimbawata ko walay niyo o di na miyapamasa o pirak iyo na disomala a matori. Giyangkai a kapasadan aken a mitatanda ko manga lawas iyo na da a ikepos iyan a kapasadan.

14 Apiya antawaa a mama i da matori na kebelag ko isa ka maginged a Israil, ka miyasogok iyan so kapasadan aken.”

15 Na pitero pen o Tohan ki Ibrahim a “So sii ron peman si Saray a karoma ngka na di ngka den pemetowi sa Saray, ka Sarah den i ngaran iyan.

16 Perakmatan aken sekaniyan ago matamataan a mbegan aken seka sa wata a mama a nggolalan rekaniyan. Perakmatan aken si Sarah na pembaloy mambo a ina o manga nasiyon. Na aden a manga dato o manga bangsa a pekapoon sekaniyan.”

17 Na somiyodiyod si Ibrahim, ogaid na mikela sekaniyan a pitero iyan sa ginawa niyan a “Makapembawata bes so mama a miyakamagatos ragon a idad iyan? Keogat si Sarah a miyakasiyaw polo ragon a idad iyan?”

18 Na pitero i Ibrahim ko Tohan a “Mataan a kabaya aken a si Ismail i makapeginetaw a rarakmatan ka!”

19 Tig o Tohan a “Oway, ogaid na pembawata reka so karoma ngka a si Sarah sa wata a mama na aya ngka on imbeto na Iskak. Ipetoman aken rekaniyan ago so manga moriyataw niyan so kapasadan aken sa taman sa pakataman, ka da a ikepos iyan ai a kapasadan.

20 So sii ron mambo si Ismail na miyaneg aken so piyangni ngka mipantag on, ka perakmatan ko ago mbegan ko sa madakel a wata ago tanto aken sekaniyan a pakapembabaden. Pembaloy sekaniyan a ama o sapolo ago dow a kataw a olowan, na mbaloin ko so kebabadan on a mala a nasiyon.

21 Ogaid na aya tomanan ko ko kapasadan aken na so wata a ka a si Iskak a ipembawata i Sarah sangkai a masa ko pekatalondog a ragon.”

22 Na kagiya makapasad makimbitiyarai so Tohan ki Ibrahim na miyawa rekaniyan.

23 Sii den sangkoto a gawii na ininggolalan i Ibrahim so miyatero on o Tohan ka piyamanori iyan si Ismail a wata iyan ago so langon a ped a manga mama ko kampo niyan a rakes o manga talasogoay a inimbabawata ko kampo niyan o di na miyapamasa niyan.

24 Siyaw polo ago siyaw ragon a idad i Ibrahim ko kiyatoria on,

25 Na so wata iyan a Ismail na sapolo ago telo ragon a idad iyan.

26 Si Ibrahim ago si Ismail na palaya siran miyanga toteri sangkoto a gawii

27 A rakes o langon a talasogoay a inimbabawata ko kampo i Ibrahim o di na miyapamasa ko di niyan royod a taw.

MAKSOD 18

So Telo kataw a Bisita

Mipeyag so Allah ki Ibrahim ko marani ko mangaala a kayo sii sa Mamri. Somasandang si Ibrahim ko gimowa o barombarong iyan ko keoto a alongan

2 Na biyangan iyan a olo niyan na miyailay niyan so telo kataw a mama a tomitindeg ko

malo on mawatan. Kagiya mailay niyan siran na pinggagaan iyan malaw.
Somiyodiyod si Ibrahim

3 Na pitero iyan a “Hey Kadnan ko, o kelimoon ako ngka na di ako ngka pelepas a oripen ka.

4 Sirong kano sangkai a kayo ka pakiwitan ko sekano sa ig a kionab iyo ko manga ai niyo.

5 Na komowa ko sa makan iyo kaan makapiya a ginawa niyo na go kano bo taros, ka sii kano den miyakaot ko oripen iyo.”

Tig iran a “Oway, nggolaolaa ngka den so pitero o ka.”

6 Na minggagaan somoled si Ibrahim ko barombarong na pitero iyan ki Sarah a “Nggagaan ka; kowa ka sa telo ka asad ko mainek a arina na pelililowa ngka na go ngka mbaali a paan.”

7 Miyalalagoy si Ibrahim ko kodal na miyamamili on sa mapiya ago kaolit a nati a sapi, na inibegay niyan ko talasogoay niyan a aya on minggagaan tiyagar.

8 Miyawid si Ibrahim sa mimbatik ago da mbatik a gatas ago so miyatiyagar a sapo o sapi na inipagana niyan kiran. Sii ko kapeken iran na tomitindeg sekaniyan sii ko obay iran ko atag a kayo.

9 Na iniise iran on a “Anda si Sarah a karoma ngka?”

“Ndodoo ko barombarong,” a tig iyan.

10 Na pitero o isa kiran a “Matamataan a kesoy ako reka sa datar ai a masa ko talondog a ragon na pembawata si Sarah a karoma ngka sa wata a mama.”

Na pepamakinegen siran i Sarah ko ginowa o barombarong a katatalikodan o mama.

11 Miyalokes si Ibrahim ago si Sarah ka minitolod den so idad iran, na tiyapekan si Sarah.

12 Na inikela i Sarah sii sa ginawa niyan a tig iyan a “Imanto a miyaronot ako den ago miyalokes so karoma ko, na ba ako pen kegedii sa kabebaya?”

13 Na pitero o Allah ki Ibrahim a “Ino pekela si Sarah a pitero iyan a ‘Ba mataan a pembawata ako a miyalokes ako den?’

14 Ba aden a di kegaga o Allah? Kesoy ako reka sii ko matetendo a masa ko talondog a ragon na pembawata si Sarah sa mama.”

15 Na kagiya miyalek si Sarah na mipelaw a tig iyan a “Da ako kela.”

Ogaid na pitero iyan a “Kena, ka mikela ka.”

Inipamangni i Ibrahim a Siti a Sodom

16 Gomiyanat so manga mama na somiyong siran ko darpa a ron iran ketolongi a siti a Sodom, na inidolog siran i Ibrahim.

17 Na pitero o Allah ko ginawa niyan a “Ba aken pegmaa ki Ibrahim so magaan aken penggolaolaan?”

18 Mataan a pembaloy so kebabadan on a kababantogan ago mala i gees a nasiyon, na

kerakmatan so langon a nasiyon ko doniya a makapenggolalan rekaniyan.

19 Ka miyapili aken sekaniyan a mapamando iyan so manga wata iyan ago so kebabadan kiran sa kapengongonotani ran ko Allah ago so kanggolaolaa iran ko ontol ago so matito kaan aken mitoman ki Ibrahim so initopa ko ron.”

20 Kagiya ka maoto na pitero o Allah ki Ibrahim a “Tanto a matanog a kapekenega ko ko kapepekarata o manga taw sa Sodom ago giya Gomorah, ago sayana a mapened a di iran dii kapakandosa.

21 Penogan aken siran imanto kaan aken mapariksa o ba iran miyanggolaola langon so marata a miyaneg aken; na o di benar, na ketokawan aken.”

22 Mandiyadi na miyawa roo so dow a kataw ko manga mama na miyantap siran sa Sodom, ogaid na makatitindog roo den si Ibrahim ko hadapan o Allah.

23 Miyobay rekaniyan si Ibrahim a tig iyan a “Ba mataan a iperakes ka so manga oontol ko kapolanga ngka ko manga rarata?

24 Opama ka aden a lima polo kataw a maontol ko siti na ba ngka mbinasaa so dalem a inged? Ba ngka di pelepasa sabap ko lima polo a manga oontol a kebabaling on?

25 Mawatan sa ginawa ngka o ba ngka perakesen so manga oontol ko kambonoa ngka ko manga rarata a pakapendataren ka so ikidia ngka ko maontol ago so marata. Mostakil o ba ngka nan nggolaolaa! Ba di ontol so penggolaolaan o pengokom ko dalem a doniya?”

26 Inisembag o Allah a “O makatoon ako sa lima polo kataw a maontol sii sa Sodom na pelepasen aken so dalem a siti sabap kiran.”

27 Mitero peroman si Ibrahim a tig iyan a “Pepekaraw ako reka pen makimbityarai, Kadnan, apiya pen matag ako baden bayanek ago ombi.

28 Opama ka aden bo a pat polo ago lima kataw a maontol, ka kena a ba lima polo, na ba ngka mbinasaa so dalem a siti sabap sa kiyakorangan sa lima kataw?”

Tig iyan a “O katoonan aken sa pat polo ago lima kataw a maontol na di aken mbinasaan so siti.”

29 Na miyakimbityarai ron peroman si Ibrahim a tig iyan a “Opama ka aya bo a matoon roo na pat polo kataw a maontol?”

Tig iyan a “O aden a pat polo kataw a maontol na di aken anan mbinasaan.”

30 Na pitero i Ibrahim a “Kapedipedi ka bo na o ba ka kararangiti, Kadnan, ka pakateroa ko ngka bo. Opama ka aya bo a matoon roo na telo polo kataw a maontol?”

Na tig iyan a “Di aken anan penggolaolaan o makatoon ako roo sa telo polo.”

31 Pitero i Ibrahim a “Pepekaraw ako reka pen makimbityarai, Kadnan, ogaid na opama ka aya bo a matoon roo na dow a polo kataw a maontol?”

Tig iyan a “O makatoon ako sa dow a polo kataw na di aken mbinasaan.”

32 Na pitero i Ibrahim a “Kapedipedi ka bo na o ba ka kararangiti Kadnan, ka pakateroa ko ngka sa makaisa pen. Opama ka aya bo a matoon roo na sasapolo a manga oontol?”

Tig iyan a “O aden a sapolo kataw na di aken mbinasaan.”

33 Kagiya makapasad makimbitiyarai so Allah ki Ibrahim na miyawa roo, na miyaling mambo si Ibrahim.

MAKSOD 19

So Kadostaan a Sodom

Perimon kagiya makaoma so dow a kataw a malaikat sa Sodom. Sa masa oto na moontod si Lot sii ko ipesoled ko siti, na kagiya mailay niyan siran na tominindeg na inalaw niyan siran. Somiyodiyod sekaniyan

2 A tig iyan a “Manga Kadnan ko, kapedipedi kano bo na bolos kano ko walay o oripen iyo. Makapengonab kano roo ko manga ai niyo ago makatorog kano roo pen, na pekataros kano ko songowan iyo amay ka kepita.”

“Di,” a pitero iran, “ka sii kami keden sa plasa imanto a kagagawii.”

3 Ogaid na kagiya tanto niyan siran a tigel na miyonot siran on ko walay niyan.

Pitiyagaran iyan siran sa makan iran ago mimbaal sekaniyan sa paan a da a tapay ron, na komiyan siran on.

4 Sa da iran pen kapakatorog na so langon a manga mama ko dalem a siti a Sodom a ndatar so mangoda ago so lokes na linikopan iran so walay.

5 Liyalis iran si Lot a tig iran a “Anda so manga mama a miyakaoma reka imanto a kegagawii? Liyon ka siran rekami kaan ami mipemotaliya.”

6 Liniyowan siran i Lot na initalanged iyan on so pintoan ko talikodan iyan.

7 Pitero iyan a “Pegangampedian ako rekano, manga gari; di niyo penggolaolaa angkai a marata!

8 Ilaya niyo man ka aden a dow a kataw a wata aken a babay a da den marembang a mama. Kapedipedi kano bo ka aya ko rekano den pakaliyon, na mapenggolaola niyo kiran den so kabaya iyo. Ogaid na di niyo penggolaolai sa apiya antonaa angkai a manga mama, ka miyolos siran ko walay aken na disomala a kelinding aken siran.”

9 Ogaid na tig iran a “Di kami ngka pegalangi!” Tig iran pen a “Miyakaoma sii si aki ini a matag mananangga, ogaid na imanto na baden pesayan sa pangongokom! Awa ka san, ka seka baden i pakataamen ami sa masakit!” Na ipeseromag iran si Lot ka pendasegen iran so pintoan sa kanggebaa iran on.

10 Ogaid na so dow a kataw a mama sii ko soled o walay na kiyawa iran si Lot na giyमित iran sa soled na initalanged iran on so pintoan.

11 Na siniksa iran a kabobota so manga mama ko liyo o walay a ndatar so mangoda ago so lokes a diyokawan siran mangapap ko pintoan.

Miyawa si Lot sa Sodom

12 Pitero o dow a kataw a mama ki Lot a “Ba aden pen a ped ka sii sangkai a siti a manga wata a ka a mama o di na babay o di na miyamakamong reka a manga mama o di na ped pen a manga tonganay ngka? Liyon ka siran

13 Ka mbinasaan ami den angkai a inged. Sabap sa tanto den a matanog a kapekenega o Allah ko kapepekarata o manga taw sii na siyogo kami niyan sa kambinasa mi ron.”

14 Mandiyadi na siyongowan i Lot so pekamong on a manga mama a matataalik ko manga wata iyan a babay na pitero iyan a “Nggagaan kano lomiyo sangkai a siti ka mbinasaan den o Allah!” Ogaid na aya kagegedaa iran on na ba sekaniyan baden dii sendag.

15 Kagiya sobo na tigel o manga malaikat si Lot a tig iran a “Nggagaan ka! Pakaonota ngka so karoma ngka ago so dowa kataw a manga wata a ka a sisii na liyo kano so siti kaan kano di pematay ko kasiksa on.”

16 Na dii sesendosendod si Lot, ogaid na kagiya inikapedi o Allah na piyangapetan o manga mama so lima niyan ago so lima o karoma niyan ago so dowa kataw a wata iyan a manga babay na piyangowit iran siran ko liyo o siti.

17 So den so kiniliyon iran kiran na pitero o isa on a “Palagowi niyo a ginawa niyo! Di kano ndingil ko talikodan iyo ago di kano tereg ko apiya anda ko kapantaran! Palagoy kano roo ko manga palaw kaan kano di pematay!”

18 Ogaid na pitero on i Lot a “Di, Kadnan ko, kapedipedi ka bo!

19 Inikapedi ako ngka den a oripen ka ago tanto ako ngka a inikalimo ko kiyasabeta ngka ko niyawa ko. Ogaid na di ako makapegapas ko manga palaw ka baanda ko peraota angkai a morala na petay ako.

20 Ilaya ngka man ka kaoto so maito a inged a marani a kepalagoyan aken. Kapedipedi ka bo na ron ako ngka on pakapagapasa, ka tanto a maito – ba di benar? Na aya kakesabet o niyawa ko!”

21 “Miniyog ako,” a pitero iyan. “Amponen aken pen angkanan a piyangni ngka: di aken mbinasaan so maito a inged a pitero o ka.

22 Ogaid na pagapas ka roo nggagaan ka da den a ba ko mapenggolaola taman ko kapakaoma ngka on.” (Giyanan i sabap a bitowan angkoto a maito a inged sa Sowar.)

Miyabinasa a Sodom ago Giya Gomorah

23 Somibang den so alongan ko kiyapakaoma i Lot sa Sowar.

24 Sangkoto den a oras na piyakioranan o Allah sa pekedeg a sandawa a Sodom ago giya Gomorah a sii makapopoon ko Allah sa langit.

25 Piyaminasa niyan angkoto a manga siti ago so langon o kapantaran taman ko langon a kibabaling sangkoto a manga inged ago so pepamangeto ko lopa.

26 Ogaid na so karoma i Lot na dominingil ko talikodan iyan ka pimbantayan iyan ai, na miyabaloy sekaniyan a mapopolaos a timos.

27 Teked a kapipita ko miyakatalondog a gawii na mimbawat si Ibrahim na komiyasoy ko darpa a miyaadap iyan on so Allah.

28 Tiyolongan iyan a Sodom ago giya Gomorah ago so langon o kapantaran na miyailay niyan so peselepot a bel a pepekapoon ko lopa a datar o kapetegebel o mala a rapog.

29 Ogaid na sii ko kiyabinasaa o Tohan ko manga siti ko kapantaran na tatagoon iyan sa ginawa si Ibrahim, ka piyakapalagoy niyan si Lot ko mala a kasiksaan a minibinasa ko manga siti a ron sekaniyan babaling.

Si Lot ago so manga Wata iyan a Babay

30 Kagiya pekelek si Lot o ba kakaden sa Sowar na miyawa siran roo ago so dow a kataw a wata iyan a babay na tomiyakedeg siran ko kapalawan, na roo siran komiyaden ko liyang.

31 Miyakaisa a gawii na pitero o kaka a wata iyan ko ari niyan a “Pekelokes den so ama ta ago da a ba mama sangkai a darpa a makapengaroma rekta kaan ta makambabawata.

32 Aya mapiya na pakainomen ta sa pakabereg so ama ta na romembang ta on kaan ta mababad a sii makapenggolalan ki ama.”

33 Na piyakainom iran sa pakabereg so ama iran sangkoto a kagagawii. Somiyoled on so kaka a wata iyan na romimbang on, na di katawan i Lot i kiyarembanga on o di na so kiyambowat o wata iyan.

34 Sii ko miyakatalondog a gawii na pitero o kaka ko ari niyan a “Kagai ko gagawii na miyakarembang ako ki ama. Na pakainomen ta sekaniyan peroman sa pakabereg imanto a gagawii. Na soledi ngka ago rembang ka on kaan ta mababad so mbawataan tano a ron makapenggolalan.”

35 Kagiya ka maoto na piyakainom iran peman sa pakabereg so ama iran sangkoto a kagagawii. Somiyoled on so ari a wata iyan ago romimbang on, na da peman a imeleng i Lot ko kiyarembanga on o di na so kiyambowat o wata iyan.

36 Sangkai a okit na so dow a kataw a wata i Lot a manga babay na palaya siran miyanga oogat o ama iran.

37 So kaka a wata iyan na mimbawata sa mama na iningaranan iyan sa Mowab. Sekaniyan i apoapoan o manga Mowabiyo a kapapantagan den imanto.

38 Na mimbawata mambo so ari niyan sa mama na bitowan iyan sa Bin Ami. Sekaniyan i apoapoan o manga Amoniyo a kapapantagan den imanto.

MAKSOD 20

Si Ibrahim ago si Abimilik

Miyawa si Ibrahim sa Mamri na miniseg sa tampar sa pagabagatan a inged a Kanaan, na sii sekaniyan miyaling ko pageletan a Kadis ago giya Sor. Oriyan iyan na sii ko kakakaden iyan pasin sa Gerar

2 Na di teroon i Ibrahim a si Sarah a karoma niyan na aya niyan babay. Sabap roo na si Abimilik a dato sa Gerar na piyakirapit iyan si Sarah ka kinowa niyan.

3 Ogaid na kagiya magagawii na mipeyag so Tohan ki Abimilik a miyakanggolalan ko taginepen na pitero iyan on a “Petay ka, ka so babay a kinowa ngka na aden a karoma niyan.”

4 Ogaid na da den makebot i Abimilik si Sarah, na pitero iyan a “Hey Kadnan, ba kami ngka mbinasaa ago so manga pagtaw aken apiya o da a sala aken?”

5 Ba raken da matero i Ibrahim a ‘Babay aken sekaniyan?’ Na pitero mambo i Sarah a ‘Laki aken sekaniyan?’ Maliwanag so poso aken ko kiyanggolaolaa ko sii na da ako makasela.”

6 Na pitero on o Tohan a nggolalan ko taginepen a “Oway, katawan aken a miyanggolaola ngka nan a maliwanag so poso o ka. Kagiya ka maoto na piyakalidas aken seka ko kapakapendosa ngka raken ko da ko reka on kapakisekoon.

7 Na kasowin ka imanto so karoma angkoto a mama ka nabi sekaniyan; na ipengangarapan ka niyan sa di ngka kapatay. Ogaid na o di ngka kasowin na ketangked ka a petay ka a rakes o langon o pagtaw ngka.”

8 Teked a kapipita ko miyakatalondog a gawii na piyakilimod i Abimilik so langon a sanasanaan iyan, na kagiya mapanotol iyan kiran langon angkai a miyanggolaola na tanto siran a miyanga aalek.

9 Oriyan iyan na piyakisogoan iyan si Ibrahim na pitero iyan on a “Antonaa angkai a pinggolaola ngka rekami? Antonaa i minisala aken reka sa kiyawiti ngka raken ago so ndatoan aken sangkai a mala a kasalaan? Kena a ba patot angkai a inikidia ngka raken.

10 Ino ngka ini penggolaolaa?”

11 Tig i Ibrahim a “Miyapikir aken a matamataan a da den a taw sii sangkai a inged a maalek ko Tohan, na mbonoon ako iran kaan iran makowa so karoma ko.

12 Liyo ron pen na benar a babay aken sekaniyan, ka wata sekaniyan o ama aken ogaid na kena a ba wata o ina aken, na miyapangaroma ko baden.

13 Na kagiya pakiwaan raken o Tohan so walay o ama aken na pitero aken ki Sarah a ‘Apiya anda ta pesong na giyai i kikelimoon ka raken: teroa ngka a laki ako ngka.’ ”

14 Kagiya makapasad tero si Ibrahim na miyaki pangowa si Abimilik sa manga bilibili, manga sapi ago manga talasogoay a mama ago babay na inipamegay niyan siran ki Ibrahim, na inikasoy niyan on pen si Sarah a karoma niyan.

15 Na pitero i Abimilik a “Pakipemilian ko reka so dalem a inged aken. Pekabaling ka ko apiya anda ka on kebaya maling.”

16 Pitero iyan mambo ki Sarah a “Mbegan aken so laki ngka sa sanggibo a pelata a pirak. Giyai i inipanginsalaan aken reka ko kamamasai ron o langon a ped ka, na ketokawan o langon a taw a miyakabenar ka.”

17 Mandiyadi na miyangangarapan si Ibrahim ko Tohan; na piyamakapiya o Tohan si Abimilik ago so karoma niyan taman ko manga sandil iyan kaan siran makambabawata peroman,

18 Ka da peroa o Allah a kakeogat o oman i babay ko torogan i Abimilik sabap ki Sarah a karoma i Ibrahim.

MAKSOD 21

So Kinimbawataan ki Iskak

Riyakmatan o Allah si Sarah a aya kinitoman o initopa niyan on.

2 Miyaogat si Sarah na mimbawata sa wata a mama ki Ibrahim sii ko kiyalokes iyan. So kinimbawataan iyan on na sii den ko matetendo a masa a miyatero o Tohan ki Ibrahim.

3 Bitowan i Ibrahim sa Iskak so wata iyan a inimbawata rekaniyan i Sarah.

4 Na kagiya makawalo gawii a idad i Iskak na tiyori i Ibrahim ka giyoto i inisogo on o Tohan.

5 Miyakamagatos ragon a idad i Ibrahim isako imbawata si Iskak.

6 Pitero i Sarah a “Piyakakela ako o Tohan, na so oman i isa a pekaneg makapantag sii na makapekela mambo a datar aken.”

7 Tig iyan pen a “Antawaa i makapetero gowani ki Ibrahim a makapekeritan si Sarah sa wata! Apiya oto na mimbawata ako rekaniyan sa wata a mama ko kiyalokes iyan.”

Piyakaawa si Hagar ago si Ismail

8 Miyakala si Iskak, na sii ko gawii a kiyapakageneka on somoso na mikendori sa mala si Ibrahim.

9 Ogaid na miyailay i Sarah a dii mamagongatongat so wata a mama a inimbawata i Hagar a Imisiren ki Ibrahim.

10 Na pitero i Sarah ki Ibrahim a “Bogawa ngka angkanan a talasogoay a babay ago so wata iyan! So wata angkanan a talasogoay na di den kesaadan ko mapekewali o wata aken a Iskak.”

11 Giyangkai a masosowa na tanto a inikerata a ginawa i Ibrahim sabap ko wata iyan a Ismail.

12 Ogaid na pitero o Tohan ki Ibrahim a “Di ngka pakapekerataa ginawa ngka sabap ko wata ago so talasogoay ngka a babay. Pakinega ngka so apiya antonaa i peteroon reka i Sarah, ka so kebabadan ki Iskak i kibilang a manga mbawataan ka.

13 So peman so wata o talasogoay a babay na mbalowin ko mambo so kebabadan on a nasiyon, ka wata a ka sekaniyan mambo.”

14 Teked a kapipita ko miyakatalondog a gawii na kominowa si Ibrahim sa manga pangenengken ago kobal a mapepeno a ig na inibegay niyan ki Hagar ka piyakibawa niyan on; na piyakalalakaw niyan siran ago so wata. Gomiyanat siran den na miyagenebeneb siran ko disirto sa Birsiba.

15 Kagiya malengan den so ig ko kobal na piyakaiga i Hagar so wata ko atag o maito a kayo.

16 Inawat iyan sekaniyan sa kawatan a peraoten a pana na miyontod, ka pitero iyan sa ginawa niyan a “Di aken keraw milay so kapetay o wata.” Na sii ko kaoontod iyan roo na mipoon den gomoraok sa matanog.

17 Miyaneg o Tohan so wata a penggoraok, na so malaikat o Tohan a sisii sa kasorgan na tiyalowan iyan si Hagar a tig iyan a “Antonaa i ikararata a ginawa ngka Hagar? Di ka

pekelek, ka miyaneg o Tohan so kapenggoraok o wata a makaiiga roo.

18 Song ka rekaniyan, na bangona ngka ago pakapiyaa ngka a ginawa niyan, ka mbalowin ko so kebabadan on a mala a nasiyon,”

19 Na piyakailay o Tohan so mata i Hagar na miyakailay sa paridi. Somiyong sekaniyan on na pino iyan a ig so kobal, na piyakainom iyan on so wata.

20 Sii ko kapepekala o wata na lalayon on so Tohan. Sii sekaniyan pepaginetaw ko disirto na mimbaloy a pamamana.

21 Sii ko kababaling iyan ko Disirto sa Paran na piyakapangaroma sekaniyan o ina iyan sa Imisiren a babay.

So Kapasadan i Ibrahim ago si Abimilik

22 Sangkoto a masa na si Abimilik ago si Pikol a komandir o manga sondaro niyan na inimbitiyarai ran si Ibrahim a tig iran a “Lalayon reka so Tohan ko langon a di ngka dii nggolaolaan.

23 Kagiya ka maoto na sepaan ka raken imanto sii ko Ingaran o Tohan a di kami ngka den ndoratan sa pasad ago so manga wata aken taman ko manga moriyataw aken. Kagiya inikalimo aken seka den na topaan ka raken a ikelimo ako ngka mambo ago so pen so inged a ron ka mababaling a mananangga.”

24 Na pitero i Ibrahim a “Ipesepa aken anan.”

25 Ogaid na pipenonan i Ibrahim si Abimilik makapantag ko paridi a inagaw o manga talasogoay i Abimilik.

26 Na pitero i Abimilik a “Di aken katawan o antawaa i minggolaola san. Da ngka raken anan matero na imanto bo i kiyanega ko ron.”

27 Mandiyadi na kominowa si Ibrahim sa manga bilibili ago manga sapi na inibegay niyan ki Abimilik; na mipesadonawai siran a dow a kataw.

28 Oriyan iyan an kominowa si Ibrahim sa pito timan a nati a babay a bilibili ko talon iyan na inisibay niyan siran.

29 Na iniise i Abimilik ki Ibrahim a "Antonaa i maana angkanan a pito timan a bilibili a inisibay ngka?"

30 Na tig iyan a “Tarimaa ngka raken angkai a pito timan a bilibili a aya inipemataan sa saken i komiyalot sangkai a paridi.”

31 Kagiya ka maoto na bitowan angkoto a darpa sa Birsiba sabap sa miyakasepai roo angkoto a dow a kataw a mama.

32 Kagiya makapesadanowai siran roo sa Birsiba na komiyasoy si Abimilik ago si Pikol a komandir o manga sondaro niyan ko inged o manga Pilistiyo.

33 Na miyamola si Ibrahim sa kayo a tamarisk roo sa Birsiba na tiyalowan iyan roo

mambo so Ingaran o Allah a so da a kaposan iyan a Tohan.

34 Na miyatey a gawii a kakakaden i Ibrahim ko inged o manga Pilistiyo.

MAKSOD 22

Tipengan si Ibrahim

Da a matey a kiyaiapos oto na tipengan o Tohan si Ibrahim. Pitero iyan on a "Ibrahim!"

"Katii ako bo," a tig i Ibrahim.

2 Pitero o Tohan a "Pakaonota ngka so wata a ka a mama, a so botong a wata a ka a si Iskak a pekebabayaan ka, na song ka ko inged a Moriyah. Na sapaaten ka sekaniyan roo a totongen a ipesoasoat raken sii ko isa ko manga palaw a itoro aken reka."

3 Teked a kapipita ko miyakatalondog a gawii na miyamotol si Ibrahim sa ipagitagon ko totongen a isepaat iyan, na siniyaan iyan so kimar iyan. Piyakaonot iyan so dow a kataw ko talasogoay niyan ago si Iskak a wata iyan na miyantap siran den ko darpa a pitero on o Tohan.

4 Sii ko ikatelo gawii na miyangilailay si Ibrahim na miyalangkaw niyan so darpa a malo on pen mawatan.

5 Mandiyadi na pitero iyan ko manga talasogoay niyan a "Telimbagak kano sii ago so kimar, ka sekami ago so wata aken na teros roo ka simba kami, na kesoy kami rekano bo."

6 Piyakiposai i Ibrahim ki Iskak so ipagitagon ko totongen a isepaat, na sekaniyan i miyawid ko manga waga ago so gonong. Sii ko kapelalakaw iran a dow a kataw

7 Na pitero i Iskak ki Ibrahim a "Ama ko!"

"Ino ka, wata ko?" a tig i Ibrahim.

"Kaaawidan ta so manga waga ago so itagon," a tig i Iskak, "ogaid na anda sesaya so nati a bilibili a aya totongen a isepaat?"

8 Somimbag si Ibrahim a "So den so Tohan i mbegay sa nati a bilibili a totongen a isepaat, wata ko." Na domiyayon siran den lomalakaw.

9 Kagiya makaoma siran ko darpa a miyatero rekaniyan o Tohan na mimbaal roo si Ibrahim sa aparana tiyanor iyan on so manga itagon. Piyatong iyan so wata iyan a Iskak na piyakaiga iyan ko aparana sii ko liyawaw o manga itagon.

10 Oriyan iyan na binindas i Ibrahim so gonong ka sombaliin iyan den so wata iyan.

11 Ogaid na so malaikat o Allah a sisii sa kasorgaan na tiyalowan iyan a tig iyan a "Ibrahim, Ibrahim!"

"Katii ako bo," a inisembag iyan.

12 "Di ngka mbetaden a lima ngka ko wata," a tig iyan. "Di ngka penggolaolai sa apiya antonaa, ka imanto na katawan aken a maaleken ka ko Tohan sabap sa da ngka raken panganogoni so wata a ka a mama, a so botong a wata a ka."

13 Na miyangilailay si Ibrahim na miyakailay roo sa mama a bilibili a misasadang so panga niyan ko paket. Somiyong on sekaniyan na kinowa niyan so bilibili, na inisapaat iyan a aya niyan tiyotong a inisoasoat a inisambi iyan ko wata iyan.

14 Bitowan i Ibrahim angkoto a darpa sa “Petiyagar so Allah.” Na apiya taman imanto na aya dii matero na “Sii ko palaw o Allah na ketiyagar.”

15 Oriyan na tomiyalo peroman ki Ibrahim so malaikat a sisii sa kasorgaan

16 A tig iyan a “Pesepaan ko a ginawa ko, a pitero o Allah, sa sabap sa pinggolaola ngka nan a so da ngka raken kapanganogoni ko wata a ka, a so botong a wata a ka,

17 Na matamataan a tanto aken seka a perakmatan ago tanto aken a pakapendakelen so kebabadan reka a datar o manga bitoon sa langit ago datar sa kadakel o peted sa kilid a ragat. Na penga tatangan o kebabadan reka so manga siti o manga ridoay iran.

18 Na nggolalan ko mbawataan ka na kerakmatan so langon a nasiyon sa doniya sabap sa piyakineg ka so pitero aken reka.”

19 Na komiyasoy si Ibrahim ko manga talasogoay niyan na palaya siran somiyong sa Birsiba, na komiyaden roo si Ibrahim sa Birsiba.

So manga Wata i Nahor a manga Mama

20 Da oto matey na miyatero ki Ibrahim a mimbabawata mambo si Milka sa manga wata ko pagari i Ibrahim a si Nahor:

21 Si Ods aya kaka, si Bos a pagari niyan, si Kimowil (a aya ama i Aram),

22 Si Kisid, si Hadso, si Pildas, si Hidlap ago si Bitowil.

23 Na si Bitowil i ama i Ribikah. Giyangkanan a walo kataw a manga wata a mama na inimbabawata i Milka ago si Nahor a pagari i Ibrahim.

24 So sandil i Nahor a aya ngaran iyan na si Riyomah na mimbabawata on mambo sa manga wata a mama a si Tibah, si Gaham, si Tahas ago si Maakah.

MAKSOD 23

So Kiyapatay i Sarah

Miyakapaginetaw si Sarah sa miyakamagatos ago dow a polo ago pito ragon,

2 Na miyatay sekaniyan sii sa Kiriya Arab (giyanan den na Hibron) sii sa inged a Kanaan. Na inimboko i Ibrahim si Sarah na pesegad sekaniyan on.

3 Na giyanatan i Ibrahim so lalantangan ko karoma niyan na somiyong ko manga mbawataan i Hit ka makipembityarai kiran. Pitero iyan a

4 “Kena a ba ako sii taw ka matag ako rekano baden mananangga. Na pesai ako niyo ko lopa iyo a kelebengan aken ko karoma ko.”

5 Pitero on o manga Hitiyo a

6 “Pamakinega kami ngka, kadnan ami. Mala ka rekami i gees a dato. Lebengan ka den so karoma ngka ko lebi a mapiya ko manga pekoboran ami. Da a ba rekami sengk sa kibegan iyan reka ko rek iyan a pekoboran kaan ka on milebeng so karoma ngka.” **7**

Mandiyadi na tominindeg si Ibrahim ago somiyodiyod ko manga Hitiyo a magiinged roo,
8 Na pitero iyan kiran a “O miyog kano a pakilebeng iyo raken sii so karoma ko na kapedipedi kano bo na akoli niyo raken si Ipron a wata i Sohar

9 Sa pesaan iyan raken so liyang sa Makpila a matatangan iyan a sii matatago ko temanaan o lopa iyan. Pangniya niyo ron a pesaan iyan raken sa kadiyangkaan so arga iyan ko kamamasai niyo ron ka aya ko pelebengan.”

10 Kapapantagan oto a kaoontod roo i Ipron a ped iyan so manga Hitiyo a miyalimod ko ipesoled ko siti niyan. Na simbag iyan si Ibrahim a pekeneg o manga Hitiyo a tig iyan a

11 “Di, kadnan ko. Pamakinega ko ngka; imbegay aken reka angkoto a lopa a rakes o liyang a matatago on. Imbegay aken reka ko kamamasai ron o manga taw aken. Lebengen ka on den so karoma ngka”

12 Na miperoman somodod si Ibrahim ko manga magiinged roo

13 Na pitero iyan ki Ipron ko kapekenega iran on a “Kapedipedi ka bo na pakinega ko ngka; imbayad aken ko lopa so arga iyan. Tarimaa ngka raken ini kaan aken on milebeng so karoma ko.”

14 Na tig i Ipron a

15 “Pamakinega ko ngka, kadnan ko; aya arga o lopa na lima ka kilo a pirak, ogaid na antonaa i gona anan ko di ta dii kangginawai? Lebengen ka on den so karoma ngka.”

16 Miyayon si Ibrahim ko pitero i Ipron na tinimbang iyan rekaniyan so kadakel o pirak a miyatero iyan a miyaneg mambo o manga Hitiyo; giyanan na lima ka kilo a pirak a piyakaokit ko timbangan a pegosaren o manga padagang.

17 Kagiya ka maoto na so lopa i Ipron sii sa Makpila a marani sa Mamri a ndatar so lopa ago so liyang a matatago on a rakes o langon a manga kayo sii ko soled o manga temanaan o lopa

18 Na miyatangan i Ibrahim sii ko kamamasai ron o langon a Hitiyo a miyalimod ko ipesoled ko siti.

19 Oriyan oto na inilebeng den i Ibrahim so karoma niyan a Sarah sii ko liyang a matatago ko kalopaan sa Makpila a marani sa Mamri (giyanan den na Hibron) sii sa inged a Kanaan.

20 Sii sangkai a okit na so kalopaan ago so liyang on na minisorat o manga Hitiyo a miyatangan den i Ibrahim a aya niyan pelebengan.

MAKSOD 24

Si Iskak ago si Ribikah

Tanto a miyalokes si Ibrahim ago minitolod den a idad iyan, na pirarakmatan sekaniyan den o Allah ko langon taman a pinggolaola niyan.

2 Na pitero i Ibrahim ko olowan o manga talasogoay niyan sii ko kampo niyan a aya komikibir ko langon a rek iyan a “Lilipen ka a lima ngka ko didalem o bobon aken

3 Ka pakapesepaan ko seka sii ko Ingaran o Allah a Tohan o kasorgaan ago so doniya sa di ngka den ikowa so wata aken a mama sa karoma sii ko manga Ikanaanen a sii ako

kiran makakakaden imanto.

4 Ka song ka baden ko inged aken ago sii ko manga tonganay aken na ron ka kiran kowaan sa mapangaroma o wata aken a Iskak.”

5 Ogaid na iniise o talasogoay a “Antonaa i sowaan aken o di raken materang monot so babay ko kakesoy aken sangkai a inged? Ba ko pagowita so wata a ka ko inged a poonan ka?”

6 “Pananaggilai ngka o ba ngka mawit so wata aken roo!” a tig i Ibrahim.

7 “So Allah a Tohan o kasorgaan a miyakaawa raken ko walay o ama aken ago so inged a pimbawataan raken ago miyakimbitiyarai raken pen sa inisepa iyan raken a imbegay niyan angkai a inged ko manga moriyataw aken na sogoon iyan so malaikat iyan a mangongonaan reka kaan ka mikowa so wata aken sa mapangaroma niyan a roo pekapoon.

8 Opama ka di reka materang monot so babay ko kakesoy ngka sii na kepokas ka sangkai a sapa. Ogaid na di ngka den pagowita so wata aken roo.”

9 Mandiyadi na inililip o talasogoay a lima niyan ko didalem a bobon o kadnan iyan a Ibrahim na inisepa iyan on a penggolaolaan iyan so inisogo on i Ibrahim.

10 Oriyan iyan na kominowa so talasogoay sa sapolo ko manga onta o kadnan iyan na lomiyalakaw den a maawid sa mbarambarang den a manga pipiya a pamemegayan a piyakiawidan on o kadnan iyan. Na somiyong den ko siti a babalingan i Nahor sii sa pagotaraan a Misopotamiya.

11 Kagiya makaoma roo na piyakaleko niyan so manga onta ko marani ko bowalan a matatago ko liyo a siti. Perimon den oto ka oras a kapemanageb o manga babay.

12 Na miyangangarapan sekaniyan a tig iyan a “Ya Allah a Tohan o Kadnan aken a Ibrahim, tarotopa ngka so keangin aken imanto ago kalimoon ka so kadnan aken a Ibrahim.

13 Sii ako den makatitindog sangkai a obay o bowalan, na pemakaoma den so manga raga a kibabaling ko siti ka pemanageb.

14 Na peteroon ko ko isa kiran a ‘Kapedipedi ka bo na babaan ka so omoy ngka kaan ako ron makainom.’ Na o teroa niyan raken a ‘Inom ka on den ka ipanageb aken pen so manga onta ngka,’ na pengnin ko a sekaniyan den i miyaaraw ngka a mapangaroma o oripen ka a si Iskak. O giyanan i manggolaola na ketokawan aken a inikalimo o ka so kadnan aken.”

15 Sa da niyan pen kapakapasad mangangarapan na miyakaoma si Ribikah a poposain iyan so omoy niyan. Wata sekaniyan i Bitowil a wata a mama i Milka a aya karoma i Nahor a pagari i Ibrahim.

16 Tanto den a mataid so babay ago raga pen ka da den makeroma. Tomiyondagay sekaniyan ko bowalan na inisageb iyan on so omoy niyan na taros a tomiyakedeg.

17 Na minggagaan so talasogoay sa kabalaka niyan on, na tig iyan a ‘Kapedipedi ka bo na pakainoma ko ngka ko ig sii ko omoy ngka.”

18 “Inom ka on den, kadnan ko,” a tig o babay, na sarta a inibaba iyan so omoy ko waga niyan na piyakainom iyan on sekaniyan.

19 Kagiya mapakainom iyan den na pitero o babay a “Ipanageb aken mambo so manga onta ngka taman sa di siran makapasad mamanginom.”

20 Na magaan so magaan na inodod iyan langon so ig ko omoy niyan ko pepemanginoman o manga ayam na mipeto sekaniyan nggagaan ko bowalan. Na inipanageb iyan langon so manga onta niyan.

21 Da den a taroon o mama ko di niyan dii kasimaa ko raga ka pegilain iyan o ba piyakabolos o Allah sa mapiya so kiyalalakaw niyan ago so di.

22 Kagiya makapasad mamanginom so manga onta na kominowa so mama sa kaningkir a bolawan a aya kapened iyan na manga lima ka gramo, ago dow a timan a rint a bolawan a manga magatos ka gramo a kapened iyan.

23 Na iniise rekaniyan o mama a “Antawaa i kiwata reka? Kapedipedi ka bo na teroa ngka raken o ba aden a keigaan ami ko walay o ama a ka imanto a gagawii?”

24 “Wata ako i Bitowil a so wata a mama i Milka ago si Nahor,” a tig iyan.

25 “Na madakel a ragami ago kekan o manga onta sa walay ami, ago aden pen a keigaan iyo roo.”

26 So kiyanega on o mama na somiyodiyod ago sominimba ko Allah

27 A tig iyan a “So podi na rek o Allah a Tohan o kadnan aken a Ibrahim ka da niyan barobaa so kasasarigan a limo iyan ko kadnan aken. Matamataan a pinggonanao ako o Allah ko kiyalalakaw aken sa kiyatoona ko ko walay o manga tonganay o kadnan aken.”

28 Na minggagaan maling so raga na piyanotolan iyan si ina iyan ago so manga ped iyan sa walay makapantag ko miyanggolaola.

29 Si Ribikah na aden a laki niyan a aya ngaran iyan na si Laban, na minggagaan somong si Laban ko mama sii ko bowalan.

30 Ka so den so kiyailaya niyan ko kaningkir ago so peririntiin o babay niyan ago miyaneg iyan pen si Ribikah a piyanotol iyan so pitero on o mama na giyoto a siyongowan iyan so mama. Miyaoma niyan a tomitindeg ko obay o manga onta a marani ko bowalan

31 Na pitero iyan on a “Taros ka a rarakmatan o Allah! Ino ka sii baden titindeg? Miyatiyagar aken den so walay ago so kedarpaan o manga onta ngka.”

32 Mandiyadi na tomiyaros sekaniyan ko walay. Na piyangowaan i Laban sa roran so manga onta na bigan iyan siran sa ragami ago kekan iran. Inowitan iyan pen so mama ago so manga ped iyan sa ig a mipamangonab iran sa ai.

33 Ogaid na kagiya kapangenatan so mama sa pangengenken na pitero iyan a “Di ako den ken taman sa di aken mapayag so peteroon ko.”

“Teroa ngka rekami,” a tig i Laban.

34 Na tig iyan a “Talasogoay ako i Ibrahim.

- 35** Tanto a mala a kiyarakmati o Allah ko kadnan aken na mikewasa sekaniyan. Piyamegan iyan sa manga bilibili, manga sapi, pirak ago bolawan, manga talasogoay a mama ago babay, ago manga onta ago manga kimar.
- 36** Si Sarah a karoma niyan na mimbawata sa mama ko kadnan aken sii ko kiyalokes iyan, na inibegay ron o kadnan aken so langon taman iyan.
- 37** Na piyakasepa ako o kadnan aken sa kipenggolalanan aken ko inisogo iyan a tig iyan a ‘Di ngka den ikowa so wata aken sa karoma sii ko Ikanaanen a manga babay sangkai a inged a ron ako mababaling.
- 38** Ka song ka baden ko manga mbawataan o ama aken a manga tonganay aken na ron ka sekaniyan kowaan sa mapangaroma niyan.’
- 39** “Na iniise aken ko kadnan aken a ‘Antonaa i sowaan aken o di raken monot so babay ko kapembalingan aken?’
- 40** “Inisembag iyan raken a ‘So Allah a lalayon aken pepangongonotanan na pekaonoten iyan reka so malaikat iyan, na pekabolosen iyan sa mapiya so kapelalakaw ngka kaan ka mikowa so wata aken sa mapangaroma niyan sii ko manga tonganay aken a so mbawataan o ama aken.
- 41** Aya bo a kakepokas ka ko inisepa a ka raken na amay ka makasong ka ko manga tonganay aken na sengkanaan iran a kapakaonota ngka ko babay, na giyoto den i kakepokas ka ko sapa.’
- 42** “Na sii sangkai a kiyapakaoma ko imanto a gawii ko bowalan na inipangangarapan aken a ‘Ya Allah a Tohan o kadnan aken a Ibrahim, kapedipedi ka bo na pakabolosa ngka sa mapiya so kapelalakaw aken.
- 43** Sii ako den makatitindog sangkai a obay o bowalan. Amay ka makaoma so isa a raga a segeb na peteroon ko ron a ‘Kapedipedi ka bo na pakainoma ko ngka ko ig sii ko omoy ngka.’
- 44** Na o teroa niyan raken a ‘Inom ka on den ka ipanageb aken pen so manga onta ngka,’ na pengnin ko a sekaniyan den so babay a miyaaraw o Allah a mapangaroma o wata o kadnan aken.’
- 45** “Sa da aken pen kapakapasad mangangarapan a sii bo ko poso aken, na miyakaoma si Ribikah a poposain iyan so omoy niyan. Tomiyondagay sekaniyan ko bowalan na somiyageb, na pitero aken on a ‘Kapedipedi ka bo na pakainoma ko ngka.’”
- 46** “Na sarta a inibaba iyan so omoy ko waga niyan na pitero iyan a ‘Inom ka den ka ipanageb aken pen so manga onta ngka.’ Na mininom ako ron, na piyakainom iyan pen so manga onta ko.
- 47** “Oriyan iyan na iniise aken on a ‘Antawaa i kiwata reka?’ Na tig iyan a ‘Wata ako i Bitowil a wata a mama i Nahor ago si Milka.’ So kiyanega ko sii na tiyago aken so kaningkir ko ngirong iyan ago inisolot aken so manga rintu ko lima niyan,
- 48** Na somiyodiyod ako ago sominimba ko Allah. Piyodi aken so Allah a Tohan o Kadnan aken a Ibrahim, ka pinggonanao ako niyan ko kiyalalakaw aken sa kakowaa ko ko apo a babay o pagari o kadnan aken kaan aya mapangaroma o wata iyan a mama.

49 Na imanto o kalimoon iyo so kadnan aken ago mataan den a kipenggolalanen iyo ron ko kabaya iyan na teroa niyo raken; na o kena, na teroa niyo kaan aken mapamikir o antonaa i penggolaolaan ko.”

50 Na somimbag si Laban ago si Bitowil a tig iran a “Giyai na poon ko Allah; kagiya ka maoto na da a ba ami reka mapetero.

51 Katii si Ribikah; pakaonota ngka den ko kambaling ka. Pakipangaromaan ka den ko wata o kadnan ka a aya kaketoman o miyatero o Allah.”

52 So den so kiyanega o talasogoay i Ibrahim ko pitero iran na somiyodiyod sekaniyan ko Allah.

53 Oriyan iyan na inipeliliyo niyan so dii pagarta a pirak ago bolawan ago manga nditaren na inibegay niyan ki Ribikah. Piyamegan iyan mambo sa mala i arga a manga pamemegayan so laki niyan ago so ina iyan.

54 Oriyan iyan na komiyan sekaniyan ago minimom a rakes o manga mama a ped iyan, na roo siran den miyakatorog ko kagagawii.

Kagiya makambowat siran ko kiyapita iyan na pitero iyan a “Pakabalinga ko niyo ko kadnan aken.”

55 Ogaid na pitero o laki i Ribikah ago si ina iyan a “Pakakadena ngka rekami pasin so raga sa mamakasapolo gawii; oriyan iyan na pekaganat kano den.”

56 Na pitero kiran o mama a “Di ako niyo pesendoda. Tiyarotopan o Allah so kaangin aken ko kiyalalakaw aken; na pakabalinga ko niyo imanto ko kadnan aken.”

57 Tig iran a “Talowan ami pasin si Ribikah ka pagisean ami o antonaa i kabaya iyan.”

58 Na tiyalowan iran ago inisean iran a “Ba ka pagonot sangkai a mama?”

“Magonot ako,” a tig iyan.

59 Kagiya ka maoto na piyakalalakaw iran si Ribikah ago so pepagipat on a babay ka piyakaonot iran ko talasogoay i Ibrahim ago so ped iyan a manga mama.

60 Na inipangarangan iran si Ribikah a tig iran a

“Mababad ka, babay ami, sa pipira nggibo.

Manga tatangan o kebabadan reka

so manga siti o manga ridoay iran!”

61 Miyakapaninimo den si Ribikah ago so manga raga niyan, na mikokoda siran ko manga onta ka magonot siran den ko talasogoay i Ibrahim. Na palaya siran den gomilyanat.

62 Si peman si Iskak na miyakakasoy den a poon ko Bir Lahay Roy ka sii sekaniyan mababaling sa pagabagatan a Kanaan.

63 Miyakaisa a perimon na lominiyo sekaniyan ko pangomaan ka pemimikiran. So kiyapangilailay niyan na miyalangkaw niyan so manga onta a pepekarani.

64 Lomiyangkaw mambo si Ribikah na miyailay niyan si Iskak. Tomipad sekaniyan ko

onta niyan

65 Na inisean iyan so talasogaoy a “Antawaa angkoto a mama ko pangomaan a pepekaoma a pagalaon tano niyan?”

“Sekaniyan so kadnan aken,” a tig o talasogaoy. Na kinowa i Ribikah so salimoot iyan na inisapeng iyan ko paras iyan.

66 Kagiya makatoona siran na piyanotol o talasogaoy ki Iskak so langon a miyanggolaola niyan.

67 Oriyan iyan na inisoled i Iskak si Ribikah ko barombarong a babalingan gowani i Sarah a ina iyan, na piyangeroma niyan si Ribikah. Pekebabayaan iyan si Ribikah na miyakapiya a ginawa i Iskak oriyan o kiyapatay o ina iyan.

MAKSOD 25

So ped a manga Mbawataan o Ibrahim

Miyangeroma si Ibrahim sa salakaw a babay a aya ngaran iyan na si Kitorah.

2 Inimbabawata iyan rekaniyan si Simran, Yoksan, Midan, Midiyan, Isbak ago si Siyowah.

3 Si Yoksan na aya ama i Sibas ago si Didan. Na so manga mbawataan i Didan na so manga Asoriyo, manga Litosiyo ago so manga Liyomiyo.

4 Aya manga wata a mama i Midiyan na si Ipah, Ipir, Hanok, Abidas ago si Ildaah. Langon ai na mbawataan i Kitorah.

5 Inibegak i Ibrahim ki Iskak so langon taman iyan,

6 Ogaid na sii ko da niyan pen kapatay na piyamegan i Ibrahim sa manga pamemegayan so manga wata iyan a mama ko sandil iyan ago inawat iyan siran ko wata iyan a Iskak sii ko inged sa tampar sa sebangan.

So Kiyapatay i Ibrahim ago so Kinilebengen on

7 Miniraot so idad i Ibrahim sa magatos ago pito polo ago lima ragon.

8 Na miyatay sekaniyan a minitolod piyapiya so idad iyan ago miyasoat ko kiyapakapaginetaw niyan, na minitapi sekaniyan ko manga apo iyan.

9 Inilebeng o manga wata iyan a si Iskak ago si Ismail ko liyang sa Makpila a marani sa Mamri sii ko lopa i Ipron a wata i Sowar a Hitiyo.

10 Giyanan so lopa a miyapamasa i Ibrahim ko manga Hitiyo. Roo minilebeng si Ibrahim a minirembang ko karoma niyan a Sarah.

11 Oriyan o kiyapatay i Ibrahim na riyakmatan o Tohan so wata iyan a Iskak a sii mababaling ko marani ko paridi a Bir Lahay Roy.

So manga Moriyataw i Ismail

12 Giyai i totolan ko wata o Ibrahim a si Ismail a inimbawata o talasogaoy i Sarah a si Hagar a Imisiren.

13 Giyai so manga wata a mama i Ismail a inisorat so manga ngaran iran ipoon sa kaka

taman sa ari: si Nibayot a paganay a inimbawata, si Kidar, Adbil, Mibsam,

14 Mismas, Domah, Masas,

15 Hadad, Timas, Hitor, Napis ago si Kidimah.

16 Giyanan so manga wata a mama i Ismail. Manga apoapoan siran o sapolo ago dow a ka mbatabataa a so manga ngaran iran na aya inipameto ko tetanggisa a inged ago kampo iran.

17 Miniraot so idad i Ismail sa magatos ago telo polo ago pito ragon; na miyatay sekaniyan ago minitapi ko manga apo iyan.

18 Na aya kaolad o pagiingedan o manga mbawataan iyan na poon sa Habila taman sa Sor sa sebang an a Misir igira a pepekaantap ka sa Asiriya. Miyaginged siran a maaawat ko ped a mbawataan o Ibrahim.

Si Yakob ago si Isaw

19 Giyai i totolan ko wata o Ibrahim a si Iskak:

Si Ibrahim na aya ama i Iskak,

20 Na miyakapat polo ragon a idad i Iskak ko kiyapangaromaa niyan ki Ribikah a wata i Bitowil a taw sa Aram sii sa Misopotamiya ago babay i Laban.

21 Inipangangarapan i Iskak ko Allah si karoma niyan sabap sa di pembawata. Na inampon o Allah so piyangni niyan na miyaogat si Ribikah.

22 Miyadowa so wata sii ko tiyan iyan na di siran dii melobed. Pitero iyan a “Ino raken ai mapenggolaola?” Na miyangadap sekaniyan ko Allah ka pagisean iyan.

23 Pitero on o Allah a

“Dowa ka nasiyon a matatago san ko roranan ka sa wata, na pembawata ka sa dow a ka bangsa a makapembelag. So isa a bangsa na pembaloy a mabegar a di so isa on, na so kaka na mapenonogo o ari.”

24 Kagiya den a maoma so gawii a kapembawata iyan na mimbawata sekaniyan sa miyadowa a wata a manga mama.

25 Aya paganay a miyakaliyo na mariga, na so langon o kobal iyan na datar o bombolen a nditaren; na bitowan iran sekaniyan sa Isaw.

26 Oriyan iyan na lominiyo so pagari niyan a kakapetan iyan so palo i Isaw. Kagiya ka maoto na iningaranan sekaniyan sa Yakob. Miyakanem polo ragon a idad i Iskak ko kinimbawataan kiran i Ribikah.

Pipesa i Isaw so Kawadib iyan ko Kakakakai ron

27 Miyamakala so manga wata a mama, na mimbaloy si Isaw a mapasang i kapanganop a mababaya magenebeneb sa liyo, ogaid na maimen a mama si Yakob a lalayon gomegenek ko marani ko barombarong.

28 Si Iskak a mababaya koman sa sapo a maila a ayam na pekebabayaan iyan si Isaw; na si peman si Ribikah na pakatatayaan iyan si Yakop.

29 Miyakaisa a gawii a petinda si Yakob sa sawaw a kodalis na miyakaoma si Isaw a sii miyakapoon ko di niyan dii pagenebenuban, na tanto den a pekeor.

30 Na pitero i Isaw ki Yakob a “Nggagaan ka, begi ako ngka sangkanan a mariga a sawaw ka tanto ako den a pekeor!” (Giyanan i sabap a kiyabetowi rekaniyan sa ‘Idom’ a aya maana niyan na mariga.)

31 Na pitero i Yakob a “Pesaa ngka raken daan so kawadib ka ko kakakakai reka.”

32 Tig i Isaw a “Oway, ka petay ako den a ongos! Antonaa i kipantag raken angkanan a kawadib?”

33 Ogaid na tig i Yakob a “Sepa ka pasin.” Na misepa si Isaw na giyoto i kiyapesaa niyan ki Yakob ko kawadib iyan ko kakakakai ron.

34 Oriyan iyan na bigan i Yakob si Isaw ko paan ago sawaw a kodalis; na komiyan sekaniyan ago mininom on na taros a gomiyanat ago miyawa roo. Na da on den panganogoni i Isaw so kawadib iyan ko kakakakai ron.

MAKSOD 26

Si Iskak ago si Abimilik

Sii sa masa ini na tiyaon peman so dalem a inged a datar o kiyataona on isako masa o Ibrahim. Na somiyong si Iskak ki Abimilik a dato o manga Pilistiyo sii sa Gerar,

2 Ka miyakapeyag den so Allah ki Iskak ago miyatero iyan on a “Di ka song sa Misir; baling ka ko inged a peteroon ko reka.

3 Kaden ka sangkai a inged ka kelalayan ako reka ago perakmatan ko seka, na imbegay aken reka ago so manga mbawataan ka so langon angkai a manga inged. Itoman aken so initopa ko ko ama a ka a si Ibrahim

4 Ka pakapendakelen ko so kebabadan reka a datar o manga bitoon sa langit, ago imbegay aken kiran langon angkai manga inged. Na kerakmatan so langon a nasiyon ko doniya a nggolalan ko mbawataan ka

5 Sabap sa piyangongonotanan ako o Ibrahim ago tiyoman iyan langon so manga sogoan, manga kitab ago manga kokoman aken.”

6 Kagiya ka maoto na komiyaden si Iskak sa Gerar.

7 Kagiya isean den o manga mama sangkoto a inged makapantag ki karoma niyan na pitero iyan a “Babay aken sekaniyan,” ka pekelek sekaniyan o ba niyan teroa a “Karoma ko sekaniyan.” Aya mapipikir iyan na “Baanda ko mbonoa o manga mama sangkai a inged kaan iran makowa si Ribikah sabap ko kataid iyan.”

8 Kagiya den a matey a kakakaden roo i Iskak na miyakaisa a gawii na tomiyolong si Abimilik a dato o manga Pilistiyo ko dirowasa iyan na miyailay niyan si Iskak a di niyan dii teyaan si Ribikah a karoma niyan.

9 Na piyakisogoan i Abimilik si Iskak na pitero iyan on a “Matamataan a karoma ngka sekaniyan! Ngkaino ngka peteroa a babay ngka sekaniyan?”

Inisembag i iskak a “Ka aya katao ko ron na ba ako baden mabono o teroa ko a karoma ko sekaniyan.”

10 Tig i Abimilik a “Antonaa bes angkai a pinggolaola ngka rekami? Masiken a aden a isa ko manga mama i romimbang ko karoma ngka na kiyatagoan kami ngka sa kadostaan.”

11 Na liyalangan i Abimilik so langon o manga pagtaw niyan a tig iyan a “Apiya antawaa i makarimpas sangkai a mama o di na so karoma niyan na mbonoon sekaniyan den.”

12 Sa masa oto na mimbasok si Iskak sangkoto a inged, na sii bo sangkoto a ragon na aya miyaragon iyan na magatos takep ko inisaod iyan sabap ko kararakmati ron o Allah.

13 Mimbalooy sekaniyan a tatamoken, na pekeomanan so tamok iyan taman sa tanto sekaniyan a mikewasa.

14 Madakel a talon iyan a bilibili ago sapi ago manga talasogoay niyan a aya on inisiig o manga Pilistiyo.

15 Kagiya ka maoto na so langon a paridi a piyamangalot o manga talasogoay o ama iyan a Ibrahim isako masa niyan pen na piyanambonan o manga Pilistiyo ka piyamenon iran a bote.

16 Na pietro i Abimilik ki Iskak a “Awa ka rekami, ka mimbalooy ka a tanto a mala i gees a di sekami.”

17 Kagiya ka maoto na miyawa roo si Iskak na mikampo sii ko Balintad sa Gerar, na malo miyatey a kakakaden iyan roo.

18 Piyangalot iyan peroman so manga paridi a miyapangalot isako masa o ama iyan a Ibrahim ago piyanambonan mambo o manga Pilistiyo oriyan o kiyapatay o Ibrahim. Na piyametowan iyan ai sa manga ngaran a datar o inipameto ron o ama iyan.

19 So manga talasogoay i Iskak na komiyalot sa isa pen a paridi sii ko balintad na miyakatoon siran on sa mapiya a ig.

20 Ogaid na so manga pananagikor sa pangangayamen sii sa Gerar na miyakipewala siran ko manga pananagikor i Iskak a tig iran a “Rek ami angkanan a ig!” Kagiya ka maoto na bitowan i Iskak angkoto a paridi sa ‘Kapewala’ ka miyakimbono siran rekaniyan.

21 Na komiyalot so manga talasogoay i Iskak sa salakaw a paridi na kiyapepawalaan iran peman. Kagiya ka maoto na bitowan iyan ai sa ‘Rido’.

22 Na miniseg si Iskak na komiyalot peroman sa paridi, na da iran kapepawalai. Bitowan iyan ai sa ‘Kaolad’ a tig iyan a “Imanto den na bigan tano o Allah sa maolad a kekadenan tano, na magosor bo so kapakambebetad tano sangkai a inged.”

23 Miyawa roo si Iskak na somiyong sa Birsiba.

24 Sangkoto a kagagawii na mipeyag rekaniyan so Allah a tig iyan a

“Saken so Tohan o ama a ka a Ibrahim.
Di ka pekelek ka lalayon ako reka.
Perakmatan aken seka ago pakapendakelen ko so kebabadan reka
sabap ko initopa ko ko oripen aken a Ibrahim.”

25 Na mimbaal roo si Iskak sa aparang na tiyalowan iyan so Ingaran o Allah. Mikampo sekaniyan roo, na komiyalot roo pen sa paridi so manga talasogoay niyan.

So Kapasadan i Iskak ago si Abimilik

26 Na somiyong rekaniyan si Abimilik a poon sa Gerar a ped iyan si Ahodsat a so mosawira iyan ago si Pikol a komandir o manga sondaro niyan.

27 Pitero kiran i Iskak a “Ino kano raken song a saken so ipekegowad iyo ago piyakaawa iyo pen?”

28 Tig iran a “Miyailay ami den a lalayon reka so Allah; na aya pipikiren ami na patot a pepasadanowai tano. Kabaya ami a ipesepa ka rekami

29 A di kami ngka pamarataan, ka da ami seka karimpasi; lalayon ami seka baden pipiyapiyaan na piyakaawa ami seka sa da a rayorayo a ginawa ngka. Na rarakmatan ka o Allah imanto.”

30 Na pikendorian siran i Iskak na mikekan siran ago miyamanginom.

31 Teked a kapipita ko miyakatalondog a gawii na mipepasadanowai siran sarta a misesapai. Mandiyadi na piyakaganat siran o Iskak na inaawaan iran sekaniyan a mapipiya a ginawa iran.

32 Sangkoto a gawii na miyakaoma so manga talasogoay i Iskak na pitero iran on so makapantag ko miyakalot iran a paridi. Tig iran a “Miyakatoon kami sa ig!”

33 Kagiya ka maoto na bitowan iyan angkai a paridi sa ‘Siba’ (aya maana niyan na ‘Sapa’), na taman imanto na aya ngaran angkoto a siti na Birsiba.

34 Si peman si Isaw na kagiya makapagidad sa pat polo ragon na piyanganoma niyan si Yodita a wata i Biri a Hitiyo ago si pen si Basemat a wata i Ilon a Hitiyo.

35 Na inikerata siran baden a ginawa i Iskak ago si Ribikah.

MAKSOD 27

Riyakmatan i Iskak si Yakob

Kagiya den a malokes si Iskak a di den pekanono na tiyalowan iyan so kaka a wata iyan a si Isaw a tig iyan a “Hey, wata ko!”

Somimbag si Isaw a “Katii ako bo.”

2 Tig i Iskak a “Miyalokes ako den imanto na di nda ketey a kapetay aken.

3 Na kowaa ngka so pana a ka na song ka ko kalasan na go ako ngka on panganopen sa maila a ayam.

4 Tiyagaren ako ngka on ko mapiya i taam a pangenengken a pekebabayaan ko na go ngka raken wita. Na amay ka makan aken den na perakmatan aken seka sa di aken pen kapetay.”

5 Na so dii kimbitiyarain i Iskak ki Isaw na pepemakinegen i Ribikah. Na so den so kiyasong i Isaw sa kalasan ka panganop sa ayam a imbaling iyan

6 Na pitero i Ribikah ko wata iyan a Yakob a “Miyaontaling aken so pitero o ama a ka ko pagari ngka a Isaw a tig iyan a

7 Witi ako ngka sa maila a ayam ago tiyagaren ako ngka on ko mapiya i taam a pangenengken; na amay ka makan aken den na perakmatan aken seka ko kapengadap aken ko Allah sa di aken pen kapetay.’

8 Na pakinega ko ngka piyapiya, wata ko, ago nggolaolaa ngka so peteroon ko reka.

9 Song ka ko manga pangangayamen na pamili ngka sa dow a timan a kaolit a kangodaan a kambing na go ngka raken wita kaan aken mitinda a mapiya i taam a pangenengken a pekebabayaan o ama a ka.

10 Mapasad oto na kewit ka rekaniyan kaan iyan makan ago perakmatan ka niyan sa di niyan pen kapetay.”

11 Na pitero i Yakob ki ina iyan a “Oway, ogaid na bombolen a mama si Isaw na saken na matilak ako i kobal.

12 Baanda ko pagapera i ama na ketokawan iyan a peselibaan aken sekaniyan. Amay ka magiyoto na di ako kerakmatan ka ba aken baden pakipesintai a ginawa ko.”

13 Tig i ina iyan a “Sii raken mitana so kisinta reka, wata ko; nggolaolaa ngka baden so pitero aken. Ika roo den na kowaa ngka raken so manga kambing.”

14 Mandiyadi na somiyong sekaniyan roo na kinowa niyan so manga kambing taros a inowit iyan ko ina iyan. Initinda o ina iyan a mapiya i taam a pangenengken a pekebabayaan i ama iyan.

15 Oriyan iyan na kinowa i Ribikah so lebi a mapiya a manga nditaren i Isaw a tatagoon iyan sa walay na piyakinditar iyan ki Yakob.

16 Kinowa niyan mambo so kobal o manga kambing na inisapeng iyan ko manga lima i Yakob ago sa tengo iyan.

17 Na piyalad iyan ki Yakob so mapiya i taam a pangenengken ago so inembaalan iyan a paan.

18 Somiyong sekaniyan den ko ama iyan na pitero iyan on a “Hey ama ko.”

“Ino ka, wata ko,” a tig iyan. “Antawaa ka?”

19 Tig i Yakob a “Saken si Isaw a kaka a wata a ka. Ininggolalan aken den so pitero o ka raken. Kapedipedi ka bo na mbowat ka na go ka kan ko sapo o ayam a miyaanop aken kaan ako ngka karakmati.”

20 Inisean i Iskak so wata iyan a “Ino magaan a kiyapakatoon ka on, wata ko?”

“Tiyabangan ako o Allah a Tohan ka,” a inisembag iyan.

21 Na pitero i Iskak ki Yakob a “Obay ka sii, ka pagaperen ko seka, wata ko, kaan aken katokawi o ba seka si Isaw ago so di.”

22 Miyobay si Yakob ki Iskak na inaper o ama iyan a tig iyan a “So lagam ka na lagid o lagam i Yakob, ogaid na so manga lima ngka na lagid o manga lima i Isaw.”

23 Na da niyan makilala si Yakob ka bombolen so manga lima niyan a lagid o lima o pagari niyan a Isaw. Kagiya ka maoto na perakmatan iyan sekaniyan,

24 Ogaid na iniise iyan on daan a “Benar a seka so wata aken a Isaw?”

“Saken,” a tig iyan.

25 Tig i Iskak a “Witi ako ngka ko sapo o ayam a miyaanop ka, wata ko, ka koman ako ron a daan na go aken seka bo rakmati.”

Na inowit on i Yakob na komiyan on so ama iyan, ago inowitan iyan pen sa arak na minimom on.

26 Oriyan iyan na pitero on i Iskak a “Obay ka sii, wata ko, na go ako ngka areki.”

27 Na miyobay sekaniyan on na inarekan iyan. Kagiya mabaw i Iskak so baw o bangkala iyan na riyakmatan iyan sekaniyan a tig iyan a

“So ikasosoat a baw o wata aken na datar o baw o kalopaan a rarakmatan o Allah.

28 Kabegan ka o Tohan sa namog a pepekapoon sa langit

ago mabaloy niyan so lopa a ka a oodaren,

ago kabegan ka niyan pen sa madakel a pereperan ago bago a arak.

29 Makipenonogo reka so manga bangsa.

ago makasodiyod reka so manga nasiyon.

Ndatoi ngka so manga tonganay ngka;

na makasodiyod reka so manga mbawataan o ina a ka.

Kapesintaan so siran oto a pesinta reka,

ago karakmatan so siran oto a perakmat reka.”

Piyangni i Isaw so Karakmati ron i Iskak

30 Miyapasad i Iskak romakmat si Yakob, na so den so kiyaiapos i Yakob ko hadapan o ama iyan na miyakaoma so pagari niyan a Isaw a miyakapoon ko pepanganopan iyan.

31 Mitiyagar sekaniyan mambo sa mapiya i taam a pangenengken na inowit iyan ai ko ama iyan. Pitero iyan ki ama iyan a “Hey ama ko, mbowat ka na kan ka ko sapo o ayam a miyaanop aken kaan ako ngka karamati.”

32 “Antawaa ka?” a iniise on i Iskak.

“Saken so kaka a wata a ka a si Isaw,” tig iyan.

33 So kiyanega on i Iskak na tanto a piyananabad a tig iyan a “Antawaa bes angkoto a miyakaanop sa ayam ago inowit iyan raken? Aya ko ron den kiyapasada koman kagiya makaoma ka. Riyakmatan aken sekaniyan, na matamataan a sekaniyan den i kerakmatan!”

34 Kagiya maneg ai i Isaw na miyakagoraok sa tanto a matanog ka sayana a miyarata a ginawa niyan a tig iyan ko ama iyan a “Saken mambo, ama ko, rakmati ako ngka mambo!”

35 Ogaid na pitero iyan a “Somiyong sii so pagari ngka na siyaliba ako niyan. Miyatarima iyan den so iperakmat aken reka.”

36 Tig i Isaw a “Patot den a ngaran iyan na si Yakob! Ka miyakadowa ako niyan den kaalampasi; kinowa niyan so kawadib aken ko kakakakai raken, ago imanto peman na kinowa niyan so iperakmat raken!” Na tig iyan pen a “Ba da a miyalamba a ka a kirakmat ka raken?”

37 Inisembag on i Iskak a “Biyaloy aken sekaniyan a dato o ka, na so langon a tonganay niyan na inibegay aken on a manga talasogoay niyan. Inioyag aken rekaniyan den so pereperan ago bago a arak. Kagiya ka maoto, wata ko, na da den a ba ko reka mapenggolaola!”

38 Miyangangampedian pen si Isaw ki ama iyan a tig iyan a “Ba sasatiman bo a iperakmat ka, ama? Hey ama ko, rakmati ako ngka mambo!” Na mipoon den gomoraok si Isaw sa matanog.

39 Mandiyadi na pitero on i Iskak a

“So kebalingan ka na maawat ko oodaren a lopa ago mawatan ko namog a pepekapoon sa langit.

40 Aya mipegoyag ka na so pedang ka, na mapenonogo ka o pagari ngka. Ogaid na amay ka somorang ka na kepokas ka ko lig ka so kokoong iyan.”

Miyakapalagoy si Yakob

41 Ipoon roo den na ipekegowad i Isaw si Yakob sabap ko kiyarakmati ron o ama iyan. Na pitero iyan sa ginawa niyan a “Magaan den so kapetay i ama; na sii ko kapendiyagai ron na mbonoon aken si Yakob.”

42 Kagiya matero ki Ribikah so mapipikir i Isaw na piyakisongowan iyan si Yakob na pitero iyan on a “Aya mibobolong o pagari ngka a Isaw ko rata a ginawa niyan na giya kapipikira niyan sa kabonoa niyan reka.

43 Kagiya ka maoto, wata ko, na nggolaolaa ngka so peteroon ko. Pagapas ka nggagaan ko laki aken a si Laban roo sa Haran.

44 Tareg ka on sa mamakapira gawii taman ko kapekalenggaw o rarangit o pagari ngka,

45 Na amay ka mada den so rarangit iyan reka ago kalipatan iyan so pinggolaola ngka on, na pakisogoan aken seka roo sa kapakabalinga ko reka sii. Di aken kabaya o ba makaperengan kano raken mada a dowa kataw a wata aken!”

46 Na taros a somiyong si Ribikah ki Iskak na pitero iyan on a “Kiyasemowan ako ko Hitiyo a manga babay a miyapangaroma i Isaw! O pangaromaa i Yakob so isa ko datar iran a manga Hitiyo sangkai a inged na da a bali raken o kapepaginetaw aken pen.”

MAKSOD 28

Mandiyadi na piyakisogoan i Iskak si Yakob na siyalam iyan ago tiyapaosan iyan a tig iyan a “Di ka den pengaroma sa Ikanaanen a babay.

2 Song ka baden somambot sa Misopotamiya sii ko walay o ama o ina a ka a si Bitowil, na pangaromaa ngka roo so isa ko wata i Laban a laki o ina a ka.

3 Karakmatan ka o Tohan a Lebi a Mabager, ago mababad ka niyan na go mapakandakel ka niyan taman sa mabaloy so mbawataan ka a madakel a nasiyon.

4 Karakmatan ka niyan ago so kebabadan reka a datar o kiyarakmati niyan ko Ibrahim kaan ka matangan angkai a inged a matag ka on baden mananangga imanto; a so inged a inibegay o Tohan ko Ibrahim.”

5 Na piyakaganat den i Iskak si Yakob ko kasong iyan sa Misopotamiya sii ki Laban a wata i Bitowil a taw sa Aram ago laki mambo i Ribikah a ina i Yakob ago si Isaw.

6 Kiyatokawan i Isaw a riyakmatan i Iskak si Yakob ago piyakasong iyan den sa Misopotamiya ka roo niyan pakapangaromaa. Kiyatokawan iyan pen a kagiya karakmatan sekaniyan i Iskak na tiyapaosan iyan sa “Di ka den pengaroma sa Ikanaanen a babay.”

7 Miyailay i Isaw a piyaratiyaya i Yakob so ama iyan ago so ina iyan ka somiyong sekaniyan den sa Misopotamiya.

8 Mandiyadi na kiyasabotan i Isaw a kena a ba itetembo o ama iyan so manga babay a Ikanaanen.

9 Kagiya ka maoto na somiyong sekaniyan ki Ismail a wata i Ibrahim na piyangeroma niyan si Mahalat a wata i Ismail ago babay i Nibayot ka inioman iyan ko manga karoma niyan.

So Taginepen i Yakob sa Bitil

10 Na gomiyonat si Yakob sa Birsiba a miyantap sa Haran.

11 Kagiya somedep den so alongan na miyakaoma sekaniyan ko isa a darpa na domike roo ko kagagawii. Kominowa sa ator na inolonan iyan na taros a miyakatorog.

12 Mitetaginep sekaniyan na miyakailay sa towak a pakatitindengen ko doniya a miraraot so poro iyan sa kasorgaan, na so manga malaikat o Tohan na manog manik siran on.

13 Sangkoto a poro iyan na tomitindeng on so Allah na pitero iyan a “Saken so Allah a Tohan o apo o ka a si Ibrahim ago so Tohan i Iskak. Imbegay aken reka ago so kebabadan reka so lopa a kaiigaan ka.

14 Pekadakedakel so manga mbawataan ka a datar o bayanek sa doniya, na pemangiparak siran ko sedepan taman sa sebangan, ago ipoon sa pagotaraan na taman den sa pagabagatan. Na kerakmatan so langon a bangsa sa doniya a nggolalan reka ago so manga mbawataan ka.

15 Lalayon ako reka na apiya anda ka song na pegipaten ko seka, na pekakasowin ko seka pen sangkai a inged. Di aken seka mbelagen taman sa di aken mitoman so minitopa ko reka.”

16 Miyakanaw si Yakob na pitero iyan a “Matamataan a sisii bes so Allah sangkai a darpa na di aken katawan!”

17 Na miyalek sekaniyan a tig iyan a “Tanto a piyakalekelek angkai a darpa! Giyai den i walay o Tohan; giyai den so gimowa o kasorgaan!”

18 Teked a kapipita na mimbawat si Yakob na kinowa niyan so ator a kiyaolonan iyan na go piyakatindog iyan sa tanda a tademan, na inododan iyan pen sa lana a olibi.

19 Bitowan iyan angkoto a darpa sa Bitil apiya pen aya ipembeto ron gowani sangkoto a siti na Lods.

20 Oriyan iyan na misepa si Yakob ko Allah a tig iyan a “O malalayon ka raken ago pegipaten ako ngka sangkai a kapelalakaw aken, ago mbegan ako ngka pen sa pangenengken ago nditaren,

21 Na o makakasoy ako ko walay o ama aken a da a rayorayo a ginawa ko na mataan den a kebaloy ka a Tohan aken.

22 Giyangkai a ator a piyakatindog aken sii a tanda a tademan na pembaloy a darpa a pesimbaan reka, na so langon a imbegay ngka raken na isenggay aken sa rek ka so ikasapolo on bagi,”

MAKSOD 29

Miyakaoma si Yakob ko Walay i Laban

Tomiyaros den lomalakaw si Yakob na miyakaoma sekaniyan ko inged o manga taw sa sebangan.

2 Miyailay niyan roo a paridi sii ko pananateba ago teloompok a bilibili a kikaleleko a marani ko paridi. Giyanan i kapepenageban sa ig ko kapepekainoma ko manga talon, ogaid na aden a mala a ator a idadapeng ko ngari o paridi.

3 Oman roo matimo langon so manga talon na peliliden o manga pananagikor sa bilibili so ator na go iran bo mapekainom so manga bilibili, na ipekesoy iran bo so ator ko ngari o paridi.

4 Na inisean i Yakob so manga pananagikor a “Hey manga pagariya, anda kano miyakapoon?”

“Poon kami sa Haran,” a tig iran.

5 Tig iyan kiran a “Katawan iyo si Laban a so apo i Nahor?”

“Oway, katawan ami,” a inisembag iran.

6 “Mapipiya a ginawa niyan?” a tig i Yakob.

“Oway,” a tig iran, “na kaoto so wata iyan a babay a si Rakila a pekaoma den a ped iyan so manga bilibili o ama iyan.”

7 Na pitero i Yakob a “Maporo pen a alongan; kena a ba giya den i oras ko kapetimoa ko manga talon. Ino niyo pemakainoma so manga bilibili na go niyo siran kasowin ko pepenateban iran?”

8 “Di ami anan mapenggolaola,” a tig iran “taman sa di matimo langon so manga talon ago malilid ami mambo so ator a matatago ko ngari o paridi, na go ami bo mapemakainom so manga bilibili.”

9 Sii ko di niyan kiran pen dii kimbitiyarain na miyakaoma si Rakila a pepekaonoten iyan so manga bilibili o ama iyan ka sekaniyan i pananagikor on.

10 Kagiya mailay i Yakob si Rakila a wata i Laban a so laki o ina iyan ago so pen so manga bilibili i Laban na miyobay sekaniyan ko paridi na linilid iyan so ator na go piyamakainom iyan so manga bilibili o bapa iyan.

11 Oriyan iyan na inarekan iyan si Rakila, na miyakasegad sekaniyan sa kiyababaya iyan.

12 Pitero iyan ki Rakila a tonganay sekaniyan o ama iyan ka wata sekaniyan i Ribikah. Na sarta a minggagaan somong si Rakila ko ama iyan na piyanotol iyan on ai.

13 So den so kiyanega i Laban ko total makapantag ki Yakob a wata o babay niyan na minggagaan sekaniyan on somong. Giyakes iyan ago inarekan iyan na taros a inowit iyan sa walay. Kagiya mapanotol rekaniyan i Yakob so langon angkai a miyanggolaola

14 Na pitero on i Laban a “Matamataan a isa bo so rogo ta.”

Piyangaroma i Yakob si Liyah ago si Rakila

Kagiya makasaolan a kiyapakakaden i Yakob ki Laban

15 Na pitero on i Laban a “Kena a ba patot o ba ka raken dii nggalebek sa da a bayad iyan a sii bo sabap ko katotonganayi aken reka. Teroa ngka raken o antonaa i pekisokay ngka raken.”

16 Sa masa oto na dowa kataw a wata a babay i Laban. Aya ngaran o kaka on na si Liyah ago aya ngaran o ari ron na si Rakila.

17 Si Liyah na maronok i mata ogaid na si Rakila na mapiya i arog a lawas ago mataid.

18 Pekebabayaan i Yakob si Rakila na pitero iyan a “Penggalebekan ko seka sa pito ragon asar a pakipangaromaan ka raken so ari a wata a ka a si Rakila.”

19 Tig i Laban a “Tomo a sii aken reka pakipangaroma a di so ped a mama. Sii ka raken den kaden.”

20 Mandiyadi na minggalebek si Yakob ko miyakapito ragon kaan iyan mapangaroma si Rakila, na lagid o ba da bo makapira gawii rekaniyan sabap ko kapekebabayai niyan ki Rakila.

21 Kagiya maipos oto na pitero i Yakob ki Laban a “Miyapopos den so pito ragon a pasad ta! Pakipangaromaan ka raken den so wata a ka.”

22 Na mikendori si Laban na piyamakisogoan iyan so langon a taw sangkoto a darpa.

23 Ogaid na kagiya magagawii den na aya kinowa i Laban a inowit iyan ki Yakob na si Liyah, kena a ba si Rakila, na rimbang i Yakob si Liyah. (**24** Inibegay i Laban so talasogoay niyan a babay a si Silpah ko wata iyan a Liyah a mabaloy a talasogoay niyan.)

25 So kiyapita iyan na miyailay i Yakob a sekaniyan bes si Liyah! Na somiyong si

Yakob ki Laban na pitero iyan on a “Antonaa bes angkai a inikidia ngka raken? Ba kena a ba si Rakila i ininggalebek aken reka? Ino ako ngka kapegakali?”

26 Tig i Laban a “Kena a ba ami adat a ba maona pakipengaromaan so ari a di so kaka.

27 Nayawa ngka baden so kakepasad o isa ka padian a dii kakendori ko kiyakewing.

Mapopos oto na pakipangaroma ko reka pen so ari a wata aken a aya ngka on kibayad na pito ragon pen a ipenggalebek ka raken.”

28 Miniyog si Yakob, na kagiya mapopos so pito gawii a kiyakendorii ki Liyah na piyakipangaroma on i Laban si Rakila.

29 Inibegay i Laban so talasogoay niyan a babay a si Bilhah ko wata iyan a Rakila a mabaloy a talasogoay niyan.

30 Na rimbang mambo i Yakob si Rakila, na mala a kapekebabayai niyan ki Rakila a di si Liyah. Na pito ragon pen a ininggalebek iyan ki Laban.

So manga Wata i Yakob

31 Kagiya mailay o Allah a pekebabayaan i Yakob si Rakila a di si Liyah na biyaloy niyan si Liyah a makapembawata, ogaid na balek si Rakila.

32 Na miyaogat si Liyah na mimbawata sa mama. Bitowan iyan sa Robin ka tig iyan a “Miyailay den o Allah so dii kakerata a ginawa ko. Matamataan a kebabayaan ako imanto o karoma ko.”

33 Miyaogat sekaniyan peroman na mimbawata sa mama. Na pitero iyan a “Kagiya miyaneg o Allah a kena a ba ko pekebabayai o karoma ko na inibegay niyan raken mambo angkai a wata.” Kagiya ka maoto na bitowan iyan sa Simiyon.

34 Na miyaogat sekaniyan peman na mimbawata sa mama, na pitero iyan a “Imanto na makapetordowa kami piyapiya ago so karoma ko ka kagiya mimbabawata ako ron sa telo kataw a wata a mama.” Kagiya ka maoto na bitowan iyan so wata sa Libi.

35 Na miyaogat sekaniyan peroman na mimbawata sa mama. Na pitero iyan a “Imanto den na podin aken so Allah.” Kagiya ka maoto na bitowan iyan so wata sa Yodah. Na gominek sekaniyan mbawata.

MAKSOD 30

Kagiya den a mailay i Rakila a da sekaniyan den mbawata ki Yakob na inidengki niyan ai ko pagari niyan. Na pitero iyan ki Yakob a “Begi ako ngka sa manga wata, ka o di, na petay ako!”

2 Tanto a kiyarangitan i Yakob si Rakila na pitero iyan on a “Ba saken so Tohan a da niyan peroa a kapakambawata a ka?”

3 Tig i Rakila a “Katii si Bilhah a talasogoay aken. Rembanga ngka kaan sekaniyan makambawata sa kibilang a wata aken kaan aken mabangon so pamiliya ko a nggolalan rekaniyan.”

4 Na inibegay niyan ki Yakob si Bilhah a mabaloy a karoma niyan. Rimbang sekaniyan i Yakob

5 Na miyaogat si Bilhah na go mimbawata ki Yakob sa wata a mama.

6 Na pitero i Rakila a “Piyakakebenar ako o Tohan. Inampon iyan so pangni aken ka bigan ako niyan sa wata a mama.” Sabap sii na bitowan iyan sa Dan.

7 Miyaogat peroman si Bilhah na mimbawata ki Yakob sa ikadowa a wata a mama.

8 Na pitero i Rakila a “Tanto ako a miyakipagagawa ko pagari aken na miyakataban ako.” Na bitowan iyan so wata sa Naptali.

9 Kagiya mageda i Liyah a gominek sekaniyan mbawata na kinowa niyan so talasogoay niyan a si Silpah na inibegay niyan ki Yakob a mabaloy mambo a karoma niyan.

10 Na mimbawata si Silpah ki Yakob sa wata a mama.

11 Pitero i Liyah a “Sayana ako a mala i okor!” Na bitowan iyan so wata sa Gad.

12 Na mimbawata peroman si Silpah ki Yakob sa ikadowa a wata a mama

13 Samaoto na pitero i Liyah a “Tanto ako a miyababaya! Imanto na mbetowan ako den o manga babay sa pekebabaya.” Kagiya ka maoto na iningaranan iyan so wata sa Yasir.

14 Miyakaisa a gawii sii ko dii kaperaragon sa trigo na somiyong si Robin ko pangomaan na miyakatoon sekaniyan roo sa mangengeto a manderik, na inibaling iyan ki ina iyan a Liyah. Na pitero i Rakila ki Liyah a “Kapedipedi ka bo na begi ako ngka ko manga manderik a miyatoon o wata a ka.”

15 Ogaid na pitero i Liyah a “Ba ka pen da temani ko kiyakowaa ngka raken ko karoma ko? Ba ngka pen kowaa so manga manderik o wata aken?”

Tig i Rakila a “O begi ako ngka ko manderik o wata a ka na pakarembangen aken reka si Yakob imanto a gagawii.”

16 Na kagiya merimon a makaoma si Yakob a poon ko di niyan dii mbasokan na inalaw sekaniyan i Liyah. “Rembang ka raken imanto a gagawii,” a tig iyan, “ka kiyaapinan aken seka a manga manderik a miyatoon o wata aken.” Na romimbang sekaniyan on sangkoto a kagagawii.

17 Inampon o Tohan so pangni i Liyah na miyaogat sekaniyan, na mimbawata ki Yakob sa ikalima a wata a mama.

18 Na pitero i Liyah a “Biyalasan ako o Tohan sabap ko kinibegan aken ko talasogoay aken a babay a mapengaroma o karoma ko.” Na bitowan iyan so wata sa Isakar.

19 Miyaogat peroman si Liyah na mimbawata ki Yakob sa ikanem a wata a mama.

20 Na tig i Liyah a “Bigan ako o Tohan sa mapiya a pamemegayan. Imanto na ketatap raken so karoma ko sabap sa mimbawata ako ron sa nem kataw a wata a mama.” Na bitowan iyan so wata sa Sibolon.

21 Oriyan iyan na mimbawata sekaniyan sa wata a babay na bitowan iyan sa Dinah.

22 Sa masa oto na tiyago o Tohan sa ginawa si Rakila; inampon iyan so pangni niyan ka biyaloy niyan a makapembawata.

23 Miyaogat sekaniyan na mimbawata sa mama na pitero iyan a “Piyokas raken o Tohan so kiyapakakeya aken.”

24 Bitowan iyan so wata sa Yosop ago tig iyan a “Pengnin ko a began ako o Allah sa isa pen a wata a mama.”

Miyakadakel so manga Pangangayamen i Yakob

25 Oriyan o kinimbawataan i Rakila ki Yosop na pitero i Yakob ki Laban a “Pakaawaa ko ngka sii kaan ako makakasoy ko poonan aken a inged.

26 Pakaonota ngka raken so manga karoma ko ago so manga wata aken a mininggalebek aken reka na go ako ngka den pakalalakawa. Katawan ka den i kapiya a kiypakangalebek aken reka.”

27 Ogaid na pitero on i Laban a “O kelimoon ako ngka na di ka pagawa; kiyatokawan aken ko di aken dii kaperimar a riyakmatan ako o Allah ka sabap reka.

28 Teroa ngka o antonaa i kisokay aken reka ka imbayad aken.”

29 Tig i Yakob a “Katawan ka den i kiyapakanggalebek aken reka ago so kapepekapiya o manga pangangayamen ka sii ko kapepanagikora ko ron.

30 So maito a rek ka ko da ko pen kapakaoma na tanto a miyakadakel, na apiya anda ako matatago na rarakmatan ka o Allah sabap raken. Ogaid na anda bes mambo i kapenggalebeki ko ko rek aken a pamiliya?”

31 “Antonaa i kibegay aken reka? “ a iniise i Laban.

“Di ako ngka mbegi sa bapiya antonaa,” a tig i Yakob. “Ogaid na o penggolaolaa ngka angkai a isa a pengnin ko reka na itaros aken so kapetegikora ko ago kapegoyaga ko manga talon ka.

32 Imanto a gawii na pakilalakawi ngka raken so langon o pangangayamen ka, ka ipanibay aken kiran so oman i isa a palang o di na bortikan a bilibili, oman i nati a bilibili a maitem, ago oman i kambing a palang o di na bortikan; na giyanan den i sokay aken.

33 Na apiya anda i kapesosiya ngka ko inisokay ngka raken ko pemakatalingoma a gawii na malebod a kakeilaya ngka o benar a maontol ako. Ka oman i matatangan aken a kambing a kena a ba palang o di na bortikan, ago oman i bilibili a kena a ba maitem na ketanged ka a miyapanekew.”

34 “Miyayon ako,” a tig i Laban. “So den so pitero o ka i inggolalan ta.”

35 Ogaid na sangkoto bo a gawii na piyangowa i Laban so manga mandangan a manga totorisan o di na palang ago so langon a babay a kambing a manga palang o di na bortikan maana a so oman i isa a aden a mapoti on, ago so pen so oman i maitem a bilibili na piyakitagikor iyan siran ko manga wata iyan a mama.

36 Na taros a bilag iran si Yakob sa telo gawii a ipelalakaw ron. Na ipeteros den i Yakob so kapetegikora niyan ko miyalamba ko manga talon i Laban.

- 37** Mandiyadi na miyamotol si Yakob sa manga iilaw a sapak a kayo a poplar, almondo ago plano na piyanorisan iyan ai sa mapoti ko kiyapangopisi niyan on.
- 38** Na inipanekeed iyan angkai a manga sapak ko danga o pepemanginoman o manga talon sabap sa di siran dii mbobowada igira a pepekaoma siran roo a pemanginom.
- 39** Na so kiyapamowadan a manga kambing ko danga o manga sapak na mimbabawata sa manga nati a totorisan, palang ago bortikan.
- 40** Bebelagen i Yakob so mangoda a manga bilibili ko talon, ogaid na piyamakasangor iyan so lamba ko talon ko manga totorisan ago manga iitem a pangangayamen ko talon i Laban.
- 41** Igira a dii mamowad so kaolit a manga pangangayamen na ipepanekeed i Yakob so manga sapak sii ko pepemanginoman iran kaan iran pekeilay ko di iran dii kapamowad.
- 42** Ogaid na di niyan tegoon so manga sapak ko danga o manga lolobay a pangangayamen. Sii sangaki a okit na pekebaloy so manga lolobay a pangangayamen a rek i Laban, na so manga kaolit na rek i Yakob.
- 43** Sabap roo na tanto a mikewasa si Yakob na miyakakowa sa madakel a manga talon, manga talasogoay a babay ago mama, manga onta ago manga kimar.

MAKSOD 31

Piyalagoyan i Yakob si Laban

- Miyaneg i Yakob a dii teroon o manga wata i Laban a manga mama a “Miyaagaw den langon i Yakob so rek o ama tano. Miyakowa niyan langon angkai a kakawasaan a poon ko rek o ama tano.”
- 2** Na miyainengka mambo i Yakob a miyaaalin so di ron dii kingginawain i Laban ka kena a ba datar gowani.
- 3** Samaoto na pitero o Allah ki Yakob a “Kasoy ka ko inged o manga apoapoan ka ago sii ko manga tonganay ngka, na kelalayan ako reka.”
- 4** Kagiya ka maoto na piyakisogoan i Yakob si Rakila ago si Liyah a somong siran on ko pepenateban o manga talon iyan.
- 5** Na pitero iyan kiran a “Miyainengka aken a miyaaalin den so di raken dii kingginawain i ama iyo ka kena a ba datar gowani. Ogaid na miyalalayan raken so Tohan o ama aken.
- 6** Katawan iyo a miyakanggalebek ako ki ama iyo sa taman sa kegaga ko. Apiya pen oto na piyanalimbotan ako niyan, ka miyakasapolo iyan mabaroba so sokay aken. Ogaid na da peroa o Tohan o ba ako niyan kapemaratai.
- 8** O pitero iyan a ‘So manga ayam a palang na aya ngka sokay,’ na pembabawata so langon o manga talon sa manga palang a nati. Na o pitero iyan a ‘So manga ayam a totorisan na aya ngka sokay,’ na pembabawata siran sa manga torisan a nati.
- 9** Kagiya ka maoto na kinowaan o Tohan sa manga pangangayamen si ama iyo na inibegay niyan raken.
- 10** “Isako masa a dii kapamowad o manga pangangayamen na miyakatetaginep ako, na miyailay aken a aya dii mamamowad ko manga talon na so manga mandangan a totorisan, manga palang ago manga bortikan.

11 Sii sangkoto a taginepen aken na pitero raken o Malaikat o Tohan a 'Yakob,' na tig aken a 'Katii ako bo.'

12 Pitero iyan a 'Ilaya ngka, ka aya bo a dii mamamowad na so bo so manga mandangan a totorisan, manga palang ago manga bortikan. Di aken anan dii pakinggolaola, ka miyailay aken so langon a ipekidia reka i Laban.

13 Saken so Tohan a miyakapeyag reka sii sa Bitil a ron ka inododan sa lana a olibi so ator a piyakatindeg ka a tanda a tademan, ago misepa ka raken pen. Na paninimo ka den imanto na go ka sii den awa sangkai a inged na kasoy ka ko inged a pimbawataan reka.' "

14 Somimbag si Rakila ago si Liyah ki Yakob a tig iran a "Da den a ba ami pen mapembagian o di na mapekewali ko tamok o ama ami!

15 Ba kami niyan baden ipegiring sa salakaw a taw. Kena bo a ba giya kiyapesaa niyan rekami, ka miyalengan iyan pen so minibatang rekami.

16 So langon a kakawasaan a kinowa o Tohan ki ama na patot a rek ami ago so manga wata ami. Kagiya ka maoto na nggolaolaa ngka so apiya antonaa i miyatero reka o Tohan."

17 Mandiyadi na miyaninimo si Yakob na go piyamakakoda iyan so manga wata iyan ago so manga karoma niyan ko manga onta.

18 Initelon iyan so langon a pangangayamen iyan ago langon a miyapantiyari niyan sii sa Misopotamiya ka kesoy sekaniyan den ko ama iyan a Iskak sa inged a Kanaan.

19 Sa da iran pen kapakaganat na miyakasong den si Laban ko talon iyan a manga bilibili ka pengopawan iyan. Sii ko kandodoo niyan na piyanekew i Rakila so manga barahala o ama iyan a matatago sa walay.

20 Liyo ron pen na inakal i Yakob si Laban ka piyagma iyan on so kapagawa iyan.

21 Kinowa niyan baden so langon taman iyan na miyalagoy sekaniyan nggagaan. Rominipag sekaniyan ko lawasaig a Yopratis na miyantap ko kapalawan sa inged a Giliyad.

Siyaloba i Laban si Yakob

22 Kagiya makatelo gawii na miyatero ki Laban a miyalagoy si Yakob.

23 Na sarta a piyakaonot i Laban so manga pagtaw niyan na siyaloba iyan si Yakob ko miyakapito gawii; na sii niyan den riyaot ko kapalawan sa Giliyad.

24 Sangkoto a kagagawii na miyakaoma so Tohan ki Laban a nggolalan ko taginepen na pitero iyan on a "Pananggalai ngka o ba aden a matero o ka ki Yakob a marata o di na mapiya."

25 Si Yakob na kekampo sii ko kapalawan sa Giliyad kagiya raoten sekaniyan i Laban, na mikampo roo mambo si Laban ago so manga pagtaw niyan.

26 Na pitero i Laban ki Yakob a "Antonaa bes angkai a inikidia ngka raken? Piyagakalan ako ngka na pitonda a ka so manga wata aken a babay a datar o ba ngka miyabiyag ko kiyatidawa!

27 Ino ako ngka pegakali ko kiyapalagoy ngka a di aken katawan? Ino ngka raken da teroa a magawa ka kaan aken sekano mapakaganat a sasartaan a kapipiya a ginawa ago

kapagidaida a pegayonan o manga garingking ago manga kotiyapi?

28 Apiya so kapengareki aken ko manga apo aken ago so manga wata aken a babay ko kangganat iran na da ngka raken peroa. Miyalalong ka!

29 Aden a kapaar aken sa kapakasakiti aken reka, ogaid na kagiya ko gagawii na miyakimbitiyarai raken so Tohan o ama a ka a tig iyan a 'Pananggilai ngka o ba aden a matero o ka ki Yakob a marata o di na mapiya.'

30 Katawan aken a aya kiyapakaawa a ka na sabap sa pekedali ka komasoy ko walay o ama a ka; ogaid na ino ngka penekewa so manga barahala ko?"

31 Simbag i Yakob si Laban a tig iyan a "Miyalek ako o ba ngka raken tegela komowa so manga wata a ka.

32 Na apiya antawaa i katoonan ka ko manga barahala ngka na kebono. Sii ko kamamasaan o manga pagtaw ta na nggilobaa ngka o ba aden a rek ka a matatago ko manga ipamemetad aken; o aden na kowaa ngka." Sa masa oto na di katawan i Yakob a miyapanekew bes i Rakila so manga barahala o ama iyan.

33 Kagiya ka maoto na piyanoledan i Laban so barombarong i Yakob, so barombarong i Liyah ago so barombarong o dow a kataw a talasogoay a babay, ogaid na da niyan matoon so manga barahala niyan. Oriyan iyan na siyoledan iyan so barombarong i Rakila.

34 Samaoto na miyakowa den i Rakila so manga barahala na miyapanago iyan nggagaan ko kabila ko siya o onta, na moontod sekaniyan on. Na piyanisik i Laban so langon taman ko soled o barombarong ogaid na da niyan siran on matoon.

35 Na pitero i Rakila ko ama iyan a "O ba ka kararangiti, kadnan ko, ko di aken kapekatindog ko hadapan ka, ka sisii raken so basa." Na apiya piyanabenaran i Laban mbanog so manga barahala na da niyan den matoon.

36 Mandiyadi na kiyararangitan si Yakob na piyasong iyan si Laban. "Antonaa i sala aken?" a iniise iyan ki Laban. "Antonaa i miyandos a ko a inisaloba a ka raken?"

37 Imanto a miyapanisik ka den so langon a ipamemetad aken na antonaa i miyatoon ka on a rek ka a miyakowa ko walay ngka? Sii ngka betaden ko hadapan o manga pagtaw ngka ago so manga pagtaw aken, ka siran i pakakokomen ta on o antawaa i makabebenar rekta a dow a.

38 "Miyakadowa polo ragon a kiyapakakaden aken reka. So manga bilibili ago kambing ka a manga babay na da den manggolaola o ba da mbabawata aya pen o ba aden a miniseda aken ko manga mama a bilibili ko talon ka.

39 Igira a aden a miyapatay a maila a binatang ko pangangayamen ka na da ko reka den wita ka saken i pesembi on. Piyamakibayadan ka raken pen so apiya antonaa i piyanekew ron ko kagagawii o di na kadaondaw.

40 Igira a kadaondaw na kepatay ako a mayaw, ago tenggaw igira a kagagawii, na maregen pen a kapetoroga raken.

41 Giyanan den i maoolaola ko ko soled o miyakadowa polo ragon a kakakaden aken reka. Miyakasapolo ago pat ragon a ininggalebek aken reka sa kiyapangaromaa ko ko dow a kataw a wata a ka, na miyakanem ragon pen a kiyapantiyariya ko ko manga pangangayamen; na miyakasapolo ka pen mabaroba so sokay aken.

42 O da ako katabangi o Tohan o ama aken a so Tohan o Ibrahim ago so ipekelek o Iskak na miyapakaawa ko ngka den sa da den a ba ko mipetelon. Ogaid na miyailay o Tohan so kiyarasay ago so kiyanggalebek aken. Sabap roo na siyaparan ka niyan kagiya ko gagawii."

So Kapasadan i Yakob ago si Laban

43 Simbag i Laban si Yakob a tig iyan a "Giyangkai a manga babay na manga wata aken, so manga wata iran na manga apo aken, ago giyangkai a manga talon na manga talon aken. Langon a pekeilay ngka na rek aken. Ogaid na da den a ba ko mapenggolaola imanto mipantag sangkai a manga wata aken o di na so manga wata iran.

44 Kagiya ka maoto na pesadanowai ta, ago mbaal ta pen sa tademan ta on."

45 Mandiyadi na kominowa si Yakob sa ator na piyakatindeg iyan a tanda a tademan.

46 Na pitero iyan ko manga pagtaw niyan a "Panimo kano sa manga ator." Na miyamangowa siran sa manga ator na initabotod iran. Kagiya mapasad oto na roo siran mikekan ko obay o tabotod.

47 Bitowan i Laban angkai a tabotod sa 'Higar Sahadota,' ago bitowan mambo i Yakob sa 'Galid.'

48 Tig i Laban a "Giyangkai a tabotod na miyabaloy a tademan ta imanto a gawii." Giyanan i sabap a kiyabetowi ron sa 'Galid.'

49 Bitowan mambo sa 'Mispa' ka pitero pen i Laban a "Kabantayan ta o Allah sii ko kapakapembelag ta.

50 O perasaya ngka so manga wata aken a babay o di na o pangaroma ka sa ped a manga babay a liyo ko manga wata aken na apiya pen da a ba rekta makamamasa na tatanodi ngka a so Tohan i makababantay rekta a dowataw."

51 Pitero pen i Laban ki Yakob a "Kataya so minitabotod a manga ator, ago kataya pen so ator a tanda a tademan a piyakatindeg aken ko pageletan ta.

52 Giyangkai a tabotod ago so ator na palaya tanda a tademan sa di aken den lepasen angkai a tabotod sa ba ko seka pamaratai, ago di ngka den mambo lepasen angkai a tabotod ago ator sa ba ako ngka pamaratai.

53 So Tohan o Ibrahim ago so Tohan o Nahor na aya rekta makakokom."

Mandiyadi na sii ko Ingaran o Tohan a aya ipekelek o ama iyan a Iskak na inisepa i Yakob a tomanen iyan angkai a pasad.

54 Na mikorban si Yakob sii sangkoto a palaw na biyoyo iyan so manga pagtaw niyan ko kiyakandori iyan. Kagiya makapasad siran koman na roo siran den miyamakatorog ko palaw sangkoto a kagagawii.

55 Teked a kapipita ko miyakatalondog a gawii na piyangarekan i Laban so manga apo iyan ago so manga wata iyan a babay taros a inipangangarapan iyan siran. Oriyan iyan na gomiyanat sekaniyan ka kesoy den ko inged iyan.

MAKSOD 32

Mitiyagar si Yakob ko Kipetoonaan iyan ki Isaw

Sii ko kapeteros i Yakob lomalakaw na biyalak sekaniyan o manga malaikat o Tohan.

2 Kagiya mailay siran i Yakob na pitero iyan a "Giyai na kampo o Tohan!" Na bitowan iyan angkoto a darpa sa 'Mahanaim.'

3 Na somiyogo si Yakob sa manga mama ka pekaonaan iyan siran ko pagari niyan a Isaw sii sa kalopaan a Sair a giyanan na inged a Idomiya.

4 Siyogo iyan siran a tig iyan a "Giyai i peteroon iyo ko kadnan aken a Isaw: 'So oripen ka a si Yakob na tig iyan a "Miyakakaden ako ki Laban, na inisendod aken a kambeling aken taman den imanto.

5 Aden a manga sapi aken, manga kimar, manga bilibili, manga kambing, ago manga talasogoay aken a manga mama ago manga babay. Inipakawit aken reka, kadnan ko, angkai a katero, ka o ba ako ngka kalimoon." ' ' "

6 Kagiya makakasoy ki Yakob so manga siyogo na pitero iran a "Miyakasong kami den ko pagari ngka a Isaw, na pesong sekaniyan sii imanto ka pagalaon ka niyan a moonot on so pat gatos a manga pagtaw niyan."

7 So kiyanega sii i Yakob na tanto sekaniyan a miyalek ago masososa a pamikiran iyan. Biyagi iyan so manga taw a moonot on sa dowo lompok, ago so pen so manga bilibili, manga kambing, manga sapi ago manga onta niyan.

8 Aya paninti a akal iyan na "O maoma a gobat i Isaw so salompok on na makapalagoy so salompok a kelamba."

9 Na taros a miyangangarapan si Yakob a tig iyan a "Ya Allah a Tohan o apo aken a Ibrahim ago Tohan o ama aken a Iskak, na pitero o ka raken a 'Kasoy ka ko inged ka ago so manga tonganay ngka ka pepiyapiyaan ko seka.'

10 Kena a ba ako makapapatot sangkai a langon a kipekelimoon ka raken a oripen ka ago so kapetomani ngka raken sa pasad. Isako romipag ako ko lawasaig a Yordan na aya bo a awid aken na so teken aken. Ogaid na imanto na miyadowa lompok ako.

11 Pengnin ko a sabeten ako ngka ko pagari aken a Isaw, ka pekelek ako o ba aya mitalingoma niyan raken sii na gobaten kami niyan ago so manga babay ago manga wata.

12 Ogaid na miyatero o ka a 'Matamataan a pepiyapiyaan ko seka ago pakapendakelen ko so manga mbawataan ka sa datar o peted sa kilid a ragat a di den kebilang.' "

13 Na tomiyareg si Yakob sangkoto a darpa ko kagagawii oto.

Kagiya mapita na piyagaraw niyan ko manga pangangayamen iyan so imbegay niyan a pamemegayan ko pagari niyan a Isaw

14 A so dowo gatos a kambing a manga babay ago dowo polo a mandangan, dowo gatos a bilibili a manga babay ago dowo polo a bilibili a manga mama,

15 Telo polo a onta a manga babay a rakes o manga nati iran, pat polo a sapi a manga babay ago sapolo a sapi a manga mama, ago dowo polo a kimar a manga babay ago sapolo a kimar a manga mama.

16 Oman i isa a salompok ko pangangayamen na piyakikibir iyan ko sakataw ko talasogoay niyan. Na pitero iyan ko manga talasogoay a "Ona kano raken na go niyo pamakapagawataa so oman i piselompokan a manga pangangayamen."

17 Ininsaratan iyan so maona a talasogoay a tig iyan a "Amay ka alaon ka o pagari aken a Isaw na go ka niyan isei sa 'Antawaa i dato o ka? Anda ka song? Anta i kipangangayamen sangkai a ipendendendeg ka?'

18 Na aya isembag ka on na 'Rek ai i Yakob a oripen ka. Piyakiwit iyan ai a pamemegayan ko kadnan iyan a Isaw, na matotondog kami niyan.' "

19 Na ininsaratan iyan mambo so ikadowa a talasogoay ago so ikatelo ago so langon a ped iran a pendendeg ko manga talon a tig iyan a "Datar anan mambo a peteroon iyo ki Isaw amay ka mabalak iyo.

20 Na o ba niyo kalipati a kateroa niyo ron sa 'Si Yakob a oripen ka na matotondog kami niyan.' " Ka pitero i Yakob sa ginawa niyan a "Ipengangapin aken rekaniyan angkai a manga pamemegayan a pekaonan ko. Oriyan iyan na amay ka makapagilaya kami na baanda ko niyan tarimaa."

21 Na piyakaona i Yakob so manga pamemegayan, ogaid na mitelimbagak sekaniyan ko kampo ka roo pekatorog ko kagawii.

Miyakipelobed si Yakob ko Tohan

22 Ogaid na sangkoto den a kagawii na mimbawat si Yakob na piyamakaonot iyan so dow a kataw a karoma niyan, so dow a kataw a talasogoay niyan a manga babay ago so sapolo ago isa a wata iyan a manga mama ka meripag siran ko lawasaig a Yabok.

23 Kagiya mapakaripag iyan siran on na piyamakaripag iyan mambo so langon a rek iyan,

24 Ogaid na mitelimbagak roo si Yakob a da den a ba niyan ped.

Samaoto na aden a mama a miyakipelobed rekaniyan taman ko sobo.

25 Kagiya mailay o mama a di niyan kepeges si Yakob na siyampak iyan so witan i Yakob na miyalepo ini ko di niyan on dii kipelobeden.

26 Na pitero o mama a "Bokai ako ngka, ka kepita den."

Ogaid na tig i Yakob a "Di aken seka mbokaan taman sa di ako ngka karakmatan."

27 "Anta i ngaran ka?" a iniise o mama.

"Yakob," a tig iyan.

28 Na tig o mama a "Kena den a ba aya ngaran ka imanto na Yakob ka Israil sabap sa miyanagontaman ka ko Tohan ago so manosiya na miyakadaag ka."

29 Pitero i Yakob a "Kapedipedi ka bo na teroa ngka raken i ngaran ka."

Ogaid na tig iyan a "Ino ngka raken pegiseen so ngaran aken?" Na riyakmatan iyan si Yakob roo.

30 Na pitero i Yakob a "Miyailay aken so Tohan sa miyakapagadapa kami; apiya pen oto na piyakapagoyag ako pen." Kagiya ka maoto na bitowan iyan angkoto a darpa sa 'Piniyal.'

31 Pesebang so alongan ko kiyaganat i Yakob sa Piniyal, na malelepo sekaniyan sa

witan.

32 Kagiya ka maoto na apiya taman imanto na so manga mbawataan o Israil na di siran ken ko sapo ko witan ka kagiya giyanan i sapo i Yakob a miyasampak.

MAKSOD 33

Minitoona i Yakob si Isaw

Lomiyangkaw si Yakob na miyailay niyan si Isaw a pepekaantap kiran a oonotan o pat gatos a pagtaw niyan. Kagiya ka maoto na piyakasenggaya iyan so manga wata iyan ki Liyah, Rakila ago sii ko dowa kataw a talasogoay a manga babay.

2 Piyakaona niyan so manga talasogoay a rakes o manga wata iran. Piyakatalondog iyan kiran si Liyah ago so manga wata iyan; na piyakaori niyan si Rakila ago si Yosop.

3 Na maona kiran si Yakob a miyakapito sekaniyan makasodiyod ko kapepekarani niyan ko pagari niyan.

4 Ogaid na pialalagoy i Isaw si Yakob na giyakes iyan ago inarekan iyan, na misegada siran.

5 Miyangilailay si Isaw na miyailay niyan so manga babay ago so manga wata.

"Antawaa angkai a manga ped ka?" a iniise iyan on.

Tig i Yakob a "Siran i manga wata a inilimo raken o Tohan."

6 Mandiyadi na miyobay so manga talasogoay ago so manga wata iran, na somiyodiyod siran.

7 Tomiyalondog mobay si Liyah ago so manga wata iyan, na miyamanodiyod. Na aya miyaori mobay na si Yosop ago si Rakila, na somiyodiyod siran mambo.

8 Iniise i Isaw a "Antonaa i maana angkoto a piselompokan a manga pangangayamen a miyabalak aken?"

"Pamemegayan oto reka kaan ako ngka kalimoon, kadnan ko," a tig iyan.

9 Ogaid na tig i Isaw a "Mitataralo so rek aken, pagari ko. Tagoa ngka baden a rek ka."

10 "Di," a tig i Yakob. "O kelimoon ako ngka na tarimaa ngka raken angkai a pamemegayan; ka datar o miyailay aken so paras o Tohan ko kiyailaya ko ko paras ka imanto den a miyapiya a ginawa ngka raken.

11 Kapedipedi ka bo na tarimaa ngka so pamemegayan a miyawit reka, ka inikalimo ako o Tohan ago inibegay niyan raken so langon a kapenggonaan aken." Na kagiya tigel i Yakob si Isaw na tiyarima iyan oto.

12 Oriyan iyan na pitero i Isaw a "Itano, ka idolog aken sekano."

13 Ogaid na pitero on i Yakob a "Katawan ka, kadnan ko, a da a bager o manga wata, ago di aken mipendarainon a kapegipata ko ko manga bilibili, kambing ago sapi a pesosowan pen. O ndendegen siran nggagaan ko salongan na pematay so langon a manga pangangayamen.

14 Kapedipedi ka bo, kadnan ko, na ona ka raken a oripen ka. Malombat a katondoga ko

reka, ka saden sa kagaan o manga pangangayamen a maonaan aken ago so pen so manga wata na aya ko reka mambo kapepekaoma sa Idomiya."

15 Na tig i Isaw a "So bo so ped ko manga pagtaw aken i pakibegaken ka raken sii rekano."

"Naino," a tig i Yakob, "ka asar a ipekeli ako ngka."

16 Mandiyadi na mipeto si Isaw sangkoto a gawii ka kesoy sa Idomiya.

17 Ogaid na somiyong si Yakob sa Sokot a ron miyangembaal sa kebalingan iyan ago manga rayar a kesirongan o manga pangangayamen iyan. Giyanan i sabap a bitowan sa 'Sokot' angkoto a darpa.

18 Kagiya makakasoy den si Yakob sa inged a Kanaan a poon sa Misopotamiya na miyakaoma sekaniyan sa da a rayorayo a ginawa niyan sa siti a Sikim na mikampo sekaniyan ko marani ko siti.

19 Na so lopa a piyakatindegan iyan ko barombarong iyan na piyamasan niyan a magatos a pelata sii ko manga wata i Hamor a manga mama a aya ama i Sikim.

20 Roo sekaniyan mimbaal sa aparang a bitowan iyan sa 'Il,' a so Tohan o Israil.

MAKSOD 34

Si Dinah ago so manga Taw sa Sikim

Si Dinah a so wata a babay i Yakob ago si Liyah na mindadalakaw ka mbantayan iyan so Ikanaan a manga babay.

2 Kagiya mailay sekaniyan i Sikim a wata i Hamor a Hibiyo, a aya dato sangkoto a darpa, na kinowa niyan ago liyobed iyan.

3 Ogaid na tanto a miyabarayat si Sikim ki Dinah, na kiyababayaan iyan na go piyangangapinan iyan.

4 Na pitero i Sikim ko ama iyan a Hamor a "Kowaa ngka raken angkai a raga a mapangaroma ko."

5 Kiyatokawan i Yakob a kiyabatalan i Sikim so wata iyan a Dinah, ogaid na kapantagan oto a ndodoo so manga wata iyan a mama ko manga talon iyan sii ko pepenateban. Kagiya ka maoto na da den a ba pinggolaola i Yakob taman ko kiyapakaoma iran.

6 Somiyong si Hamor a ama i Sikim ki Yakob ka makipembityarai ron.

7 Samaoto na miyakaoma on mambo so manga wata i Yakob a poon siran ko pepenateban, ka so den so kiyanega iran ko miyanggolaola na miyaling siran. Miyarata a ginawa iran ago tanto siran a kiyarangitan sabap sa miyapakaito i Sikim so manga mbawataan o Israil ko kiyarembangan niyan ko wata i Yakob, a so di wadib a penggolaolaan.

8 Ogaid na pitero kiran i Hamor a "Miyapamola den so wata a ka a babay sa poso o wata aken a Sikim. Kapedipedi kano bo na pakipangaromaan iyo rekaniyan.

9 Pakimbabalaiya kano rekami. Began iyo rekami so manga raga rekano, na kowaa niyo

mambo so manga raga rekami.

10 Makapeginged kano rekami ka peladen ami rekano so inged ami; makabaling kano sii na makapendagang ago makapenamok."

11 Na pitero mambo i Sikim ko ama i Dinah ago so manga laki niyan a "Kalimoon kami niyo ka imbegay aken rekano so apiya antonaa i peteroon iyo.

12 Pakalaa niyo den so pengnin iyo a imbetang aken ago isonggod, ka mbayadan aken so apiya antonaa i peteroon iyo asar a pakipangaromaan iyo raken so raga."

13 Na miyamagakal so manga wata i Yakob ko kiyasembaga iran ki Sikim ago so ama iyan a Hamor sabap ko kiyabatali i Sikim ko babay iran a si Dinah.

14 Aya inisembag iran kiran na "Di ami anan mapenggolaola: di ami mapakipengaroma so babay ami ko mama a da matori, ka ipekaito ami anan.

15 Aya bo a kapagayoni ami reka na o kasayani kami niyo a manga toteri mambo so langon a manga mama rekano.

16 Oriyan oto na imbegay ami rekano so manga raga rekami na kekowa mi mambo so manga raga rekano. Peginged kami rekano ago kebaloy tano a isa a bangsa.

17 Ogaid na o di kano pagayon o ba kano manga toteri na kowaan ami so babay ami ka magawa kami sii."

18 Giyangkai a antangan iran na inikasoat i Hamor ago so wata iyan a Sikim.

19 Na da den sendoden angkai a mangoda a mama so kapenggolaolaa niyan sii sabap ko kapekebabayai niyan ko wata i Yakob a babay. Giya mama ini i lebi a pagaadatan ko pamiliya o ama iyan.

20 Mandiyadi na somiyong si Hamor ago si Sikim ko dii timotimoan ko gimowa o siti ran ka ipembityarai ran so ped iran a magiinged roo.

21 Pitero iran a "Makipengginawai rektano angkai a manga taw. Pakabalingen ago pakandagangan tano siran sii ko inged tano, ka maolad a kekadenan iran on.

Mapengaroma tano so manga raga iran, na mapengaroma iran mambo so manga raga tano.

22 Ogaid na aya bo a kapagayon angkai a manga taw sa kambaling iran rektano a maisaisa tano ago siran na o manga toteri so langon a manga mama rektano a datar iran.

23 Ba kena a kebaloy a rektano so langon a pangangayamen iran a rakes o manga tamok iran? Kagiya ka maoto na mayon tano kiran, na mbaling siran rektano."

24 Na so langon a magiinged ko siti na piyamakineg iran si Hamor ago si Sikim a wata iyan; na miyakitori so oman i mama kiran.

25 Kagiya makatelo gawii a kikasasakitan siran pen na so dowata kataw ko wata i Yakob a si Simiyon ago si Libi, a so manga laki i Dinah, na kinowa iran so manga pedang iran na somiyoled siran ko siti a kena a ba mangangandam so manga taw ron. Piyamono iran so langon a manga mama on,

26 Na biyono iran pen si Hamor ago so wata iyan a Sikim. Kinowa iran si Dinah poon ko walay i Sikim na inawaan iran so siti.

27 Oriyan iyan na miyakaoma so ped a manga wata i Yakob ko manga miyatay, na pitebanan iran so siti sabap ko kiyabatali ron ko babay iran.

28 Piyangowa iran so manga bilibili, kambing, sapi ago manga kimar iran a rakes o langon a ped a ipamemetad sii ko siti ago sii ko manga pangomaan.

29 Pitebanan iran so langon a kakawasaan iran ago piyamiyag iran so langon a manga babay ago manga wata, na piyangowa iran pen so langon taman a matatago ko manga walay.

30 Mandiyadi na pitero i Yakob ki Simiyon ago si Libi a "Pisemok ako niyo ka biyaloy ako niyo a mado ko manga Kanaaniyo ago Pirisiyo a kibabaling sangkai a inged. Kena a ba madakel a manga pagtaw aken, na o pakatepia iran so bager iran na go ako iran gobata na kebinasa ako taman ko langon o pamilya ko."

31 Ogaid na aya inisembag iran on na "Ba wadib so kinisayanen iyan ko babay ami sa sondal?"

MAKSOD 35

Komiyasoy si Yakob sa Bitil

Sa masa oto na pitero o Tohan ki Yakob a "Song ka sa Bitil na ron ka kaden; mbaal ka on sa aparang ko Tohan a miyakapeyag reka isako pepelagoyan ka so pagari ngka a Isaw."

2 Kagiya ka maoto na pitero i Yakob ko pamilya niyan ago so langon a pepemangonot on a "Pelelebaden iyo so manga barahala o kena a ba tano royod a taw a tatagoon iyo. Sotia niyo a manga ginawa niyo ago sambu kano sa nditaren.

3 Na itano, ka somong tano sa Bitil. Pembaal ako roo sa aparang ko Tohan a aya raken tomiyabang ko masa a kareregeni raken ago miyalalayon raken pen ko apiya anda ako miyakasong."

4 Mandiyadi na inipamegay iran ki Yakob so langon a manga barahala o kena a ba iran royod a kaaawidan iran ago so pen so manga aritis iran. Na inipelelebens i Yakob ko atag o kayo a ok a marani sa Sikim.

5 Na kagiya gomanat si Yakob ago so manga wata iyan na kiyatagoan sa tanto a mala a kalek so manga taw ko manga siti a melilibeta kiran, na da a ba kiran on miyakaraw somaloba.

6 Na miyakaoma si Yakob ago so langon a taw a ped iyan sii sa Los (giyanan so Bitil) sa inged a Kanaan.

7 Mimbaal sekaniyan roo sa aparang. Bitowan iyan ai sa 'Il Bitil' sabap sa roo piyayag o Tohan a ginawa niyan ki Yakob isako pepelagoyan iyan so pagari niyan.

8 Sa masa oto na miyatay si Diborah a so miyalokes a babay a pepegipat gowani ki Ribikah, na sii inilebens ko atag o kayo a ok sa pagabagatan a Bitil. Kagiya ka maoto na bitowan oto sa 'Ok a Kasegad.'

9 Na miyakapeyag peroman so Tohan ki Yakob ko kiyapakapoon iyan sa Misopotamiya, na riyakmatan iyan sekaniyan.

10 Pitero on o Tohan a "Aya ngaran ka na Yakob, ogaid na di ka den mbetowan sa

Yakob ka aya kebaloy a ngaran ka na 'Israil.' Kagiya ka maoto na iningaranan sekaniyan o Tohan sa Israil.

11 Pitero on pen o Tohan a

"Saken so Tohan a Lebi a Mabager.

Kebabad ka ago pendakel;

Madakel a nasiyon a sii reka pekapoon,

ago aden pen a manga dato a mipembawata o kebabadan reka.

12 So inged a inibegay aken ko Ibrahim ago so Iskak

na imbegay aken reka,

na imbegay aken ai mambo ko manga mbawataan ka a pekatalondog reka."

13 Na giyoto a inawaan o Tohan si Yakob.

14 Na piyakatindegan i Yakob sa ator a tanda a tademan angkoto a darpa a ron sekaniyan inimbitiyarai o Tohan. Inododan iyan sa arak ago lana a olibi a inisoasoat ko Tohan.

15 Na aya inibeto i Yakob sangkai a darpa na Bitil.

So Kiyapatay i Rakila ago si Iskak

16 Oriyan iyan na inawaan i Yakob ago so pamiliya niyan a Bitil. Na sii ko malo iran den kiyapakarani sa Iprat na biyalilit si Rakila, na tanto a kiyaregenan.

17 Sii ko lebi a maregen a kapembalilita on na pitero on o panday a "Di ka pekelek, Rakila, ka mimbawata ka sa isa pen a wata a mama."

18 Ogaid na petay si Rakila, na sii ko kaketonggos den o napas na bitowan iyan so wata iyan sa Binoni. Ogaid na aya inibeto ron o ama iyan na Baniyamin.

19 Miyatay si Rakila na sii inilebeng ko obay o lalan a ipesong sa Iprat (giyanan den na Bitlihim).

20 Bitadan i Yakob sa ator so kobor iyan a aya niyan tanda a tademan. Giyangkoto a ator na pekitendo ko kobor i Rakila taman den imanto.

21 Tomiyaros lomalakaw si Israil na piyakatindeg iyan so barombarong iyan sii sa onaan o Migdol Idir.

22 Sii ko kapakababaling pen i Israil sangkoto a inged na romimbang si Robin ki Bilhah a sandil o ama iyan, na kiyatokawan ai i Israil.

Aden a sapolo ago dowah kataw a manga wata i Yakob a manga mama:

23 So manga wata i Liyah na si Robin a so kaka a wata i Yakob, ago siki Simiyon, Libi, Yodah, Isakar ago si Sibolon.

24 So manga wata i Rakila na si Yosop ago si Baniyamin.

25 So manga wata i Bilhah a talasogoay i Rakila na si Dan ago si Naptali.

26 So manga wata i Silpah a talasogoay i Liyah na si Gad ago si Asir.

Giyanan i manga wata i Yakob a manga mama a inimbawata rekaniyan sii sa Misopotamiya.

27 Na miyakaoma si Yakob ko ama iyan a si Iskak sii sa Mamri a marani sa Kiriyaat Arba (giyanan den na Hibrón) a ron miyakabaling so Ibrahim ago so Iskak.

28 Miniraot so idad i Iskak sa magatos ago walo polo ragon,

29 Na miyatay sekaniyan ago minitapi ko manga apoapoan iyan a minitolod den a idad iyan ago miyasoat sekaniyan ko kiyalokes iyan. Na inilebeng o manga wata iyan a si Isaw ago si Yakob.

MAKSOD 36

So Kiyababadan ki Isaw

Giyai i totolan ki Isaw a bebetowan mambo sa Idom.

2 Miyangaroma si Isaw ko manga babay a Ikanaanen, a si Adah a wata i Ilon a Hitiyo, ago si Oholibamah a wata i Anah ago apo o Sibiyon a Hibiyo,

3 Ago si Basimat a wata i Ismail ago babay i Nibayot.

4 Inimbawata i Adah ki Isaw si Ilipas; si Basimat na inimbawata iyan si Rowil,

5 Na si Oholibamah na inimbabawata iyan si Hiyos, si Halam ago si Korah. Giyanan i manga wata i Isaw a manga mama a inimbabawata rekaniyan sii sa inged a Kanaan.

6 Sa masa oto na piyamakaonot i Isaw so manga karoma niyan, so manga wata iyan, so langon a manga pagtaw niyan ago manga pangangayamen iyan, na initelon iyan pen so langon a miyapantiyari niyan sa Kanaan ka tomipas sekaniyan ko salakaw a inged a maaawat ko pagari niyan a Yakob.

7 Aya sabap iyan na so lopa a kakadenan iran ago si Yakob na di pekaampel a ipekeoyag o madakel a pangangayamen iran, na di kepakay o ba siran den matitimo.

8 Kagiya ka maoto na miyaling si Isaw sii sa kapalawan sa inged a Idomiya.

9 Giyai so manga mbawataan i Isaw a so apoapoan o manga Idomiyan ko kapalawan sa Sair.

10-13 Giyai i manga ngaran o manga wata i Isaw a manga mama:

So Karoma niyan a Adah na inimbawata iyan si Ilipas.

So manga wata Ilipas a manga mama na siki Timan, Omar, Sipo, Gatam ago si Kinas.

Aden mambo a sandil i Ilipas, a si Timna, na inimbawata iyan rekaniyan si Amalik.

Manga apo siran i Adah a karoma i Isaw.

So karoma i Isaw a si Basimat na inimbawata iyan si Rowil.

So manga wata i Rowil a manga mama na si Nahat, Sirah, Siyamah ago si Midsah.

Manga apo siran i Basimat a karoma i Isaw.

14 So manga wata a mama a inimbawata ki Isaw i Oholibamah a wata i Anah ago apo i Sibiyon na siki Hiyos, Halam ago si Korah.

15 Giyai i manga ngaran o manga mbatabataa a kiyababadan ki Isaw:

Si Ilipas a kaka a wata i Isaw na aya apoapoan angkai a manga mbatabataa sii sa inged a Idomiya:

Timan, Omar, Sipo, Kinas,

16 Korah, Gatam ago Amalik. Siran i kiyababadan ki

Adah.

17 Si Rowil a wata i Isaw na aya apoapoan angkai a manga mbatabataa sii sa Idomiya:

Nahat, Sirah, Siyamah ago Midsah. Siran i kiyababadan ko karoma i Isaw a si Basimat.

18 Giyai so manga mbatabataa a kiyababadan ko karoma i Isaw a si Oholibamah a wata i Anah:

Hiyos, Halam ago Korah.

19 Giyanan den i manga ngaran o manga mbatabataa a kiyababadan ki Isaw a bebetowan mambo sa Idom.

So manga Mbawataan i Sair

20 Giyai so manga wata a manga mama i Sair a Horiyo. Siran i tenger a manga taw sa inged a Idomiya:

siki Lotan, Siyobal, Sibiyon, Anah,

21 Disiyon, Idsir ago si Disiyan. Giyangkanan a manga wata i Sair sii sa Idomiya na aya manga apoapoan o manga mbatabataa a manga Horiyo.

22 So manga wata i Lotan a manga mama na:

si Hori ago si Homam. So babay i Lotan na si Timna.

23 So manga wata i Siyobal a manga mama na:

siki Alban, Manahat, Ibal, Sipo ago si Onam.

24 So manga wata i Sibiyon a manga mama na:

si Ayas ago si Anah. Giyanan so Anah a miyakatoon sa mayaw a bowalan sii ko kapepenagikora niyan ko manga kimar o ama iyan a si Sibiyon sii sa mitataog a kaden.

25 So manga wata i Anah na:

si Disiyon a wata iyan a mama, ago si Oholibamah a wata iyan a babay.

26 So manga wata i Disiyon a manga mama na:

siki Himdan, Isban, Iteran ago si Kiran.

27 So manga wata i Idsir a manga mama na:

siki Bilhan, Saaban ago si Akan.

28 So manga wata i Disiyan a manga mama na:

si Os ago si Aran.

29 Giyai so manga apoapoan o manga mbatabataa a manga Horiyo sii sa inged a Idomiya:

siki Lotan, Siyobal, Sibiyon, Anah,

30 Disiyon, Idsir ago si Disiyan.

So manga Dato sa Idomiya

31 Giyai so manga dato a miyamakandato sa Idomiya isako da pen a miyakandato ko manga Israil:

- 32** Si Bilas a wata i Biyor na miyakandato sa Idomiya, na aya ngaran o siti niyan na Dinhabah.
- 33** Kagiya matay si Bilas na aya miyakasambi on a dato na si Hobab a wata i Sirah a poon sa Bosrah.
- 34** Kagiya matay si Hobab na aya miyakasambi on peman na si Hosiyam a poon ko inged o manga taw sa Timan.
- 35** Kagiya matay si Hosiyam na aya miyakasambi on mambo a mindato na si Hadad a wata i Bidad a aya miyakataban ki Midiyan sii sa inged a Mowab. Aya ngaran o siti niyan na Abit.
- 36** Kagiya matay si Hadad na kiyasambian sekaniyan i Samlah a poon sa Masrikah.
- 37** Kagiya matay si Samlah na aya miyakasambi on a dato na si Siyaol a poon sa Rihobot ko obay o lawasaig a Yopratis.
- 38** Kagiya matay si Siyaol na aya miyakasambi on peman a dato na si Baal Hanan a wata i Akbor.
- 39** Kagiya matay si Baal Hanan a wata i Akbor na aya somiyambi on a dato na si Hadad. Aya ngaran o siti niyan na Paw, ago aya ngaran o karoma niyan na si Mihitabil a wata i Matrid ago apo i Misahab.
- 40** Giyai i manga mbatabataa a kiyababandan ki Isaw a so manga ngaran iran na aya inipamameto ko manga darpa a kibabalingan iran: Timnas, Albah, Hitit,
- 41** Oholibamah, Ilah, Pinon,
- 42** Kinas, Timan, Mibsar,
- 43** Magdiyal ago Iram. Giyanan den i manga ngaran o manga mbatabataa a kiyababandan ki Idom (sekaniyan si Isaw a apoapoon o manga Idomiyan) a kibabaling ko manga darpa iran sii ko inged a matatangan iran.

MAKSOD 37

So manga Taginepen i Yosop

Si peman si Yakob na mababaling sekaniyan sii sa Kanaan a aya inged a kiyabalingan o ama iyan.

2 Giyai i totolan ki Yakob ago so pamiliya niyan:

Si Yosop na mimamangoda den a mama ka miyakasapolo ago pito ragon a idad iyan. Petegikoren iyan so manga pangangayamen a ped iyan na so manga pagari niyan a manga wata i Bilhah ago si Silpah a manga karoma o ama iyan. Na aden a minipenon i Yosop a marata ko ama iyan makapantag ko manga pagari niyan.

3 Si Israil na tanto niyan a pekebabayaan si Yosop a di so apiya antawaa ko ped a manga wata iyan sabap sa inimbawata sekaniyan ko kiyalokes iyan; na inimbaal iyan sa mapiya i paras a pitibarangan i warna a kimon.

4 Kagiya mailay o manga pagari niyan a pekebabayaan o ama iran si Yosop a di so apiya antawaa kiran na inikagowad iran si Yosop na kena pen o ba marinaw a di iran on dii kimbitiyarain.

5 Miyakaisa a gawii na miteginep si Yosop, na kagiya panotolen iyan ai ko manga pagari niyan na baden minisayo a kipekegowaden iran on.

6 Pitero iyan kiran a "Pamakinega niyo angkai a pitetaginep aken:

7 Pembekes tano sa pinggagarab a ilaw sii ko dii mbabasokan. Minitekaw baden a mimbangon ago tominideg so miyabekes aken, na linibet ai o manga bekes iyo na miyamanodiyod siran on."

8 Pitero on o manga pagari niyan a "Kesolotan ka bes ago kapendatoan kami ngka?" Na kiyalonsanan baden a kipekegowaden iran on sabap ko taginepen iyan ago so pitero iyan kiran.

9 Oriyan iyan na miteginep peman si Yosop na piyanotol iyan ai peman ko manga pagari niyan. "Pamakinega niyo," a tig iyan. "Aden peman a taginepen aken, na pitetaginep aken a so alongan, so olan ago so sapolo ago isa a manga bitoon na palaya raken pepemanodiyod."

10 Piyanotol iyan mambo ko ama iyan, na pimbongetan sekaniyan o ama iyan a tig iyan a "Antonaa angkanan a miyatetaginep ka? Makapengadap reka bes si ina a ka ago saken taman ko manga pagari ngka ago pemanodiyod reka pen?"

11 Na palaya on den rominiit so manga pagari niyan, ogaid na baden tatanodi o ama iyan angkoto a taginepen.

Pipesa si Yosop o manga Pagari niyan

12 Lomiyalakaw so manga pagari i Yosop ka pakapenateben iran so manga pangangayamen o ama iran ko marani sa Sikim.

13 Miyakaisa a gawii na pitero i Israil ki Yosop a "Katawan ka den a dii pakapanateben o manga kaka ngka so manga talon sii sa Sikim. Na, paninimo ka, ka sogoon ko seka kiran."

"Oway," a tig iyan.

14 Na pitero on o ama iyan a "Song ka roo na go ngka ilaya o mapiya so kapakambebetad o manga pagari ngka ago so manga pangangayamen, na go ka baling kaan ka raken matero." Na piyakaganat o ama iyan si Yosop sii sa Balintad a Hibron.

Kagiya makaoma si Yosop sa Sikim na

15 Pepegenebeneb sekaniyan sii ko pepenateban na miyailay o isa a mama. Na inisean o mama a "Antonaa i di ngka dii nggilobaan?"

16 Tig iyan a "Di aken dii nggilobaan so manga pagari aken. Ba ngka raken di mapetero o anda iran dii pakapanateba so manga pangangayamen iran?"

17 "Miyakaawa siran sii den," a inisembag on o mama. "Miyanege aken kiran a tig iran a 'Somong tano sa Dotan.' "

Mandiyadi na siyono i Yosop so manga pagari niyan na miyaoma niyan siran sii sa Dotan.

18 Ogaid na mawatan sekaniyan pen na miyalangkaw iran den. Na sa da niyan kiran pen kapakaoma na miyapamikir iran a kambonoa iran on.

19 "Pekaoma sii bes angkoto a mapasang i katetaginep!" a tig man ai o oman i isa ko ped iyan.

20 "Na, ba tano baden bonoa, na ologen tano so lawas iyan sii ko isa sangkai a manga paridi; ka aya teroon tano na kiyan sekaniyan o maila a binatang. Oriyan oto na mailay tano o antonaa i keondasan o manga taginepen iyan!"

21 Miyaneg ai i Robin na pisebenaran iyan a kapakalidasa niyan ki Yosop ko kambonoa iran on. "Di tano bonoon," a tig iyan.

22 Di niyo pekatogaa so rogo iyan. Ologa niyo sekaniyan baden sangkai a paridi sii sangkai a mitataog a kaden, ogaid na di niyo pekasakiti." Pitero oto i Robin kaan iyan mapakalidas si Yosop ko penggolaolaan iran on ago mibaling iyan ko ama iyan.

23 Kagiya makaoma si Yosop ko manga pagari niyan na likas iran on so pitibarangan i warna a kimon iyan a masosolot iyan

24 Na taros a giyander iran na inolog iran ko paridi a kaatiyan.

25 Na kagiya kioontod siran a di siran dii kekan na miyalangkaw iran so sesagorompong a manga padagang a manga mbawataan o Ismail a makapopoon sa Giliyad a pepekaantap siran sa Misir. So manga onta iran na kikarororanan sa manga palapa, ikekamotan ago doka a pegowiten iran sa Misir.

26 Na pitero i Yodah ko manga pagari niyan a "Antonaa i kelaba tano o bonoa tano so ari tano ago pagmaan tano so kiyapatay niyan?"

27 Tomo a ba tano sekaniyan baden pesaa sangkoto a manga Ismail. Di tano pakasakitan ka mataan a pagari tano sekaniyan ago isaisa a rogo tano." Na miyayon on so manga pagari niyan.

28 Mandiyadi na kagiya somagad kiran so manga padagang a taw sa Midiyan na inigakap o magariyari si Yosop ko paridi na pipesa iran sa dow a polo a pelata a pirak ko manga Ismail; na inowit iran sekaniyan sa Misir.

29 Kagiya komasoy si Robin ko paridi ago miyailay niyan a da roo den si Yosop na kinisi iyan so nditaren iyan ka tanto a mikerata a ginawa niyan.

30 Tomiyapi sekaniyan peman ko manga pagari niyan na tig iyan a "Da roo so wata! Antonaa i sowaan ko?"

31 Mandiyadi na kinowa iran so kimon i Yosop na taros a siyombali siran sa kambing. Inisomek iran so kimon ko rogo o kambing

32 Na inowit iran ko ama iran. Na pitero iran on a "Miyatoon ami ai. Ilaya ngka piyapiya o ba giyai so kimon o wata a ka."

33 Miyakilala niyan na pitero iyan a "Giyai so kimon o wata aken. Miyapatay sekaniyan a maila a binatang. Matamataan a miyasekisi si Yosop!"

34 Na kinisi i Yakob so nditaren iyan na minditar sa sako; na inimboko iyan so wata iyan sa miyatey a alongan.

35 Miyamakaoma on so langon a manga wata iyan a mama ago babay ka teyoan iran sekaniyan ogaid na da kiran pakitayo. Pitero iyan a "Ipemboko aken so wata aken taman ko kitapi aken rekaniyan sii ko darpa o miyamatay." Na ipesegad iyan den si Yosop.

36 Si peman si Yosop na pipesa o manga taw sa Midiyan ki Potipar roo sa Misir a isa sekaniyan ko sanasanaan o solotan sa Misir. Sekaniyan i kapitan o manga gordiya ko torogan o solotan.

MAKSOD 38

Si Yodah ago si Tamar

Sangkoto a manga gawii na giyanatan i Yodah so manga pagari niyan na komiyaden ko mama a aya ngaran iyan na si Hirah sii sa siti a Adolam.

2 Roo minitoona i Yodah so wata a babay o Ikanaanen a mama a aya ngaran iyan na Sowas, na piyanganroma niyan angkoto a babay.

3 Miyaogat sekaniyan na mimbawata sa mama, na bitowan iyan sa Ir.

4 Miyaogat peman na mimbawata sa mama, na bitowan iyan sa Onan.

5 Mimbawata sekaniyan peroman sa isa pen a wata a mama na bitowan iyan sa Silah. So kinimbawataan iyan on na sii siran kapapantagi sa Kidsib.

6 Piyakapanganroma i Yodah so kaka a wata iyan a si Ir, na aya ngaran o babay a miyapanganroma niyan na si Tamar.

7 Ogaid na marata i olaola si Ir ago da on masoat so Allah. Sabap roo na biyono sekaniyan o Allah.

8 Mandiyadi na pitero i Yodah ki Onan a "Panganromaa ngka so bitowanen a karoma o pagari ngka na nggolalanen ka on so ipapaliyogat reka ko kaiipagi ngka on a giya kipembawataan iyo ko mibilang a manga wata o pagari ngka."

9 Ogaid na katawan i Onan a so manga wata a ipembawata iyan na kena a ba niyan rek. Sabap roo na oman iyan rembangan so karoma o pagari niyan na pegododen iyan so biga iyan ko lopa kaan di pembabawata sa kibilang a kiyababadan ko pagari niyan.

10 Na da kasoaten o Allah so pinggolaola niyan, na sabap sii na biyono iyan sekaniyan mambo.

11 Oriyan iyan na pitero i Yodah ko miyakamong on a babay a si Tamar a "Roo ka kaden a lagid o bitowanen ko walay o ama a ka taman sa di pen kapakala o wata aken a mama a si Silah." Pitero iyan ai ka pekelek sekaniyan o ba pen matay si Silah a datar o manga kaka niyan. Mandiyadi na somiyong si Tamar ko walay o ama iyan na ron miyaling.

12 Kagiya den a matey na miyatay so karoma i Yodah a so wata i Sowas. Kagiya mapopos so kiyanggawiini ko karoma niyan na somiyong si Yodah sa Timnah a roo pepangopawan so manga bilibili niyan, na miyonot on so ginawai niyan a si Hirah a taw sa Adolam.

13 Na miyatero ki Tamar a "So panogangan ka na pesong sa Timnah ka pekipangopawan iyan so manga bilibili niyan."

14 So den so kiyanega niyan sii na siyambian iyan so nditaren a balo a sosoloten iyan na miselimomot sekaniyan kaan di kekilala, na miyontod ko ipesoled ko maito a inged a Inaim sii ko lalan a ipesong sa Timnah. Ka katawan iyan a apiya pen miyakala den si Silah na da sekaniyan on pakipangaromaan.

15 Kagiya mailay sekaniyan i Yodah na aya katao niyan on na ba sondal, ka sasapangan iyan a paras iyan.

16 Da niyan makilala a sekaniyan so miyakamong on a babay; na sinilayan iyan ko kilid a lalan na pitero iyan on a "Na, pakirembang ka raken."

"Antonaa i imbegay ngka raken sa kapekirembang aken reka?" a iniise iyan on.

17 "Pakiwitan ko seka sa nati a kambing poon ko talon aken," a tig iyan.

"Ba ako ngka kebegi sa sanda a tegoon aken taman ko kapekiwiten ka on?" a iniise iyan on.

18 Tig iyan a "Antonaa i imbegay aken reka a sanda?"

"So tanda a ka a rakes o rantay niyan ago giyangkanan a teken ka," a inisembag iyan. Na inipamegay niyan on ago romimbang sekaniyan on, na miyaogat iyan so babay.

19 Miyaling si Tamar na piyokas iyan so salimomot iyan na siyolot iyan peroman so nditaren iyan a nditaren a balo.

20 Da oto matey na piyakiwit i Yodah ko ginawai niyan a si Hirah so nati a kambing kaan iyan maaon ko babay so inisanda iyan on, ogaid na da sekaniyan matoon i Hirah.

21 Inisean iyan so manga mama roo sa Inaim a "Anda so sondal a sisii gowani ko kilid angkai a lalan?" Tig iran a "Da den a ba sii miyakasong a sondal?"

22 Komiyasoy sekaniyan ki Yodah na pitero iyan on a "Da ko sekaniyan matoon, na kabasa pen o manga mama sangkoto a inged na da den a ba roo miyakasong a sondal."

23 Tig i Yodah a "Na go den o matatago iyan angkoto a manga nganin, ka matag ta baden mikela o manga taw roo. Asar a miyatoman aken so pasad ami, ka piyakiwit aken on angkai a kambing ogaid na da ngka sekaniyan matoon."

24 Kagiya den a mamakatelo olan na miyatero ki Yodah a "Misondal so miyakamong reka a babay; na minisabap sii a kiyagat iyan imanto."

Tig i Yodah a "Liyon iyo sekaniyan na go niyo pakitotongen!"

25 Na sii ko kipeliyon iran on na piyakiwit iyan ko panogangan iyan so inisanda iyan on, na piyakitero iyan on pen a "Miyagat ako o mama a kirek sangkai a tanda ago so rantay niyan, ago giyangkai a teken. Na, kilalaa ngka o antawaa i kirek on."

26 Miyakilala i Yodah a rek iyan oto na pitero iyan a "Maontol sekaniyan a di saken, ka

miyakasela ako ko da ko rekaniyan kapakipangaromaan ko wata aken a Silah." Na da on den rembang peroman si Yodah.

27 Kagiya maoma den so kapembawata i Tamar na kiyatokawan a dow a so ipembawata iyan.

28 Sii ko kapembalilita on na lominyo so lima o isa on. Kiyapetan o panday na tiyambadan iyan sa mariga a tanor, na pitero iyan a "Giyai i paganay a miyakaliyo."

29 Ogaid na giyomit baden o wata a lima niyan na so pagari niyan i miyaona a inimbawata. Na pitero o panday a "Giyai bes i kiyapakategel ka lomiyoy!" Giyanan i sabap a kiyabetowi ron sa Piris.

30 Oriyan

inyan na inimbawata so pagari niyan a katatambadan sa mariga a tanor so lima niyan. Na bitowan sekaniyan sa Sirah.

MAKSOD 39

Si Yosop ago so Karoma i Potipar

Si peman si Yosop na miyawit sa Misir. Si Potipar a Imisiren a isa ko sanasanaan o solotan sa Misir ago kapitan o manga gordiya na piyamasan niyan si Yosop ko manga Ismail a miyamakawit rekaniyan roo.

2 Lalayon so Allah ki Yosop na miyabaloy sekaniyan a mapiya i bobolos. Mababaling sekaniyan ko walay o kadnan iyan a Imisiren.

3 Kagiya mailay o kadnan iyan a lalayon on so Allah ago pepakaondasen o Allah sa mapiya so langon a di niyan dii nggolaolaan

4 Na miyasoat sekaniyan ki Yosop, na biyaloy niyan a aya on pepanalagad. Sekaniyan pen i piyakakibir i Potipar ko walay niyan ago inisarig iyan on so langon taman a rek iyan.

5 Sabap ki Yosop na ipoon roo den na rarakmatan o Allah so pamiliya o Imisiren a rakes o langon taman a rek iyan a matatago ko walay niyan ago sii pen ko di niyan dii nggalebekan.

6 Na sii ko kisasarigen i Potipar ki Yosop ko langon a rek iyan na di niyan den iaawid a akal so apiya antonaa liyo ron so peken iyan a pangengenken.

Mapiya i arog a lawas si Yosop ago mataid a mama.

7 Da matey na miyabarayat rekaniyan so karoma o kadnan iyan, na pitero iyan on a "Rembang ka raken."

8 Ogaid na siyangka sekaniyan i Yosop a tig iyan on a "Ilaya ngka man, ka so kadnan aken na di niyan den iaawid a akal so apiya antonaa sii ko walay niyan kagiya sisii ako. Piyakakibir ako niyan ko langon taman iyan.

9 Tingki kami sa gees sangkai a walay. Da den a ba raken inisapar o kadnan aken a makaliyoliyo reka sabap sa karoma ka niyan. Di kepakay o ba ko nggolaolaa angkai a tanto a kamarataan a ikedosa ko ko Tohan."

10 Na apiya gawii gawii a kapendolona niyan ki Yosop na pesengka den si Yosop o ba on rembang o di na apiya so kipagepedaan iyan on.

11 Miyakaisa a gawii na somiyoled si Yosop ko walay ka penggolaolaan iyan so galebek iyan on, na da den a ba kiyatabowi a talasogoay ko soled o walay.

12 Na sinikem o babay so kimon i Yosop a tig iyan a "Rembang ka raken!" Ogaid na inibegak iyan baden so kimon iyan ko lima o babay ko kiyapalalagoy niyan sa liyo.

13 Kagiya mailay niyan a inibegak i Yosop sa lima niyan so kimon iyan ago miyalalagoy sa liyo

14 Na piyananalowan iyan so manga talasogoay na pitero iyan kiran a "Ilaya niyo, ka miyawit sii angkai a Hibriyo kaan tano niyan mapakaito! Somiyoled sekaniyan ko rowang aken ka perembangen ako niyan, ogaid na kominisek ako sa matanog.

15 Kagiya maneg iyan a kominisek ako na miyalalagoy sekaniyan sa liyo na minibegak iyan raken angkai a kimon iyan."

16 Na tatagoon iyan den ko obay niyan so kimon i Yosop taman ko kiyapakaoma i Potipar.

17 Kagiya makaoma na siyoson iyan on angkai a total a tig iyan a "Giyangkoto a oripen a Hibriyo a inowit ka sii na somiyoled ko rowang aken ka pekaitoon ako niyan.

18 Ogaid na so den so kiyakisek aken sa matanog na miyalalagoy sekaniyan sa liyo na minibegak iyan angkai a kimon iyan ko obay aken."

19 Kagiya maneg o kadnan i Yosop so total on o karoma niyan ko kiyateroa niyan on sa "Giyai den i inikidia raken o oripen ka," na tanto sekaniyan a kiyararangitan.

20 Na piyakidakep iyan si Yosop na taros a kiyalaboso niyan sii ko pengalabosowan o solotan.

Ogaid na sii sangkoto a kakalaboso i Yosop

21 Na lalayon rekaniyan pen so Allah. Inogopan iyan si Yosop ka piyakikalimo iyan ko sanasanaan ko kalaboso.

22 Piyakikibir o sanasanaan ki Yosop so langon a makakalaboso, na sekaniyan pen i pepemaapaar ko langon a dii nggolaolaan roo.

23 Di den pesegipaan o sanasanaan so apiya antonaa a kikibiren i Yosop, ka lalayon on so Allah ago pepakaondasen iyan sa mapiya so langon a di niyan dii nggolaolaan.

MAKSOD 40

So Pangengenat sa Arak ago so Pangengembaal sa Paan

Da peman matey na so pangengenat sa arak o solotan sa Misir ago so maporo o manga pangengembaal iyan sa paan na miyakasela siran ko solotan.

2 Kiyararangitan o solotan angkai a dowataw a manga sanasanaan iyan,

3 Na giyoto a piyakikalaboso niyan siran ko walay o kapitan o manga gordiya a ron mambo kakalabosowa si Yosop.

4 Na so kapitan na initoro iyan si Yosop a makapenalagad kiran; na malo miyatey a kakalaboso iran roo.

5 Miyakaisa a gawii na so pangengenat sa arak o solotan sa Misir ago so pangengembaal sa paan a miyanga kakalaboso na palaya siran mitetaginep. Na oman i taginepen iran na aden a maana niyan.

6 Kagiya mapita a miyakaoma kiran si Yosop na miyailay niyan a mararata a ginawa iran.

7 Mandiyadi na inisean iyan angkoto a manga sanasanaan o solotan a tig iyan a "Ino makaririmeng a manga paras iyo imanto?"

8 "So oman i isa rekami na aden a taginepen iyan," a tig iran, "ogaid na da a ba on rekami pekabaton sa maana."

Na pitero kiran i Yosop a "Ba kena a rek o Tohan so dii kapemaanai ko manga taginepen? Panotola niyo raken so manga taginepen iyo."

9 Na so pangengenat sa arak na piyanotol iyan ki Yosop so taginepen iyan. "Sii ko taginepen aken," a tig iyan, "na aden a miyailay aken ko mapapanempang aken a isa ka waged a obas

10 A telo timan i sapak. Na so den so kiyapamagombos iyan na miyamagobarobar ago miyamangonga, na taros a piyanga lolotoan den so manga obas.

11 Samaoto na katatayongan aken so tagayan o solotan; na romiyopo ako ko manga obas na go piyanemek aken so ig iyan ko tagayan o solotan, na taros a inidawag aken on."

12 "Giyai i maana niyan," a tig i Yosop. "So telo a sapak na telo gawii.

13 Makatelo gawii imanto na pekaliyon ka o solotan ko kalaboso ka pekakasowin ka niyan ko galebek ka. Na indawag ka ko solotan so tagayan iyan a datar o asal a kapegenati ngka on sa arak.

14 Ogaid na amay ka mapiya a bobolos ka na tatademi ako ngka. Kapedipedi ka bo na kalimoon ako ngka na aloya ako ngka ko solotan kaan ako mapakaliyo sangkai a kalaboso.

15 Ka matag ako miyabiyag sii sa inged o manga Hibriyo, na apiya sii sa Misir na da den a ba ko pinggolaola a patot a kikalaboso raken."

16 Kagiya maneg o maporo o pangengembaal sa paan a mapiya so inipemaana i Yosop sangkoto a taginepen na pitero iyan ki Yosop a "Aden mambo a pitetaginep aken: Aden a maoto aken a telo ka baskit a paan.

17 So maliliyawaw ron a baskit na mapepeno a pitibarangan a paan a pagenetan ko solotan, ogaid na pepamanokaan ai o manga papanok."

18 "Giyai i maana niyan," a tig i Yosop.

"So telo timan a baskit na telo gawii.

19 Makatelo gawii imanto na pekaliyon ka o solotan ka pekipotolan ka niyan sa olo. Pekibitin iyan so lawas ka ko kayo na pemanokaan o manga papanok so sapo o ka."

20 Sii ko ikatelo gawii na miyaoma mambo so gawii a kinimbawataan ko solotan, na pikelilangan iyan so langon a sanasanaan iyan. Piyakaliyo niyan so pangengenat sa arak ago so maporo o pangengembaal sa paan na piyakapangadap iyan siran ko manga sanasanaan iyan.

21 Piyakakasoy niyan so pangengenat sa arak ko asal a galebek iyan a kapegenati niyan sa arak ko solotan.

22 Ogaid na piyakibitin iyan so pangengembaal sa paan a giyoto den i kiyatoman o inipemaana i Yosop ko manga taginepen iran.

23 Ogaid na so pangengenat sa arak na da niyan den katanodi si Yosop ka kiyalipatan iyan baden.

MAKSOD 41

So manga Taginepen o Solotan sa Misir

Kagiya maipos so dow a ragon na mitetaginep so solotan: Tomitindog sekaniyan ko obay o lawasaig a Nail.

2 Minisarta a aden a penggakap ko lawasaig a pito timan a kaolit a manga sapi a manga pipiya i kanggolawasan, na piyanateb iran so manga otan ko kilid o lawasaig.

3 Aden a miyakatalondog kiran a minggakap ko ig a salakaw pen a pito timan a manga sapi a perarakowagen ago manga rarata i paras, na miyamangobay siran ko ped a manga sapi ko kilid o lawasaig.

4 Na so perarakowagen a manga sapi na piyangangan iran so pito timan a kaolit a manga sapi. Samaoto na miyakanaw so solotan.

5 Miyakatorog sekaniyan bo na mitetaginep peroman. Aden a sapoon a kamais a miyonga sa pito timan a poso a manga lilimegas ago manga pipiya a oniin.

6 Na aden peman a mireretok sangkoto a sapoon a kamais a salakaw pen a pito timan a poso a manga roroni a miyanga lalanes o ndo a pepekapoon ko disirto.

7 Na so manga roroni a poso na pilalamed iran so pito timan a malimegas a poso a manga pipiya a oniin. Oriyan iyan na miyakanaw so solotan na kiyatanodan iyan a matag baden oto taginepen.

8 Kagiya mapita na miniawid oto a akal iyan. Kagiya ka maoto na piyakisogoan iyan so langon a paririmar ago manga dadalem i istihad a taw sii sa Misir. Piyanotol kiran o solotan so manga taginepen iyan, ogaid na da a ba kiran on pekabaton sa maana.

9 Oriyan iyan na pitero o pangengenat sa arak ko solotan a "Imanto a gawii na kiyatademan aken so sala aken.

10 Isako kararangitan kami ngka, solotan, ago so maporo o pangengembaal sa paan na piyakikalaboso kami ngka sii ko walay o kapitan o manga gordiya.

11 Miyakaisa a gawii na mitetaginep so oman i isa rekami, na oman i taginepen ami na aden a maana niyan.

12 Samaoto na aden a ped ami roo a mangoda a Hibriyo a talasogoay o kapitan o gordiya. Piyanotol ami ron so manga taginepen ami na go pimaanaan iyan rekami. Piyamatonan iyan sa maana so oman i taginepen ami.

13 Na so inipemaana niyan on rekami na aya den miyanggolaola: piyakakasoy ako ngka ko galebek aken ago piyakibitin ka so ped aken."

14 So den so kiyanega roo o solotan na piyakisogoan iyan si Yosop, na piyakaliyo iran sekaniyan nggagaan ko kalaboso. Kagiya makapamarbas ago makasambi sa nditaren na miyangadap sekaniyan ko solotan.

15 Pitero o solotan ki Yosop a "Aden a miyateginep aken na da a ba on makapemaana. Ogaid na miyatero raken so makapantag reka a o panotoli ka kon sa taginepen na kapemaanaan ka."

16 "Di aken anan kegaga," a tig i Yosop ko solotan, "ogaid na so Tohan i mbegay reka ko kabaya a ka a kapemaanai ko taginepen ka."

17 Na pitero o solotan ki Yosop a "Pitetaginep aken a tomitindeg ako ko kilid o lawasaig a Nail.

18 Minisarta a aden a penggakup ko lawasaig a pito timan a kaolit a manga sapi a manga pipiya i kanggolawasan. Na piyanateb iran so manga otan ko kilid o lawasaig.

19 Na aden a miyakatalondog kiran a minggagakap a salakaw pen a pito timan a sapi a pekeraraparapay, perarakowagen ago manga rarata i paras a di so apiya antonaa a manga sapi a miyanga iilay aken sii sa dalem a Misir.

20 Na so perarakowagen ago manga rarata i paras a sapi na piyangangan iran so pito timan a kaolit a manga sapi a miyaona gomakap.

21 Ogaid na sii ko oriyan o kiyapangangana iran on na di kiran kesarino o ba iran miyapangangan, ka da den maalin so karata iran i paras. Sa masa oto na miyakanaw ako.

22 "Ogaid na mitetaginep ako peroman, na miyakailay ako sa sapoon a kamais a miyonga sa pito timan a poso a manga lilimegas ago manga pipiya a oniin.

23 Na aden peman a mireretok sangkoto a sapoon a kamais a salakaw pen a pito timan a poso a manga roroni ago miyamangipes a miyanga lalanes o ndo a pepekagoon ko disirto.

24 Na so manga roroni a poso na pilalamed iran so pito timan a malimegas a poso. Piyantol aken ai ko manga paririmar, ogaid na da a ba kiran raken on makapemaana."

25 Mandiyadi na pitero i Yosop ko solotan a "So dow a taginepen ka na ndatar sa maana. Piyayag reka o Tohan so magaan iyan den nggolaolaan.

26 So pito timan a manga pipiya a sapi na giyoto na pito ragon; ago so pito timan a manga pipiya a poso a kamais na pito ragon mambo. So dow a taginepen na isaisa bo sa maana.

27 So pito timan peman a perakowagen a marata i paras a manga sapi a miyakatalondog kiran gomakap ago so pen so pito timan a poso a kamais a manga roroni a miyanga lalanes o ndo a pepekagoon ko disirto na giyoto na pito ragon a taon.

28 "Benar den so miyatero aken reka: piyayag reka o Tohan so magaan iyan den nggolaolaan.

29 Aden a pekatalingoma a pito ragon a kapagodara ko dalem a Misir.

30 Ogaid na pekatalondog on so pito ragon a taon, na so langon a manga ragon a oodaren na kelipatan, ka so dalem a inged na kelaslas a taon.

31 Di den ketademan so kiyadara ko inged sabap ko taon a pekatalondog on ka tanto a maregen.

32 Na aya sabap a kiyasoson o taginepen ka na kagiya miyatakdir den o Tohan angkai a kesowasowa, na itelingoma niyan den sa magaan.

33 "Aya mapiya imanto, solotan, na pamamili ka sa somasabot ago mapiya i pamikiran a

mama a aya ngka mapakapetendingan ko inged a Misir.

34 Na toro ka mambo sa manga taw a pekakibir ko inged a pemanekat siran ko ikalimo bagi ko keragon sii sa Misir ko soled o pito ragon a kapagodara on.

35 Sogoon ka kiran so kapanimoa iran ko langon a pereperan sangkai a pekatalingoma a manga pipiya a ragon, na begi ngka siran sa kapaar sa kapanaliyonga iran on sii ko manga siti ago so kapagipata iran on.

36 Giyangkoto a pangenengken na ipetelagad ko inged kaan di kekowa a ongos sii ko soled o pito ragon a taon a pekatalingoma."

37 Na miyapikir o solotan ago so langon a sanasanaan iyan a mapiya angkai a antangan.

38 Mandiyadi na pitero kiran o solotan a "Makatoon tano mangaday sa apiya antawaa a datar angkai a mama a sasartaan o Roh o Tohan?"

39 Giyoto a pitero o solotan ki Yosop a "Sabap sa piyakitokawan reka ini langon o Tohan na da den a ba salakaw a datar ka a somasabot ago mapiya i pamikiran.

40 Seka i makapetendingan ko ndatoan aken, na makipembayabaya reka so langon o manga pagtaw aken. Aya bo a kaona ko reka sa kapaar sangkai a inged na so di ron dii kandatoi."

Piyakitandingan ki Yosop so Inged a Misir

41 Pitero pen o solotan ki Yosop a "Pakipetendingan aken reka imanto a dalem a inged a Misir."

42 Na giyoto a piyokas o solotan ko kemer iyan so sising iyan a ipesiliyo ko kadato na piyakising iyan ki Yosop, na go siyolotan iyan si Yosop sa sida a kimon ago piyakaselay niyan pen sa salay a bolawan.

43 Piyakapagda iyan pen ko karo o mala i kadato a maonaan iyan so manga mama a ipelalalis iran a "Pakaokita niyo!" Giyanan den i kiyapakitendingana on o solotan ki Yosop ko dalem a Misir.

44 Na pitero peman o solotan ki Yosop a "Saken so solotan, ogaid na sii sangkai a dalem a Misir na da den a sakataw bo a ba niyan kibayaw a lima niyan o di na giya ai niyan taman sa di ka niyan kaodasi."

45 Na bitowan o solotan si Yosop sa ngaran a Sapinat Paniyas; na piyaki pangaroma niyan on si Asinat a wata i Potipiras a aya imam sa siti a Hiliyopolis. Na lomiyangkap so bantogan i Yosop ko inged a Misir.

46 Miyakatelo polo ragon a idad i Yosop ko kiyabaloy niyan a sanasanaan o solotan sa Misir. Na giyanatan i Yosop so torogan o solotan na piyagenebeneb iyan a dalem a Misir.

47 Sii ko soled o pito ragon a kaodara ko lopa na tanto a mala a miyaragon on.

48 Sii sangkoto a manga ragon na piyanimo i Yosop so langon a pereperan a miyanga raragon on, na piyanaliyong iyan ai sii ko manga siti. Sii ko oman i siti na ron iyan pepenaliyonga so pekeragon ko dii mbabasokan a melilibeta on.

49 Tanto a madakel a pereperan a miyataliyong i Yosop ka datar o peted sa ragat, na ginekan iyan somorat so kadakel iyan ka di den kegaga magasad.

50 Sa da pen kapakaoma o manga ragon a taon na aden a dow a kataw a wata i Yosop a manga mama a inimbawata i Asinat a wata i Potipiras a imam sa Hiliyopolis.

51 Bitowan i Yosop so kaka a wata iyan sa Manasih, ka tig iyan a "Piyakilipatan raken o Tohan so langon a karomasayan aken ago so langon o pamilya o ama aken."

52 So ikadowa a wata iyan na bitowan iyan sa Ipraim, ka tig iyan a "Bigan ako o Tohan sa manga wata sii ko inged a kiyaregenan ako ron.

53 Miyapopos so pito ragon a kaoodara sa Misir

54 Na mipoon den so pito ragon a taon a aya den kinitoman o miyatero i Yosop. Tiyaon den so langon a ped a inged, ogaid na so dalem a Misir na aden pen a pangenengken on.

55 Kagiya makagedam sa ongos so langon a taw sa Misir na gomiyoraok siran ko solotan sa pangenengken. Na pitero o solotan ko langon a Imisiren a "Song kano ki Yosop na nggolaolaa niyo so mapetero iyan rekano."

56 Kagiya tanto a makaregen so taon ago lomiyangkap pen ko dalem a Misir na piyakipelelekaan i Yosop so manga taliyong na pipepasa niyan so pangenengken ko manga Imisiren.

57 Na miyamakaoma sa Misir so manga taw a poon ko langon a ped a inged ka pemamasa siran sa pereperan ki Yosop, ka tetanto so taon ko mbalabala sa doniya.

MAKSOD 42

Somiyong sa Misir so manga Pagari i Yosop

Mandiyadi na kagiya katokawan i Yakob a aden a pereperan sa Misir na pitero iyan ko manga wata iyan a mama a "Ino kano baden dii tetentenga?"

2 Miyaneg aken a aden kon a pereperan roo sa Misir. Na, song kano roo na go kano ron pamasa sa makan tano kaan tano di pematay."

3 Kagiya ka maoto na gomiyanat so sapolo kataw a manga kaka i Yosop ka song sa Misir ka pemasa siran on sa pereperan.

4 Ogaid na da kiran pakaonota i Yakob si Baniyamin ka ipekewan iyan o ba aden a makakaid ko wata iyan.

5 Na maaped so manga wata i Israil ko ped a manga taw a pemanong mambo sa Misir a pemamasa sa pereperan, ka tiyaon mambo a inged a Kanaan.

6 Samaoto na si Yosop na aya den gobirnadur sii sa Misir, na sekaniyan i dii pesa sa pereperan ko langon o manga taw ko inged. Na kagiya makaoma roo so manga pagari niyan na miyamanodiyod siran ko hadapan iyan.

7 So den so kiyailaya i Yosop ko manga kaka niyan na miyakilala niyan siran, ogaid na omamanti na di niyan siran katawan, ka piyamasong iyan siran baden. "Anda kano poon?" a iniise iyan kiran.

"Miyakapoon kami sa inged a Kanaan," a tig iran, "ka pemasa kami sa pangenengken."

8 Apiya pen pekekilala i Yosop so manga kaka niyan na da iran sekaniyan makilala.

9 Na giyoto a kiyatademan iyan so miyanga tetaginep iyan makapantag kiran, na piterro

iyang kiran a "Manga manonoriman kano! Aya inisong iyo sii na pagilain iyo o anda i di malilinding ko inged ami."

10 Pitero iran on a "Kena, kadnan ami. Ka aya inisong ami sii a manga oripen ka na pemasa kami sa pangenengken.

11 Sekami langon na isaisa bo a ama ami. Kena a ba kami manga manonoriman, kadnan, ka maontol kami a manga mama."

12 "Pamerak!" a tig iyang kiran. "Somiyong kano sii ka pagilain iyo o anda i di malilinding ko inged ami."

13 Na pitero iran a "Sekami a manga oripen ka na manga wata kami o sakataw a mama a mababaling sa Kanaan, na sapolo ago dowang kami a magariyari. So isa ko pagari ami na miyada, na so ariyari na sisii ko ama ami imanto."

14 Pitero kiran i Yosop a "Benar den so pitero aken rekano a manga manonoriman kano!

15 Na giyai i katepengi rekano: Pesepang ako sii ko ingaran o solotan a di kano sii pekaawang taman sa di sii makasong so ariyari rekano!

16 Sogoa niyo so isa rekano a marapit iyang so pagari niyo. So ped rekano na pengalaboson kaan katepengi so di niyo dii teroon o ba benar ago so di. O di benar na pemataan ako sii ko ingaran o solotan sa manga manonoriman kano!"

17 Na piyangalaboso niyang siran langon sa miyakatelo gawii.

18 Sii ko ikatelo gawii na pitero kiran i Yosop a "Kagiya maaleken ako ko Tohan na makapegoyag kano o nggolaolaa niyo ai:

19 O mataan a manga oontol kano na begaken iyo so isa ko pagari niyo sii sa kalaboso, na so ped rekano na balingen iyo den so pereperan sii ko tataonen a manga pamilya niyo.

20 Ogaid na disomala a mawit iyo raken sii sa ariyari rekano kaan maamad o benar so di niyo dii teroon ago di aken sekano mapakibono."

Na inayonan iran a penggolaolaan iran ai.

21 Na pitero iran ko oman i isa kiran a "Matamataan a ipendaneg rektano so pagari tano, ka miyailay tano so kiyakerata a ginawa niyang isako pengangampedian rektano, ogaid na da tano pakinega. Giyanan i kinitalingoma rektano angkai a maregen."

22 Na pitero kiran i Robin a "Ba ko rekano da matero a di niyo pamaratai sekaniyan? Ogaid na da ako niyo pakinega! Na itena rektano den imanto so kiyapatay niyang."

23 Siyabot i Yosop so di iran dii teroon, ogaid na di iran ai katawan, ka aden a di kiran dii makasinabota.

24 Na tiyalikodan siran i Yosop na taros a miyakasegad. Ogaid na somiyangor bo ago miyakimbitiyarai kiran peman, na inisibay niyang kiran si Simiyon na piyatong iyang ko hadapan iran.

Komiyasoy so manga Pagari i Yosop sa Kanaan

25 Mandiyadi na somiyogo si Yosop sa pameneon a pereperan so manga sako iran ago tegoon so pirak o oman i isa kiran ko sako iyang, ago mbegan siran pen sa mapeloto iran

ko kapelalakaw iran. Kagiya manggolaola kiran oto

26 Na pirororan iran so manga pereperan iran sii ko manga kimar iran na gomiyanat siran den.

27 Sii ko darpa a dikean iran ko kagagawii na bikar o isa kiran so sako iyan ka kowa on sa pekikan iyan ko kimar. Sarta a miyailay niyan so pirak iyan a matatago ko ngari o sako,

28 Na pitero iyan ko manga pagari niyan a "Inikasoy raken so pirak aken! Katii, sii ko sako aken!"

Na tanto a minikiyab so manga poso iran na miyamagisei siran a pepenanabaden a tig iran a "Antonaa bes angkai a inikidia rektano o Tohan?"

29 Kagiya makaoma siran ki Yakob a ama iran sii sa Kanaan na piyanotol iran on so langon a kiyasagadan iran. Pitero iran a

30 "So mama a aya tetandingan ko inged na pirangitan kami niyan, na sinditan kami niyan pen sa pepanoriman kami kon ko inged.

31 Ogaid na aya pitero ami ron na 'Maontol kami a manga mama; kena a ba kami manga manonoriman.

32 Sapolo kami ago dow a magariyari a sasatiman i ama. So isa rekami na miyada, ago so ariyari rekami na sisii imanto ko ama ami sa Kanaan.'

33 "Na giyoto a pitero rekami o mama a 'Giyai i kakeamada ko o benar a manga oontol kano: Begaken iyo raken so isa a pagari niyo, na balingen iyo so pereperan ko tataonen a manga pamiliya niyo.

34 Ogaid na wita niyo raken sii so ariyari rekano kaan aken matanged a kena a ba kano manga manonoriman ka benar a manga oontol kano. Amay ka magiyanan na ikesoy aken rekano so pagari niyo na makapengongoyagan kano sii sangkai a inged.' "

35 Na sii ko kapengowai ran sa tago ko manga sako iran na miyatoon o oman i isa kiran so oyot iyan a katatagoan sa pirak iyan! Kagiya mailay iran ago so ama iran so pirak na palaya siran miyanga alek.

36 Na pitero kiran o ama iran a "Kinowaan ako niyo sa manga wata! Miyada den si Yosop na miyada pen si Simiyon, na imanto na kebayaan iyo pen komowa si Baniyamin. Saken i mararasay ko langon taman ai!"

37 Na pitero i Robin ko ama iyan a "O di aken reka mikasoy si Baniyamin na pekibono aken reka so dow kataw a wata aken a mama. Sarigen ka sekaniyan raken, ka ikesoy aken reka."

38 Ogaid na tig i Yakob a "Di rekano roo pekaonot so wata aken, ka miyatay so pagari niyan na sekaniyan bo i miyalamba. O aden a makakaid on ko kapelalakaw niyo roo na tibaba a pekiwit ako niyo ko darpa o miyamatay a mararata a ginawa ko, ka miyalokes ako den man."

MAKSOD 43

So Ikadowa a Kiyalalakaw sa Misir

Tetanto pen so taon sii sa Kanaan,

2 Na kagiya malengan iran koman so pereperan a miyawit iran a poon sa Misir na pitero kiran o ama iran a "Kasoy kano na go kano bo pamasa sa maito a makan tano."

3 Ogaid na pitero on i Yodah a "Inipemataan rekami o mama a di kami rekaniyan den makapengadap o di ami ped so ari ami.

4 O pakaonota ngka rekami so ari ami na song kami roo na go ipemasa mi seka sa pangenengken.

5 Ogaid na o di ngka pekaonota na di kami roo den song, ka pitero o mama a di kami ron den makapengadap o di ami ped so ari ami."

6 Na iniise i Israil a "Ino ako niyo pemaratai ko kiyateroa niyo ko mama sa aden pen a ari rekano?"

7 Tig iran a "Piyangingisean kami piyapiya o mama makapantag sa ginawa mi ago so pamiliya tano. 'Ba oyagoyag pen so ama iyo?' a iniise iyan rekami. 'Ba aden pen a ped a pagari niyo?' Na simbag ami baden so manga pakaise iyan. Ba ami katawi o ba aya peteroa niyan rekami na 'Wita niyo sii so pagari niyo?'"

8 Na pitero i Yodah ko ama iyan a Israil a "Pakaonota ngka raken so ari ami, ka somong kami roo somambot kaan tano di pematay a ongos ago so manga wata ami.

9 Isenda aken rekaniyan a ginawa ko na sii ngka raken sekaniyan kiise. O di aken sekaniyan sii mikasoy a mapakapangadap aken reka na kioba a ka raken ai sa taman sa kapetay aken.

10 Opama ka da tano misendod so kasong ami roo na miyakadowa kami roo den ai makasorombaling."

11 Na pitero kiran o ama iran a Israil a "O di anan mipesomala na nggolaolaa niyo ai: Panagoi niyo so manga sako iyo ko lebi a manga pipiya a baden dii pamangeto ko lopa na wita niyo a pamemegayan sangkoto a mama, a so maito a doka, maito a gola a batiyokan, manga palapa, manga ikekamotan ago manga onga a kayo a pistasiyo ago almondo.

12 Takepa niyo so kadakel o pirak a pagawidan iyo kaan iyo mikasoy so pirak a miyapanago ko ngari o manga sako iyo, ka baanda oto ribat.

13 Pakaonota niyo pen so ari niyo na kasoy kano somambot sangkoto a mama.

14 Pengnin ko a ikelimo kano o Tohan a Lebi a Mabager amay ka makapengadap kano ko mama kaan iyan rekano mapakaonot so ped a pagari niyo ago si Baniyamin ko kapembaling iyo. So saken on na o bagian aken a kakedai raken sa manga wata na kedaan ako bo sa manga wata."

15 Mandiyadi na inawidan o magariyari so pamemegayan ago so dow a takep a pirak na gomiyanat siran, na somiyong siran sa Misir a ped iran si Baniyamin. Kagiya mamakaoma roo na miyangadap siran den ki Yosop.

16 Na kagiya mailay i Yosop si Baniyamin a ped iran na pitero iyan ko komikibir ko walay niyan a "Wita ngka angkai a manga mama sa walay. Sombali ka sa pangangayamen na tiyagara ngka, ka ipegatoang aken siran amay ka maoto a alongan."

17 Ininggolalan o mama so pitero on i Yosop ka inowit iyan so magariyari ko walay i Yosop.

18 Sii ko kapegowita kiran ko walay niyan na miyanga aalek siran ka aya mapipikir iran na "Aya kapagowita rektano roo na so pirak a inipangasoy rektano ko manga sako tano isako miyaona. Ka senditan tano niyan ago ndakepen kaan tano niyan mapangongoripen ago maagaw niyan pen so manga kimar tano."

19 Kagiya ka maoto na miyobay siran ko komikibir i Yosop na miyakimbitiyarai siran on sii ko pintoan o walay.

20 "Hey kadnan," a tig iran, "Isako mona a mamasa kami sii sa perperan

21 Na kagiya makaoma kami ko pendekean ami ko kagagawii na piyamekar ami so manga sako ami na giyoto a miyatoon on o oman i isa rekami so pirak iyan a da kakorangi sii ko ngari o sako iyan. Kagiya ka maoto na inawidan ami reka sii peman

22 A rakes o inioman ami ron a pirak a ipemasa mi sa pangenengken. Di ami katawan o antawaa i miyanago ko pirak ami sii ko manga sako."

23 Tig iyan a "Di niyo aawiden a akal; di kano pekelek. So Tohan iyo, a so Tohan o ama iyo, na aya rekano migay sa pirak sii ko manga sako iyo. Miyatarima aken den so manga pirak iyo." Na giyoto a iniliyo niyan kiran si Simiyon.

24 Na piyakabulos o komikibir so magariyari ko walay i Yosop na bigan iyan siran sa ig a ipagonab ko manga ai ran, ago piyakakan iyan pen so manga kimar iran.

25 Pitiyagar iran so manga pamemegayan a imbegay iran ki Yosop ko kapekaoma niyan ko kaoto a alongan, ka miyaneg iran a makipegatoang kiran.

26 Kagiya maling si Yosop na piyalad iran on so manga pamemegayan a inisoled iran ko walay na taros a miyamanodiyod siran ko hadapan iyan.

27 Iniise iyan kiran o mapipiya a ginawa iran ago tig iyan pen a "Mapipiya a ginawa o miyalokes den a ama iyo a miyatero iyo raken? Ba sekaniyan pen oyagoyag?"

28 Tig iran a "Oyagoyag pen so ama ami a oripen ka ago mapipiya a ginawa niyan." Na miyamanodiyod siran a aya iran on inipagadat.

29 Inilay i Yosop so pagari niyan a Baniyamin a so wata o tito a ina iyan, na iniise iyan a "Ba giyai so miyatero iyo a ariyari rekano?" Na go tig iyan on pen a "Ikalimo ka o Tohan, wata ko!"

30 Giyoto a lominiyo nggagaan si Yosop ka tanto sekaniyan a kiyagagawan ko pagari niyan ago kesegadan iyan; na somiyoled ko rowang iyan na ron somigad.

31 Kagiya makapanagop sekaniyan na lominiyo kiran a pegrenen iyan a ginawa niyan, na pitero iyan ko manga talasogoay a "Nata niyo so manga pangenengken."

32 Na inenatan iran si Yosop a sekaniyan bo ko isa a lamisaan, na so peman so manga pagari niyan na sii ko ped a lamisaan. So pen so manga Imisiren a pemangangan roo a ped iyan na salakaw mambo a lamisaan a kiyanan iran sabap sa di siran makipegatoang

ko manga Hibriyo ka giyoto na pakasingay ko manga Imisiren.

33 So manga pagari i Yosop na piyamakaontod ko kasangoran iyan a pakatetalondogaan siran ipoon ko kaka na taman ko ari. So kiyainengkaa iran sii na ba siran den miyakatentenga ka tanto siran a miyamemesa.

34 Sii siran inenatan ko pangenengken a maanat ko lamisaan i Yosop, na so inenat ki Baniyamin na miyakalima takep ko inenat ko apiya antawaa kiran. Na miyamangangan ago miyamangondaya siran mamanginom a ped iyan.

MAKSOD 44

So Pirak a Tagayan ko Sako

Ininsaratan i Yosop so komikibir iyan a tig iyan a "Pamenoa ngka a pangenengken so manga sako iran taman sa makena iran mawid, ago tagoa ngka so pirak o oman i isa a mama ko ngari o sako iyan.

2 Na tagoa ngka pen so tagayan aken a pirak sii ko ngari o sako o ariyari kiran a rakes o pirak a inibayad iyan ko perperan." Na ininggolalan iyan so pitero on i Yosop.

3 Kagiya pekaliwanag na miyapakalalakaw so manga mama a ped iran so manga kimar iran.

4 Kagiya da siran pen tanto makawatan ko siti na pitero i Yosop ko komikibir iyan a "Salobaa ngka nggagaan angkoto a manga mama, na amay ka raoten ka siran na teroa ngka kiran a 'Ino niyo mbadali sa marata so mapiya?

5 Ba kena a giyai so tagayan a peginoman o kadnan aken ago di niyan dii perimar? Marata angkai a pinggolaola niyo!"

6 Na kagiya raoten siran o komikibir na giyoto den i pitero iyan kiran.

7 Ogaid na simbag iran a tig iran a "Ino pembasaa o kadnan ami angkanan a manga katero? Mawatan sa ginawa mi a manga oripen ka o ba ami anan nggolaola!

8 Apiya so pirak a miyatoon ami ko ngari o manga sako ami na inowit ami sii peman a poon sa Kanaan ka inikasoy ami reka. Ino ami kapemanekewi sa pirak o di na bolawan so walay o kadnan ka?

9 Apiya antawaa i katoonan ka on na kebono; na mapengongoripen ka mambo so ped rekami."

10 "Oway, miyayon ako ko pitero iyo," a tig iyan, "ogaid na so bo so katoonan on i pembaloy a oripen aken, ka di aken selaan so ped rekano."

11 Mandiyadi na magaan so magaan a kinibabaan o oman i isa kiran ko sako iyan ko lopa na bikar iyan.

12 Na taros a piyanisik o komikibir so manga sako a poon ko sako o kaka na taman ko ari, na sii miyatoon so tagayan ko sako i Baniyamin.

13 So kiyagiyoto niyan na piyamangisi iran so manga nditaren iran sa kiyakerata a ginawa iran. Na piroronan iran so manga kimar iran na komiyasoy siran ko siti.

14 Katatabowan pen si Yosop sa walay kagiya makaoma on si Yodah ago so manga pagari niyan, na gomipe siran ko hadapan iyan.

15 Pitero kiran i Yosop a "Antonaa bes angkai a pinggolaolaa niyo? Ba niyo di katawi a so datar aken a mama na peketokawan aken ko kaperimar so di niyo dii nggolaolaan?"

16 "Antonaa i mapetero ami reka, kadnan ko?" a tig i Yodah. "Antonaa i kisembag ami? Andamanaya i kapakapemataan ami sa da a sala ami? Siyawaan o Tohan so kadostaan ami na palaya kami ngka den manga oripen imanto, kadnan ko; giya den a ginawa mi ago so kiyatoonan ko tagayan."

17 Ogaid na tig i Yosop a "Mawatan sa ginawa ko o ba ko anan nggolaolaa! Aya bo a pembaloy a oripen aken na so bo so kiyatoonan ko tagayan. So ped rekano na baling kano ko ama iyo sa da a rayorayo a ginawa niyan."

Inipangangampedian i Yodah si Baniyamin

18 Giyoto den a miyobay si Yodah ki Yosop na pitero iyan on a "Kapedipedi ka bo, kadnan ko, na peroa ngka raken a kapakapangangampedian aken reka. Di ako ngka kerarangiti a oripen ka, ka tingki kano ago so solotan.

19 Iniise ka rekami, kadnan ko, o ba aden a ama ami o di na isa pen a pagari ami.

20 Na inisembag ami reka a aden a miyalokes a ama ami ago aden pen a ari ami a inimbawata o ama ami ko kiyalokes iyan. Miyatay den so pagari o ari ami na sekaniyan bo i miyalamba ko manga wata o ina iyan; na pakatatayaan sekaniyan o ama iyan.

21 "Na pitero o ka rekami a 'Wita niyo raken sii kaan aken mailay.'

22 Pitero ami reka, kadnan ko, a 'Di keawaan o ari ami so ama iyan, ka o awai niyan na petay so ama iyan.'

23 Ogaid na pitero o ka rekami a 'Taman sa di niyo sii mapakaonot so ari niyo na di kano raken den makapengadap.'

24 Na kagiya komasoy kami ko ama ami na piyanotol ami ron so pitero o ka.

25 "Kagiya malo matey na pitero o ama ami a 'Kasoy kano na go kano bo pamasa sa maito a makan tano.'

26 Ogaid na pitero ami ron a 'Di kami pekakasoy. Aya bo a kasong ami roo na o mapakaonot ami so ari ami, ka di kami makapengadap sangkoto a mama o di ami ped so ari ami.'

27 "Na so ama ami a oripen ka na pitero iyan rekami a 'Katawan iyo a dowata kataw a wata a mama a inimbawata raken o karoma ko a si Rakila.

28 So isa on na inawaan ako niyan den, na taman roo na da ko sekaniyan den mailay. Pitero aken sa ginawa ko a matamataan a miyasekisi sekaniyan o maila a binatang.

29 Na o kowaa niyo raken pen angkai a pagari niyan na go sekaniyan kakaidi na tibaba a pekiwit ako niyo ko darpa o miyamatay a mararata a ginawa ko, ka miyalokes ako den man.'

30-31 "Kagiya ka maoto," a tig pen i Yodah, "na amay ka komasoy ako ko ama aken ago mailay niyan a di ami ped so ari ami na taros den a ipetay niyan ai, ka miiiket so niyawa niyan ko niyawa angkoto a wata iyan. Na sekami a manga oripen ka na pembabaan ami a

pekiwit ami so miyalokes a ama ami ko darpa o miyamatay a mararata a ginawa niyan.
32 Inisanda aken a ginawa ko ko ari ami sii ko ama aken ko kiyateroa ko ron sa 'O di aken reka mikasoy na kioba a ka raken ai sa taman sa kapetay aken.'

33 "Kagiya ka maoto, kadnan ko, na kapedipedi ka bo na saken i pakatelimbegaka ngka sii a mabaloy a oripen ka a misambi ko ari ami, na pakakasoya ngka sekaniyan a ped o manga pagari niyan.

34 Andamanaya i kapakabaling aken ko ama aken o di aken ped so ari ami? Di aken keraw milay angkai a morala a pekatana ko ama aken!"

MAKSOD 45

Miyakitokaw si Yosop

Di den keren i Yosop a ginawa niyan sii ko kamamasaan o manga talasogoay niyan, na inipananalo niyan a "Awai ako niyo langon! Kagiya maipos siran a da den a sakataw kiran bo a ped i Yosop na miyakikilala sekaniyan ko manga pagari niyan.

2 Miyakagoraok sekaniyan sa matanog taman sa miyaneg o manga Imisiren, na miyapanotol ai sii ko torogan o solotan.

3 Pitero i Yosop ko manga pagari niyan a "Saken si Yosop! Oyagoyag bes si ama?" So kiyanega sii o manga pagari niyan na di iran kesembag sa tanto kiran a kiyaleki ko kapakaaadap iran on.

4 Na pitero kiran i Yosop a "Obay kano raken." Kagiya makaobay siran on na tig iyan a "Saken so pagari niyo a Yosop a pipesa niyo a mawit sa Misir.

5 Na, di niyo perataa o di na pengobai a ginawa niyo sabap ko kiyapesaa niyo raken a mawit sii, ka piyakaona ako rekano sii o Tohan kaan mapakapagoyag so manga taw.

6 Miyakadowa ragon den a kiyataona ko doniya, na aden pen a lima ragon a da den a lopa a ba mapendado o di na keragonan.

7 Piyakaona ako rekano sii o Tohan kaan aken sekano mapakapagoyag sangkai a piyakamemesa a okit kaan mapakatanged a kakebabad iyo ko doniya.

8 "Kagiya ka maoto na kena a ba sekano i miyakiwit raken sii, ka so Tohan. Biyaloy ako niyan a mosawira o solotan ago maporo ko langon a manga pagtaw niyan, na saken pen i tetandingan ko dalem a inged a Misir.

9 Na, kasoy kano nggagaan ki ama na teroa niyo ron a giyai i pitero o wata iyan a si Yosop: 'Miyabaloy ako o Tohan a maporo ko dalem a Misir. O ba ngka sendoden a kasong ka raken sii.

10 Makapeginged ka ko kalopaan a Gosen kaan ka raken makarani; seka ago so manga wata a ka, manga apo o ka, ago manga bilibili, kambing ago sapi i ka, ago so langon a rek ka.

11 Pagperen ko sekano roo kaan kano di kemeremeri ago so pamiliya ngka ago an di kekorangi so langon taman ka, ka makalima pen ragon so taon.' "

12 Tig pen i Yosop a "Imanto na giya den a manga ginawa niyo ago so pagari aken a Baniyamin i pepekailay sa saken den a si Yosop i di rekano dii makimbitiyarai.

13 Panotola niyo ki ama so makapantag ko kala aken i gees sii sa Misir ago so langon a miyailay niyo. Na o ba niyo raken sii di mawit nggagaan."

14 Mandiyadi na giyakes iyan so pagari niyan a Baniyamin na taros a miyakagoraok. Miyakagoraok mambo si Baniyamin ko kanggagakesa iran.

15 Na pinggagakes iyan pen a penggoraok ago piyangarekan iyan so oman i pagari niyan. Oriyan oto na miyakimbitiyarai siran on.

16 Kagiya misampay sa torogan o solotan so total makapantag ko kiyapakaoma o manga pagari i Yosop na inikasoat ai o solotan ago so manga sanasanaan iyan.

17 Na pitero o solotan ki Yosop a "Teroa ngka ini ko manga pagari ngka: Rorani niyo so manga kimar iyo na kasoy kano sa inged a Kanaan,

18 Na pakaonota niyo so ama iyo ago so manga pamiliya niyo na go kano raken kasoy. Imbegay aken rekano so lebi a mapiya ko lopa sii sa Misir, na kitaralo so pereperan a ikeoyag iyo ron.

19 "Teroa ngka kiran pen a 'Kowa kano ko manga karo sa Misir a kapegdaan o manga wata iyo ago so manga karoma niyo, na pakaonota niyo so ama iyo ago kasoy kano sii.

20 Di niyo aawiden a akal so manga tamok iyo a kibegak iyo, ka so lebi a mapiya ko dalem a Misir na kebaloy a rek iyo.' "

21 Na ininggolalan den ai o manga wata i Israil. Bigan siran i Yosop sa manga karo a aya den inisogo o solotan, na bigan iyan siran pen sa mapeloto iran ko kapelalakaw iran.

22 Bigan iyan so oman i isa kiran sa sokoba a nditaren, ogaid na si Baniyamin na bigan iyan sa telo gatos a pelata a pirak ago lima ka sokoba a nditaren.

23 Na giyai i piyakiwit iyan ko ama iyan: sapolo a kimar a rororanan sa lebi a manga pipiya a nganin sa Misir, ago sapolo a babay a kimar a rororanan sa pereperan ago manga paan ago ped a pangenengken a mapeloto o ama iyan ko kasong iyan sa Misir.

24 Na giyoto a piyakalalakaw niyan den so manga pagari niyan, na sii ko kapengganat iran na pitero iyan kiran a "O ba kano pepewala sa lalan!"

25 Miyawa siran sa Misir na go miyamakaoma ko ama iran a si Yakob sii sa inged a Kanaan.

26 Pitero iran on a "Oyagoyag pen si Yosop! Sekaniyan i tetandingan ko dalem a inged a Misir." Sarta den a kiyaletan a napas i Yakob ka di kiran makapengimbenar.

27 Ogaid na kagiya panotolen iran on so langon a pitero kiran i Yosop ago miyailay niyan pen so manga karo a piyakiwit i Yosop a kapagdaan iyan sa Misir na miyakapiya a kapengginawa niyan.

28 Na pitero iyan a "Miyapakaparatiyaya ako den! Oyagoyag pen si Yosop a wata aken! Song ako ron den ka pagilain ko sekaniyan sa di aken pen kapetay."

MAKSOD 46

Somiyong si Yakob sa Misir

Gomiyanat si Israil a kaaawidan iyan so langon taman iyan, na kagiya makaoma sekaniyan sa Birsiba na mikorban roo ko Tohan o ama iyan a Iskak.

2 Na miyakimbitiyarai so Tohan ki Israil ko kiyapeyag iyan on ko kagagawii a pitero iyan a "Yakob! Yakob!"

"Katii ako bo," a tig iyan.

3 "Saken so Tohan a so Tohan o ama a ka," a tig iyan. "Di ka pekelek ko kasong ka sa Misir, ka mbalowin ko a mala a nasiyon so kebabadan reka roo.

4 Magonot ako reka somong sa Misir, na matamataan a ikesoy aken so manga mbawataan ka sangkai a inged. Na si den si Yosop i pideng sa mata ngka amay ka petay ka."

5 Na gomiyanat si Jakob sa Birsiba. So manga wata iyan a manga mama na piyamakada iran si Jakob, so manga wata iran ago so manga karoma iran ko manga karo a piyamakiwit kiran o solotan a kapagdaan iran.

6 Intelon iran so pangangayamen iran ago so miyapantiyari ran sii sa Kanaan na somiyong siran den sa Misir. Piyamakaonot i Jakob so langon a mbawataan iyan

7 A so manga wata iyan a manga mama ago manga babay ago so manga apo iyan a manga mama ago manga babay.

8 Giyai i manga ngaran o manga mbawataan o Israil (giyanan den si Jakob) a somiyong sa Misir:

Si Robin a kaka a wata i Jakob.

9 So manga wata i Robin a manga mama na siki Hanok, Palo, Hisron ago si Karmi.

10 So manga wata i Simiyon a manga mama na siki Himowil, Hamin, Ohad, Hakin, Sohar ago si Siyaol a inimbawata o Ikanaanen a babay.

11 So manga wata i Libi a manga mama na siki Girson, Kohat ago si Mirari.

12 So manga wata i Yodah a manga mama na siki Ir, Onan, Silah, Piris ago si Sirah (ogaid na miyatay den si Ir ago si Onan sii sa Kanaan).

So manga wata a mama i Piris na si Hisron ago si Hamol.

13 So manga wata i Isakar a manga mama na siki Tolas, Powah, Hasiyob ago si Simron.

14 So manga wata i Sibilon a manga mama na siki Sirid, Ilon ago si Halil.

15 Giyanan den i manga wata a mama a inimbawata i Liyah ki Jakob sii sa Misopotamiya. Telo polo ago telo kataw langon so manga mbawataan i Jakob a miyakapoon ki Liyah a liyo ron ki Dinah a wata iyan a babay.

16 So manga wata i Gad a manga mama na siki Sipon, Hagi, Siyoni, Isbon, Iri, Arodi ago si Areli.

17 So manga wata i Asir a manga mama na siki Imnah, Isbah, Isbi ago si Biriya. So babay iran na si Sirah. So manga wata a mama i Biriya na si Hibir ago si Malkiyal.

18 Giyanan den i sapolo ago nem kataw a mbawataan i Yakob a miyakapoon ki Silpah a so talasogoay a babay a inibegay i Laban ko wata iyan a Liyah.

19 So manga wata a mama o karoma i Yakob a si Rakila na si Yosop ago si Baniyamin.

20 Sii sa Misir na aden a dow a kataw a wata i Yosop a manga mama a si Manasih ago si Ipraim a inimbawata rekaniyan i Asinat a wata i Potipiras a aya imam sa Hiliyopolis.

21 So manga wata a mama i Baniyamin na siki Bilas, Bikir, Asbil, Giras, Naaman, Ihi, Ros, Mopim, Hopim ago si Ared.

22 Giyanan den i sapolo ago pat kataw a mbawataan i Yakob a miyakapoon ki Rakila.

23 So wata i Dan a mama na si Hosim.

24 So manga wata i Naptali a manga mama na siki Hadsil, Goni, Hisir ago si Silim.

25 Giyanan den i pito kataw a mbawataan i Yakob a miyakapoon ki Bilhah a so talasogoay a babay a inibegay i Laban ko wata iyan a Rakila.

26 Aya kadakel o manga mbawataan i Yakob a miyonot on ko kiyasong iyan sa Misir a di on ped so miyakamong on a manga babay na nempolo ago nem kataw langon.

27 Na ped on si Yosop ago so dow a kataw a inimbawata iyan sii sa Misir na aya kadakel o pamiliya i Yakob a ndodoo sa Misir na pito polo kataw.

Si Yakob ago so Pamiliya niyan sii sa Misir

28 Piyakaona i Yakob si Yodah sii ki Yosop ka pekialaw rekaniyan sii ko masasakop a Gosen. Na kagiya makaoma siran den sa Gosen

29 Na piyakitiyagar i Yosop so karo niyan na somiyong sekaniyan roo ka pagalaon iyan so ama iyan a Israil. So den so kiyapakatoona iran na giyakes i Yosop so ama iyan na miyatey a kiyapakasegad iyan.

30 Na pitero i Israil ki Yosop a "Apiya matay ako den imanto na asar a miyailay aken seka ago katawan aken a oyagoyag ka pen!"

31 Oriyan iyan na pitero i Yosop ko manga pagari niyan ago so ped ko pamiliya o ama iyan a "Pengadap ako ko solotan ka pekitokawan ko ron a miyakaoma raken so manga pagari aken ago so pamiliya o ama aken a sii makapopoon sa inged a Kanaan.

32 Peteroon ko ron a manga pananagikor kano sa bilibili ago pepangayam sa

pangangayamen, na piyangowit iyo sii so manga bilibili, manga kambing ago manga sapi iyo ago so langon taman a rek iyo.

33 Na amay ka pakisogoan kano o solotan ago ipagise iyan rekano o antonaa i galebek iyo

34 Na aya niyo ron sembagen na 'Sekami a manga oripen ka na pepangayam kami ipoon ko kangodai rekami taman den imanto a datar o galebek o manga apo ami.' Sabap san na pekabalingen kano niyan sii sa masasakop a Gosen." Aya sabap a kiyateroa sii i Yosop na so oman i pananagikor sa bilibili na pakasingay ko manga Imisiren.

MAKSOD 47

Na miyangadap si Yosop ko solotan na pitero iyan on a "Miyakaoma so ama aken ago so manga pagari aken a makapopoon sa Kanaan a mitetalon iran so manga bilibili, manga kambing ago manga sapi iran ago so langon taman a rek iran, na palaya siran ndodoo sa Gosen imanto."

2 Samaoto na pakaonoten i Yosop so lima kataw ko manga pagari niyan, na piyakikilala niyan siran ko solotan.

3 Inisean o solotan so magariyari a "Antonaa i galebek iyo?"

"Sekami a manga oripen ka na manga pananagikor sa bilibili," a inisembag iran on, "a datar o galebek o manga apo ami.

4 Somiyong kami sii ka tereg kami pasin sangkai a inged, ka da a ba kapenateban o manga talon ami roo sa Kanaan sabap ko karegen o taon. Kagiya ka maoto na kapedipedi ka bo na pakipagingedi ngka rekami a masasakop a Gosen."

5 Na pitero o solotan ki Yosop a "Imanto den a miyakaoma reka so ama a ka ago so manga pagari ngka

6 Na papaladen reka man a kalopaan a Misir. Pakipagingedi ngka kiran so lebi a mapiya a lopa ko inged a giya masasakop a Gosen. Na o katawi ngka i aden a kapasang iyan kiran na aya ngka pakakibira ko manga pangangayamen aken."

7 Na giyoto a inisoled i Yosop so ama iyan na go iniadap iyan ko solotan, na siyalam i Yakob so solotan.

8 Iniise o solotan ki Yakob a "Pira i idad ka?"

9 Tig i Yakob a "Miyakamagatos ago telo polo ragon a miyapero raken a kiyapakapaginetaw aken ko doniya; na maito ago maregen angkoto a manga ragon ago da pen makaraot ko miyapero a kiyapakapaginetaw o manga apo aken."

10 Na giyoto a riyakmatan i Yakob so solotan na go miyawa den ko hadapan iyan.

11 Mandiyadi na piyakapaginged i Yosop so ama iyan ago so manga pagari niyan sii sa Misir. Bigan iyan siran sa lopa sii ko lebi a mapiya a darpa ko inged a marani ko siti a Ramisis a aya den inisogo o solotan.

12 Na pepemegan pen i Yosop sa manga pangenengken so ama iyan ago so manga pagari niyan taman ko langon o pamiliya o ama iyan ka di niyan siran dii tokiden a mipepasod ko kadakel o manga wata iran.

Si Yosop ago so Taon

13 Kagiya tanto den a miyakaregen so taon na da den a ba lamba a pangenengken ko dalem a inged; ndatar a Misir ago Kanaan a piraraot a ongos so manga taw ron sabap ko taon.

14 Na sii ko kapepamasaa iran ko pereperan ki Yosop na inipamamayad iran on so langon o pirak a ndodoo sa Misir ago sii sa Kanaan. Na piyangowit ai i Yosop ko torogan o solotan.

15 Kagiya malengan so pirak sa Misir ago giya Kanaan na somiyong ki Yosop so langon a Imisiren na pitero iran on a "Begi kami ngka sa pangenengken! Di kami ngka baden peteodi ko kapematay ami. Da a miyalamba ko pirak ami."

16 "Kagiya miyalengan den so pirak iyo," a tig i Yosop, "na wita niyo raken so manga pangangayamen iyo, ka sambian aken siran sa pangenengken."

17 Sabap roo na piyangowit iran on so manga pangangayamen iran na piyanambian iyan a pangenengken so manga koda, manga bilibili, manga kambing, manga sapi ago manga kimar iran. Tarotop a miyakasaragon a kapegoyaga niyan kiran a pangenengken a ipepenambi iyan ko langon a pangangayamen iran.

18 Kagiya mapopos angkoto a ragon na somiyong siran paman ki Yosop na tig iran a "Di ami reka mapegma, kadnan, a miyalengan den so pirak ami, ago miyakowa ngka pen so manga pangangayamen ami. Da a ba rekami miyalamba a kibayad ami reka a rowar ko manga lawas ami ago so manga lopa ami.

19 Di kami ngka baden peteodi ko kapematay ami a rakes o lopa ami! Pamasaa kami ngka a pangenengken ago so lopa ami. Makioripen kami ko solotan, na mabaloy so lopa ami a rek iyan. Begi kami ngka sa oniin a mapamola mi kaan kami di pematay ago di pekarimeng so lopa ami."

20 Kagiya ka maoto na piyamasaa i Yosop so langon a kalopaan sa Misir a mabaloy a rek o solotan. Pipesa o oman i Imisiren so lopa iyan ka tanto siran a kiyaregenan sabap ko taon. Sabap roo na miyabaloy so langon a kalopaan a rek o solotan

21 Na miyaoripen iyan pen so manga taw ko mbalabala sa inged a Misir.

22 Aya bo a da niyan mapamasaa a lopa na so rek o manga imam. Kena a ba disomala a kapesaa iran ko lopa iran, ka di siran di ndiyakatan o solotan sa pangenengken a aya iran ipekeoyag.

23 Na pitero i Yosop ko manga taw a "Ilaya niyo man, ka miyapamasaa ko sekano den ago so lopa iyo a rek o solotan. Katii so oniin a mapamola niyo ko lopa.

24 Ogaid na amay ka meragon kano na paliyogat a imbegay niyo so ikalimo on bagi ko solotan, na so kelamba on a pat bagi na rek iyo a ipegoniin iyo ko lopa ago kekan iyo ago so manga familiya niyo."

25 "Matamataan den a piyangoyag kami ngka!" a tig iran. "Inikalimo kami ngka, kadnan, na makioripen kami mambo ko solotan."

26 Na mimbaal si Yosop sa taritib mipantag ko lopa sa Misir a da den maalin taman den

imanto. Aya tig iyan na so ikalima bagi ko pekeragon na rek o solotan. Aya bo a makaliyoliyo ron a lopa a da mabaloy a rek o solotan na so lopa o manga imam.

So Kaposan a Piyangni i Yakob

27 Sa masa oto na mababaling so manga mbawataan o Israil sii ko masasakop a Gosen sa inged a Misir. Miyakatamok siran roo ago miyanga bababad, na tanto siran a mindakel.

28 Miyakasapolo ago pito ragon a kiyapakapaginetaw i Yakob sa Misir. Miyakapagidad sekaniyan sa magatos ago pat polo ago pito ragon.

29 Kagiya makarani den so kapetay niyan na piyakitawag iyan so wata iyan a Yosop na pitero iyan on a "Lilipen ka a lima ngka ko didalem a bobon aken na go ngka topaan a ikalimo ako ngka. Sepaan ka raken a di ako ngka ipelebeng sii sa Misir.

30 Kabaya aken a mirembang ako ko manga apo aken; liyon ako ngka sa Misir na sii ako ngka lebengen ko libengan kiran."

"Ipenggolalan aken so pitero o ka," a tig i Yosop.

31 "Sepa ka raken," a tig i Yakob. Na misepa on si Yosop. Oriyan iyan na sominimba si Israil sii ko kaolonan o igaan iyan.

MAKSOD 48

Si Manasih ago si Ipraim

Da matey na miyatero ki Yosop a "Pekesakit so ama a ka." Sabap san na piyakaonot iyan so dowa kataw a wata iyan a manga mama a si Manasih ago si Ipraim na somiyong siran ki Yakob.

2 Kagiya matero ki Yakob a miyakaoma on so wata iyan a Yosop na miyamagebager sekaniyan na mimbawat sii ko igaan iyan.

3 Na pitero i Yakob ki Yosop a "So Tohan a Lebi a Mabager na mipeyag raken sii sa Los sa inged a Kanaan ago riyakmatan ako niyan roo.

4 Pitero iyan raken a 'Mbabaden ko seka ago pakapendakelen ko so mbawataan ka taman sa manga babaloy siran a madakel a bangsa. Na imbegay aken reka angkai a inged ko manga moriyataw ngka a ketangan iran sa taman sa pakataman.'

5 "Imanto na so dowa a wata a ka a manga mama a inimbawata reka sii sa Misir sa da aken pen kapakaoma reka sii na kibilang a manga wata aken. Si Ipraim ago si Manasih na kibilang a rek aken a datar o tito aken a manga wata a si Robin ago si Simiyon.

6 Ogaid na o aden pen a ped a manga wata a ka na rek ka den oto. Kibilang siran baden a ped ko dowa ka mbatabataa a Ipraim ago Manasih amay ka pekawali siran.

7 So saken on na isako kapelalakaw aken a sii ako makapopoon sa Misopotamiya na miyatay so ina a ka a si Rakila ko obay aken sa inged a Kanaan isako malo kami marani sa Iprat. Na sii aken inilebeng ko kilid a lalan a ipesong sa Iprat" (bebetowan ai imanto sa Bitlihim).

8 Na kagiya mailay i Israil so manga wata i Yosop na tig iyan a "Antawaa siran?"

9 "Giyai so manga wata aken a mama a inibegay raken sii o Tohan," a tig i Yosop ko ama iyan.

Tig i Israil a "Pakaobaya ngka siran raken kaan aken karakmati."

10 Miyakalobay den so manga mata i Israil sabap ko kiyalokes iyan den, na di tanto pekanono. Mandiyadi na piyakaobay ron i Yosop so manga wata iyan na pinggakakes ago piyangangarekan siran o ama iyan.

11 Pitero i Israil ki Yosop a "Aya katao ko ron na di aken seka den mailay, ogaid na apiya so manga wata a ka na piyakiilay raken pen o Tohan!"

12 Mandiyadi na kinowa siran i Yosop ko bobon o ama iyan na somiyodiyod sekaniyan ko ama iyan.

13 Na taros a piyakatindog siran i Yosop ko obay o ama iyan; si Ipraim na sii matatampar ko diwang a lima i Israil, na si peman si Manasih na sii matatampar ko kawanan a lima i Israil, na piyakadaseg iyan siran on.

14 Ogaid na pitibaba i Israil a kiyapakambalawagaa niyan ko manga barokan iyan na inidapenet iyan so kawanan a lima niyan ko olo i Ipraim apiya sekaniyan pen i ari, na giya diwang a lima niyan na sii niyan inidapenet ko olo i Manasih apiya o sekaniyan i kaka.

15 Na taros a riyakmatan iyan si Yosop a tig iyan a

"So Tohan a piyangongonotanan o manga apo aken a Ibrahim ago Iskak;
a so Tohan a tomatagikor raken ko kapepaginetaw aken taman den imanto;

16 A so Malaikat a siyabet ako niyan ko langon a pekabinasa raken, na karakmatan iyan angkai a manga wata!

Mabaloy siran a kibantog ko ngaran aken ago so ngaran o manga apo aken a Ibrahim ago Iskak,
ago tanto a makandakedakel so kebabadan kiran sii ko doniya!"

17 Kagiya mailay i Yosop a idadapenet o ama iyan a kawanan a lima niyan ko olo i Ipraim na da niyan kasoaten; na kiyapetan iyan a kawanan a lima o ama iyan ka kowaan iyan ko olo i Ipraim na go sii niyan ipagogalin ko olo i Manasih.

18 Pitero iyan ko ama iyan a "Kena a ba giyanan, ama ko. Giyai i kaka; ron ka dapeneten a kawanan a lima ngka ko olo niyan."

19 Ogaid na somiyangka so ama iyan a tig iyan a "Katawan aken, wata aken, katawan aken. Pembaloy mambo si Manasih a mala a bangsa, ogaid na pembaloy so ari niyan a mala a di sekaniyan, na pendakedakel a tanto so kebabadan on a lagid o manga nasiyon."

20 Na riyakmatan siran i Yakob sangkoto a gawii a tig iyan a "Imbeto o manga Israil so manga ngaran iyo ko kaperarakmat iran sa datar ai: 'Mabaloy kano o Tohan a datar o Ipraim ago so Manasih.' " Sii sangkai a okit na piyakaona niyan si Ipraim ki Manasih.

21 Oriyan iyan na pitero i Israil ki Yosop a "Magaan ako matay, ogaid na kelalayan reka

so Tohan ago ikesoy ka niyan pen ko inged o manga apoapoan ka.

22 Na pelawanen aken sa sabagi ko lopa on so imbegay aken reka a di so imbegay aken ko manga pagari ngka, a giya Sikim a so sabagi ko inged a miyaagaw aken a pedang ago pana ko manga Amoriyo."

MAKSOD 49

Pirarakmatan i Yakob so manga Wata iyan

Samaoto na piyakitawag i Yakob so manga wata iyan a mama na pitero iyan kiran a "Lilibeta ko niyo ka peteroon ko rekano o antonaa i keolaola niyo ko pekatalingoma a manga gawii.

2 "Timo kano na pamakineg kano a manga wata i Yakob; pamakinega niyo so ama iyo a Israil.

3 "Robin, a kaka a wata aken;

seka i kakayaan aken ago aya paganay a inionga o bager aken; lebi ka a ipoporo ago lebi a mala i gees.

4 Ogaid na sabap sa lagid ka o bagiyaw a di ka keren na di ka den keona, ka somiyong ka ko igaan o ama a ka na piseboan ka oto; rimbang ka so sandil aken!**5**

"Si Simiyon ago si Libi na aya magari;

pinggomaan iran so manga pedang iran ko kapanganियaya.

6 Di ako den sembong ko di iran dii kapagopakat;

ago di ako den pengeped ko di iran dii katimo,

ka kagiya miyamoto siran sa manga taw ko kiyararangiti kiran, ago pilelepo iran so manga sapi sa kabaya iran a ginawa.

7 Kanarakaan so gani iran ka piyakalekelek,

ago so rarangit iran, ka da a kapedi iyan!

Iperak aken siran ko inged o manga Israil,

ka pakapemagawataan aken siran sii ko manga mbawataan o Yakob.

8 "Seka, Yodah, na podin ka o manga pagari ngka;

kakapetan ka sa lig so manga ridoay ngka;

na sodiyod reka so manga wata o ama a ka.

9 Mangoda ka a arimaw, hey Yodah;

inawaan ka so miyapatay ngka, na komiyasoy ka bo, wata aken, ko pelekowan ka.

Lagid o arimaw na miniga sekaniyan a gomegepe,

na da a ba on pekaraw romingasa.

10 So sangkad o kasesolotani na di den kowaan ki Yodah,

o di na so tongkas o kadadatoi sii ko pageletan o ai niyan

taman sa kapakaoma o kirek on;

na sekaniyan i pengongonotanan o manga taw.

11 Ipagiket iyan so kimar iyan ko waged a obas,

ago so nati o kimar iyan sii ko lebi a mapiya a waged.

Pipian iyan so nditaren iyan ko arak,

ago so manga kimon iyan sii ko rogo a obas.

12 Maitem so mata niyan a di so arak,
na mapoti so ngipen iyan a di so gatas.

13 “Pekabaling si Sibolon ko kilid a ragat,
na pembaloy a pendansalan o manga kapal;
pekaolad so kapegingedan iyan taman sa Sidon.

14 “Si Isakar na mabager a kimar
a pegiga ko pageletan o isisiya on a potal.

15 Amay ka mailay niyan so kapiya o dedekean iyan
ago so kadaya o lopa iyan na melengkong, ka isenggolay ron so awid,
ka kagiya tegelen nggalebek a datar o oripen.

16 “Pengokomen i Dan so ped iyan a manga taw
a isa siran ko mbatabataa o manga Israil.

17 Pembaloy si Dan a nipay ko kilid a lalan;
a so mala i bisa a nipay ko lalan,
ka petokaan iyan so palo o koda
na aya ikelayang o kokoda on.

18 “Ya Allah, penayaon ko so kapenabet ka.

19 “Si Gad na nggobaten o sagorompong a manga pangangayan,
ogaid na magato sekaniyan na selobaan iyan siran.

20 “So lopa i Asir na kepakayan,
na makapetiyagar sekaniyan sa pangenengken a mapapatot ko solotan.

21 “Si Naptali na babay a saladeng a bobotawanan,
a dii mbabawata sa manga pipiya i paras a nati.

22 “Si Yosop na maila a koda sii ko obay o bowalan;
aya den maila a koda sii ko silid a bobongan.

23 Masarangit a kiyaanopa on o manga pepemana;
piyana iran sekaniyan na riyasay iran.

24 Ogaid na mabetad so pana niyan
a makababager so manga barokan iyan
a nggolalan ko kabatowa o Mala i Gees a Tohan i Yakob,
a nggolalan ko Pananagikor sa Bilibili, a so Ator a pelinding ko Israil,

25 A nggolalan pen ko Tohan o ama a ka a pepanabang reka.

Sekaniyan so Lebi a Mabager a aya iperakmat iyan reka
na so manga rakmat a poon sa langit,
ago manga rakmat a poon sa didalem a lopa,
ago so iperarakmat a manga wata ago manga pangangayamen.

26 So iniperarakmat reka o ama a ka na mala

a di so kapiyaan o da a kaposan iyan a manga palaw,
ago kemboway a di so andang a manga bobongan.
Makatana ini langon ko olo i Yosop,
sii ko poro o olo niyan a sekaniyan i miyaaraw ko manga pagari niyan.

27 "Si Baniyamin na maila a aso a pepengekeb;
peken iyan sa kapipita so miyapatay niyan,
na sii ko kaperimon iyan na di niyan dii mbagibagiin so miyaagaw niyan."

28 Giyanan den so sapolo ago doway ka mbatabataa o Israil, ago giyanan i pitero kiran o
ama iran isako perarakmatan iyan siran; na pipetot iyan ko oman i isa kiran so
iniperarakmat iyan on.

So Kiyapatay i Yakob

29 Oriyan iyan na ininsaratan iyan siran a tig iyan a "Magaan ako den mitapi ko manga
apo aken; sii ako niyo lebengen ko manga apo aken sii ko liyang a matatago ko lopa i
Ipron a Hitiyo.

30 Giyanan so liyang roo sa Makpila a marani sa Mamri sa inged a Kanaan. Miyapamasa
oto i Ibrahim a pelebengan a poon ki Ipron a rakes o lopa on.

31 Roo minilebeng si Ibrahim ago so karoma niyan a si Sarah; roo minilebeng si Isak
ago so karoma niyan a si Ribikah, na roo aken pen inilebeng si Liyah.

32 So lopa ago so liyang a matatago on na sii miyapamasa ko manga Hitiyo."

33 Kagiya mapasad minsarat i Yakob so manga wata iyan na miniga peroman ko igan
na giyoto a miyatay sekaniyan ago minitapi den ko manga apo iyan.

MAKSOD 50

Na giyakes i Yosop so ama iyan a penggoraok ago di niyan pen dii pangangarekan.

2 Oriyan iyan na piyandoan i Yosop so manga pamomolong a talasogoay niyan a
balsamaren iran so ama iyan. Na biyalsamar iran si Israil

3 A aya ininggalebek iran on na miyakapat polo gawii ka giyanan i kapembalsamara ko
miyatay. Na miyakapito polo gawii a kiyandiyagai ron o manga Imisiren.

4 Kagiya mapopos so kiyandiyagai ron na pitero i Yosop ko manga sanasanaan o solotan
a "O kelimoon ako niyo na teroa niyo ko solotan angkai a pakipetero aken rekano:

5 Kagiya magaan den matay so ama aken na piyakasepa ako niyan sa ipelebeng aken
sekaniyan ko kobor a miyatiyagar iyan den sa inged a Kanaan. Kagiya ka maoto na
kapedipedi ka bo na pakasonga ko ngka roo kaan aken on milebeng so ama aken.
Mapasad oto na kesoy ako bo.' "

6 Na pitero o solotan a "Ika roo den na go ngka lebengen so ama a ka, ka giyanan i
piyakisepa iyan reka."

7 Mandiyadi na gomiyanat si Yosop sa kipelebengen iyan ko ama iyan. Na

miyamangonot on so langon a sanasanaan o solotan ago so manga mosawira iyan ago so langon a mangaala i bangensa sa inged a Misir

8 A rakes o pamiliya i Yosop, ago so manga pagari niyan ago so manga ped ko pamiliya o ama iyan. Aya bo a inibegak iran sa Gosen na so bo so manga wata iran ago so manga talon iran a manga bilibili, kambing ago sapi.

9 Aden pen a domiyaramba on a manga komokoda ago mageeda sa manga karo; tanto oto a madakel a taw a miyamangonot on.

10 Kagiya makaoma siran ko darpa a pegegikan sa trigo sii sa Atad a marani sa lawasaig a Yordan na sayana siran a miyamakamboko, na mindidiyagaw siran sa matanog. Na miyakapito gawii a kiyapakindiyagai i Yosop ko ama iyan roo.

11 Kagiya mailay o manga Ikanaanen a magiinged roo so di iran dii kandiyaga sii ko pegegikan sa Atad na pitero iyan a "Tanto a mala angkanan a dii kandiyaga o manga Imisiren!" Giyanan i kiyabetowi sangkoto a darpa a marani sa Yordan sa 'Abil Misraim.'

12 Na ininggolalan o manga wata i Yakob so initenan iyan kiran,

13 Ka inowit iran sekaniyan sa inged a Kanaan na inilebeng iran ko liyang sii sa Makpila a marani sa Mamri. Miyapamasa oto o Ibrahim a pelebengan a sii poon ki Ipron a Hitiyo a rakes on pen so lopa on.

14 Kagiya mapasad iyan lomebeng so ama iyan na komiyasoy sa Misir si Yosop ago so manga pagari niyan ago so pen so langon a domiyaramba on lomebeng ko ama iyan.

Piyakasariig i Yosop so manga Pagari niyan

15 Oriyan o kiyapatay o ama iran na pitero o manga pagari i Yosop a "O ino o aden pen a ratem rektano i Yosop na go tano niyan saopi ko langon a marata a miyanggolaola tano ron?"

16 Kagiya ka maoto na piyakitero iran ki Yosop a "Sa da pen kapatay o ama a ka na ininsaratan kami niyan

17 Sa peteroon ami reka a 'Kapedipedi ka bo na rilaan ka ko manga pagari ngka so miyasela iran ago miyandosa, ka marata a inikidia iran reka.' Na, kapedipedi ka bo na rilai ngka imanto so sala ami a manga oripen o Tohan o ama a ka." Na kagiya mitalingoma ki Yosop angkai a katero na miyakasegad sekaniyan.

18 Na somiyong on so manga pagari niyan na gomipe siran ko hadapan iyan a tig iran a "Sisii kami a manga oripen ka!"

19 Ogaid na pitero kiran i Yosop a "Di kano pekelek. Ba saken so Tohan?"

20 Miyapamikir iyo a kapemaratai niyo raken, ogaid na pikodarat o Tohan a mapiya so keondasan iyan a aya kiyaoyaga ko madakel a taw a pepeginetaw imanto a gawii sabap ko miyanggolaola.

21 Kagiya ka maoto na di kano pekelek. Pageperen ko sekano ago so manga wata iyo." Na piyakasariig iyan siran ko di niyan kiran on dii kateroa ko inikapiya a ginawa iran.

So Kiyapatay i Yosop

22 Na mababaling den si Yosop sa Misir ago so langon o pamiliya o ama iyan. Miyakapagidad sekaniyan sa magatos ago sapolo ragon

23 Taman ko kiyailaya niyan ko manga wata ago so manga apo i Ipraim. So pen so manga wata i Makir a wata a mama i Manasih na miyanga aaben i Yosop ko kinimbabawataan kiran.

24 Sa masa oto na pitero i Yosop ko manga Israil a "Magaan ako den matay, ogaid na matamataan a tegikoren kano o Tohan, ka pekaliyon kano niyan sangkai a inged ago pagowiten kano niyan ko inged a minisepa iyan a imbegay niyan ko Ibrahim, Iskak ago si Yakob."

25 Na piyakasepa i Yosop so manga Israil a tig iyan a "Sepaan iyo raken a amay ka pagowiten kano o Tohan sangkoto a inged na itelon iyo so bangkay aken."

26 Na miyatay si Yosop a miyakamagatos ago sapolo ragon a idad iyan. Biyalsamar iran so bangkay niyan na tiyago iran ko kaban roo sa Misir.